

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

حل مسئله از طریق جستجو

«هوش مصنوعی: یک رهیافت نوین»، فصل ۳

ارائه دهنده: سیده فاطمه موسوی

نیمسال دوم ۱۳۹۸-۱۳۹۹

رئوس مطالب

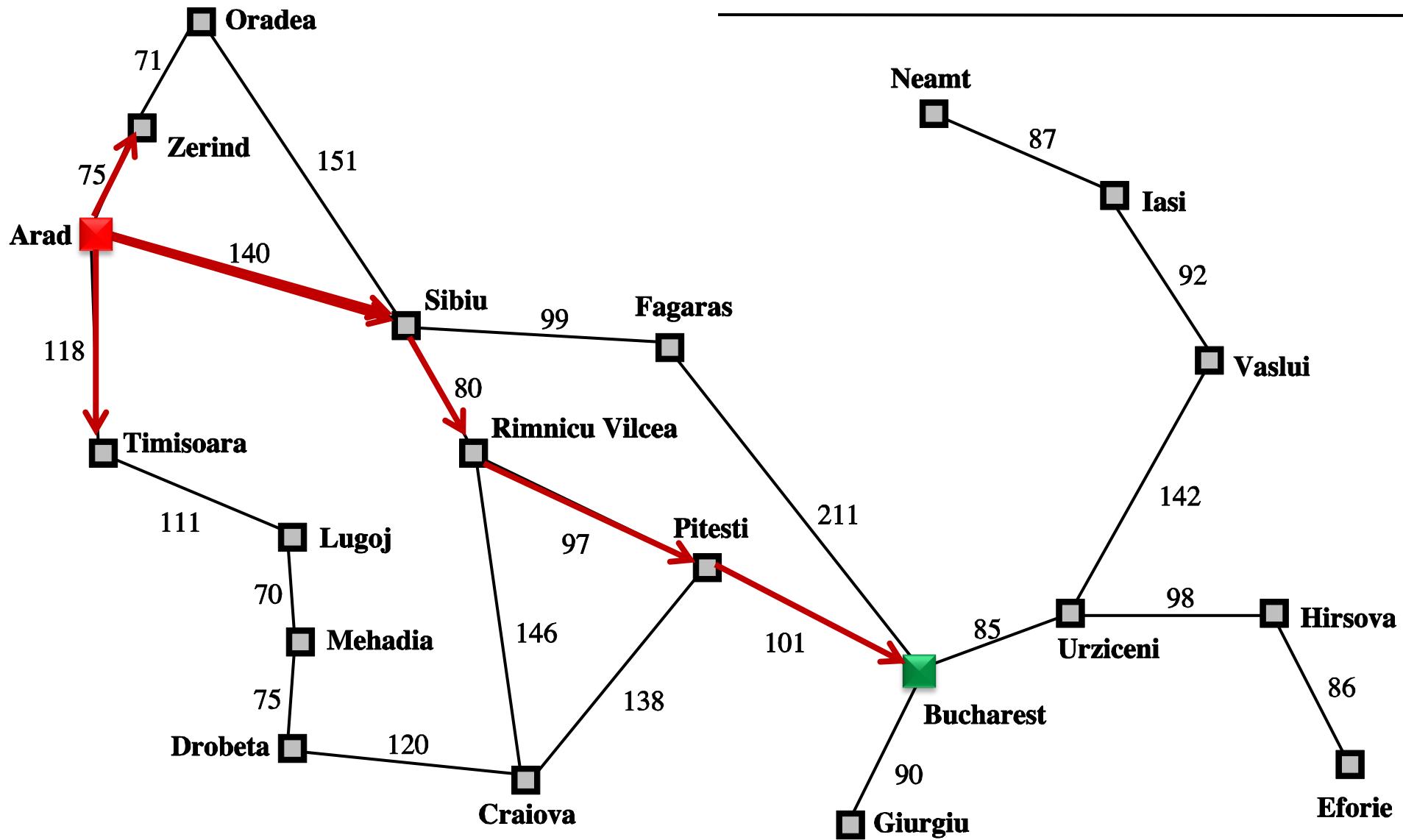

- عامل‌های حل مسئله
- فرموله‌سازی مسئله
- مسائل نمونه
- جستجو برای راه‌حل‌ها
- جستجوی درختی و جستجوی گرافی
- اندازه‌گیری کارایی حل مسئله
- الگوریتم‌های جستجوی پایه
- راهبردهای جستجوی ناآگاهانه
- راهبردهای جستجوی آگاهانه

عامل حل مسئله

انتظار می‌رود، عامل‌های هوشمند معیار کارایی خود را به حداکثر برسانند. اگر عامل بتواند یک هدف را انتخاب کند و تصمیم بگیرد که به آن برسد، ماکزیمم کردن معیار کارایی ساده است.

مثال: نقشه جاده رومانی

گام‌های کلی در حل مسئله

- گام اول: فرموله‌سازی هدف
 - فرایند تصمیم‌گیری در مورد انتخاب هدف بعدی براساس وضعیت فعلی و معیار کارایی عامل
- گام دوم: فرموله‌سازی مسئله
 - فرایند تصمیم‌گیری در مورد انتخاب نوع حالات و اقدام‌ها با توجه به هدف تعیین‌شده در مرحله قبل
- گام سوم: جستجو
 - فرایند جستجو برای راه‌حل (دبایلهای از اقدام‌ها که عامل را از حالت اولیه به حالت هدف می‌رساند.)
- گام چهارم: اجرا
 - انجام اقدام‌های پیشنهادشده توسط راه‌حل

فرموله‌سازی مسائل

- جهان واقعی کاملاً پیچیده است.
- فرایند حذف جزئیات از یک بازنمایی برای حل مسئله را تجريد یا انتزاع (abstraction) می‌گویند.
- حالت (انتزاعی) = مجموعه‌ای از حالات واقعی
 - حذف "همراهان در سفر"، " محل‌های استراحت" و ...
- عمل (انتزاعی) = ترکیبی پیچیده از اعمال واقعی
- حذف "فرمان را به اندازه سه درجه به سمت چپ بچرخان"، "آهسته رفتن به دلیل قوانین اجباری پلیس" و ...
- سطح مناسب انتزاع؟؟
- معتبر بودن (valid): بتوانیم هر راه حل انتزاعی را به یک راه حل با جزئیات بیشتر بسط دهیم.
- مفید بودن (useful): انجام هر یک از اعمال در راه حل آسان‌تر از مسئله‌ی اصلی باشد.

فرضیات

- یک عامل با چند گزینه‌ی بعدی از مقادیر نامعلوم، بدین شکل می‌تواند تصمیم بگیرد که چه کاری انجام دهد: در ابتدا توالی‌های مختلف ممکن از اقدامات را که به حالات با مقادیر معلوم منجر می‌شود بررسی کند و سپس بهترین آن‌ها را انتخاب کند.
- ویژگی‌هایی که فعلاً برای محیط در نظر خواهیم گرفت:
 - شناخته‌شده (Known)
 - داشتن یک نقشه از راه‌ها برای مسائل مسیریابی
 - کاملاً قابل مشاهده (Observable)
 - عامل همیشه وضعیت فعلی را بداند.
 - قطعی (Deterministic)
 - حاصل انجام یک عمل در یک وضعیت دقیقاً یک وضعیت مشخص باشد.
 - گستته (Discrete)

```
function SIMPLE-PROBLEM-SOLVING-AGENT (percept) returns an action
  persistent: seq, an action sequence, initially empty
  state, some description of the current world state
  goal, a goal, initially null
  problem, a problem formulation

  state  $\leftarrow$  UPDATE-STATE (state, percept) % Can search with closed eyes (open-loop)
  if seq is empty then % Perceptions after each action provide no new information
    goal  $\leftarrow$  FORMULATE-GOAL (state)
    problem  $\leftarrow$  FORMULATE-PROBLEM (state, goal)
    seq  $\leftarrow$  SEARCH (problem)
  action  $\leftarrow$  FIRST (seq)
  seq  $\leftarrow$  REST (seq)
  return action
```

مسائل و راه حل های خوش تعریف

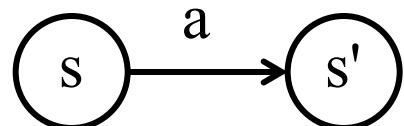
- یک مسئله، به صورت رسمی با پنج مؤلفه تعریف می شود:

۱- **حالت اولیه:** $In(Arad)$

۲- **اعمال:** $ACTIONS(s)$ مجموعه اعمالی را که در وضعیت s می تواند انجام گیرد برمی گرداند.

- برای مثال: $ACTIONS(In(Arad)) = \{Go(Sibiu), Go(Timisoara), Go(Zerind)\}$

۳- **مدل انتقال:** $RESULT(s,a)$ وضعیت حاصل از انجام عمل a در وضعیت s را برمی گرداند.

$RESULT(In(Arad), Go(Zerind)) = In(Zerind)$

• برای مثال: $In(Zerind)$ پسین یا successor نامیده می شود.

← فضای حالت: مجموعه‌ی همه‌ی حالت قابل رسیدن از حالت اولیه

← گراف جهت دار (نودها: وضعیت‌ها، یال‌ها: اعمال)

مسائل و راه حل های خوش تعریف

۳- آزمون هدف: $GOALTEST(s)$ تعیین می کند که آیا s وضعیت هدف است یا خیر.

- صریح: برای مثال 'at Bucharest'
- ضمنی: برای مثال checkmate(s)

۴- تابع هزینه مسیر: یک هزینه عددی را به هر مسیر انتساب می دهد. عامل حل مسئله تابع هزینه ای را انتخاب می کند که معیار کارایی خودش را منعکس کند.

- برای مثال: مجموع فاصله ها، تعداد اعمال اجرا شده و ...
- $c(s,a,s') \geq 0$ هزینه ای گام است.

← کیفیت راه حل با تابع هزینه مسیر اندازه گیری می شود.

← راه حل بهینه راه حلی با کمترین هزینه مسیر در میان تمامی راه حل ها است.

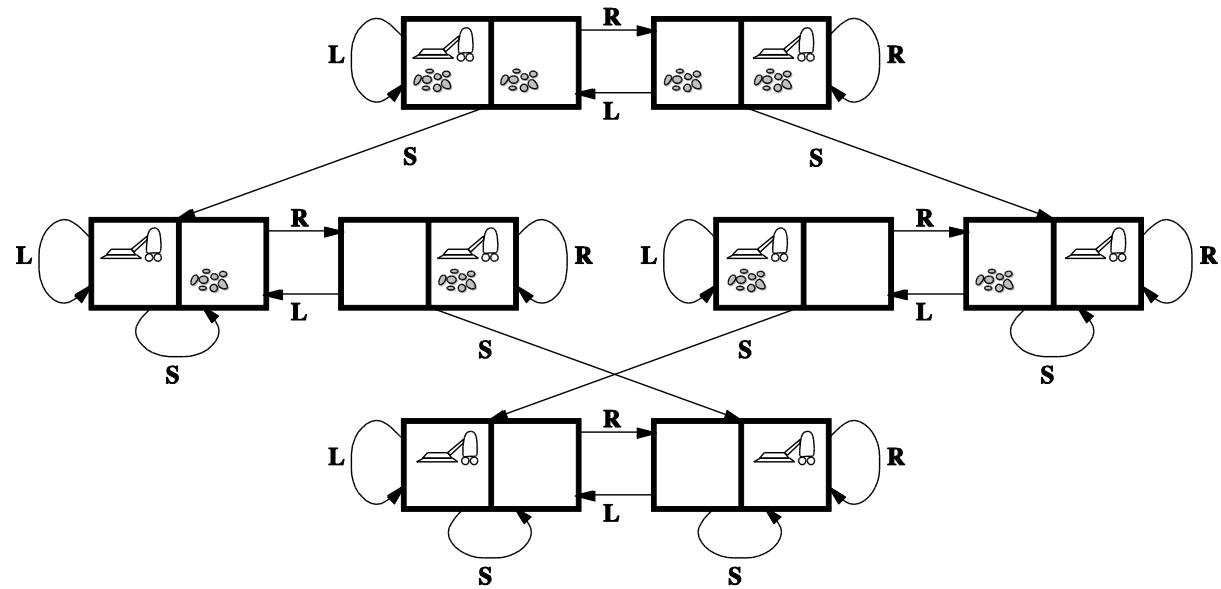
تست ۱

(فناوری اطلاعات ۸۹)

کدام عبارت برای حل یک مسئله با روش جستجو غلط است؟

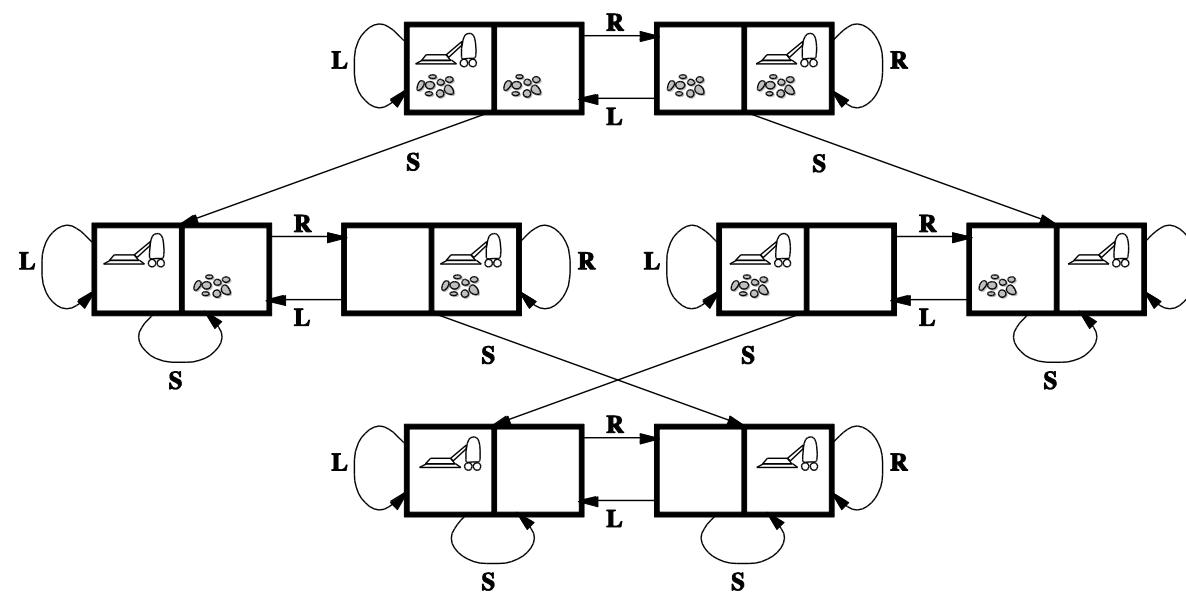
- ۱) حالت هدف باید مشخص باشد.
- ۲) حالت‌های بعدی هر حالت باید مشخص باشند.
- ۳) هزینه از یک حالت تا حالت بعدی باید مشخص باشد.
- ۴) حالت شروع باید مشخص باشد.

دنیای جاروبرقی

- حالات؟؟
- حالت اولیه؟؟
- اعمال؟؟
- آزمون هدف؟؟
- هزینه مسیر؟؟

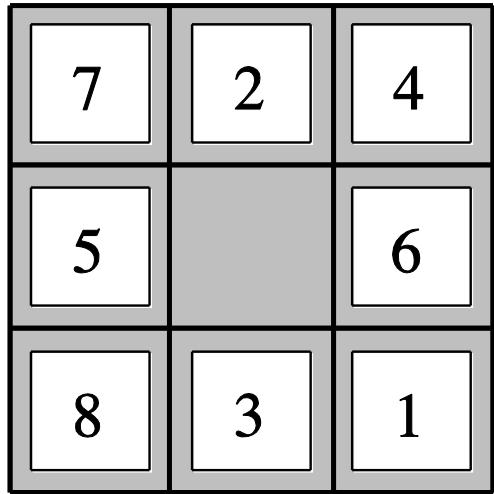
دنیای جاروبرقی

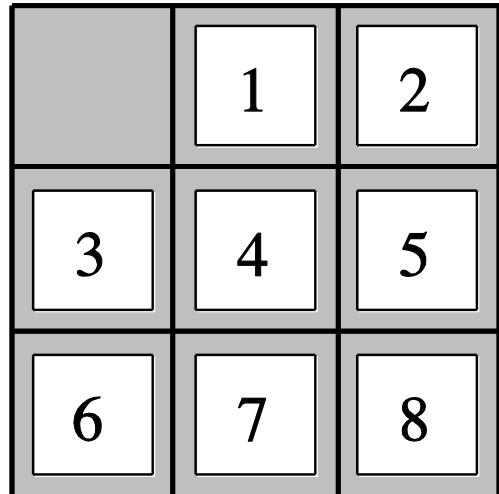
$n \times 2^n$ states

- **حالات؟؟** محل عامل و تمیز یا کثیف بودن خانه‌ها
- **حالت اولیه؟؟** هر حالت می‌تواند حالت اولیه باشد
- **اعمال؟؟** رفتن به راست، رفتن به چپ، مکش
- **آزمون هدف؟؟** بررسی آن که دو محل تمیز هستند.
- **هزینه مسیر؟؟** تعداد اعمال برای رسیدن به هدف

پازل ۸ تایی

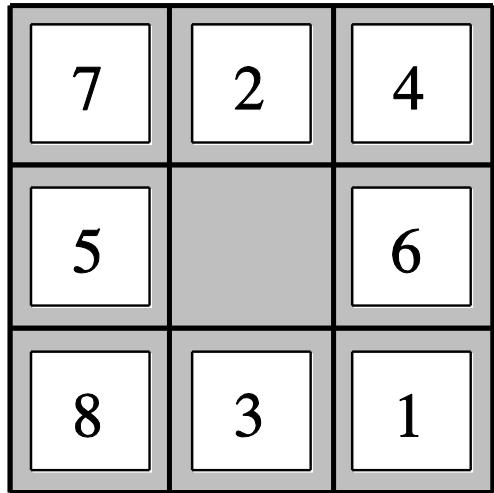
Start State

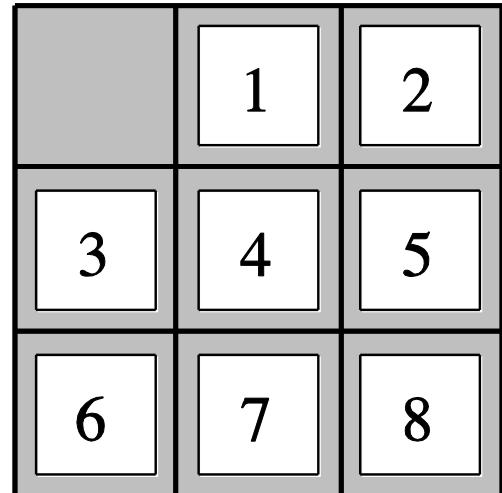
Goal State

- حالات؟؟
- حالت اولیه؟؟
- اعمال؟؟
- آزمون هدف؟؟
- هزینه مسیر؟؟

پازل ۸ تایی

Start State

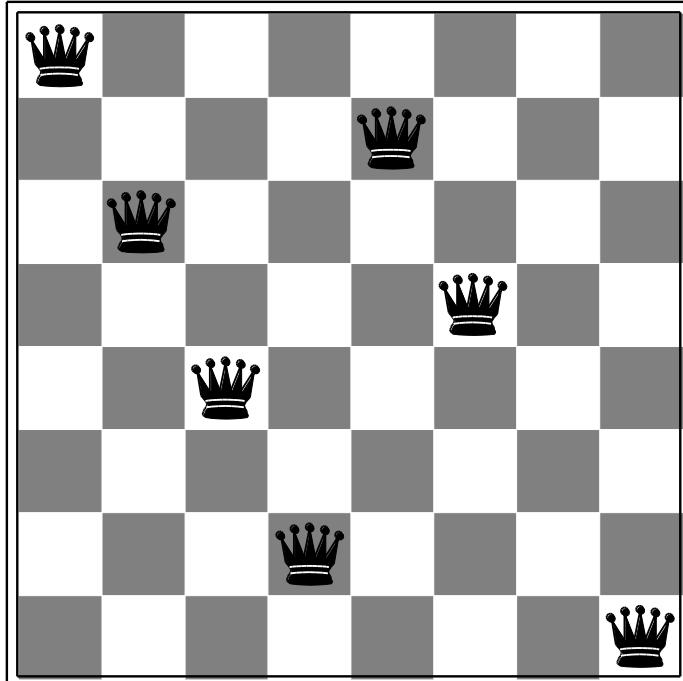
Goal State

$n!$ حالت دارد اما از هر
حالت تنها می‌توان به
 $/n!^2$ از حالات رسید.

- **حالات؟؟** یک حالت، محل هر یک از ۸ کاشی و فضای خالی در ۹ مربع را مشخص می‌کند.
- **حالت اولیه؟؟** هر یک از حالات
- **اعمال؟؟** جابه‌جایی فضای خالی به سمت چپ، راست، بالا و پایین
- **آزمون هدف؟؟** بررسی آن که به یک حالت هدف مشخص رسیده است یا خیر.
- **هزینه مسیر؟؟** تعداد اعمال برای رسیدن به هدف

مسئله ۸ وزیر

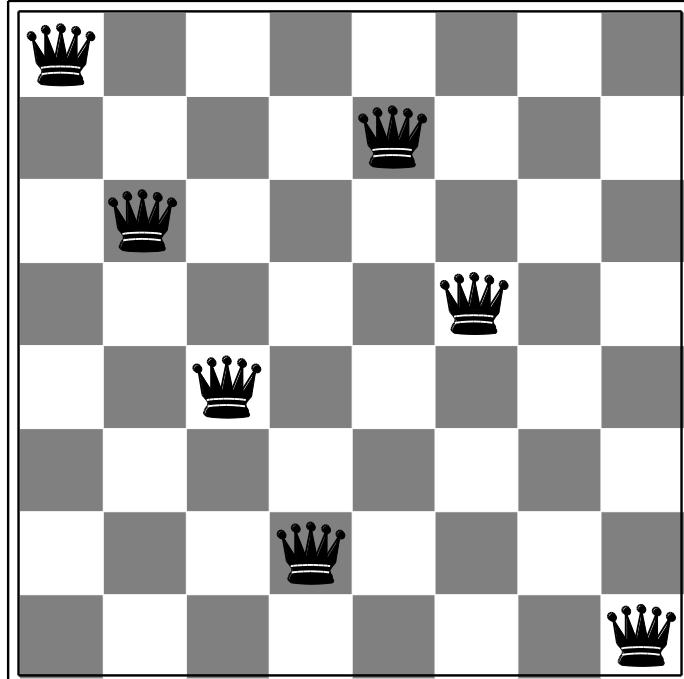
پیکربندی افزایشی در مقابل پیکربندی حالت کامل

- حالات؟؟
- حالت اولیه؟؟
- اعمال؟؟
- آزمون هدف؟؟
- هزینه مسیر؟؟

مسئله ۸ وزیر

پیکربندی افزایشی

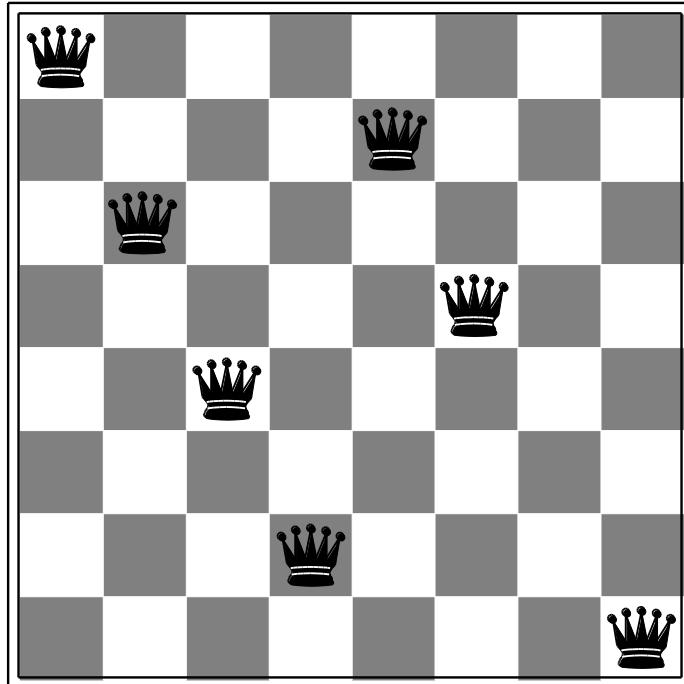

$$64 \times 63 \times \dots \times 57 \approx 1.8 \times 10^{14} \text{ states}$$

- **حالات؟؟** هر ترتیبی از ۰ تا ۸ وزیر روی صفحه
- **حالت اولیه؟؟** صفحه بدون وزیر
- **اعمال؟؟** اضافه کردن یک وزیر به یکی از مربع‌های خالی
- **آزمون هدف؟؟** وجود ۸ وزیر بر روی صفحه بدون هیچ حمله‌ای میان آن‌ها
- **هزینه مسیر؟؟** اهمیت ندارد
- هزینه جستجو در مقابل هزینه مسیر راه حل

مسئله ۸ وزیر (پیکربندی دیگر)

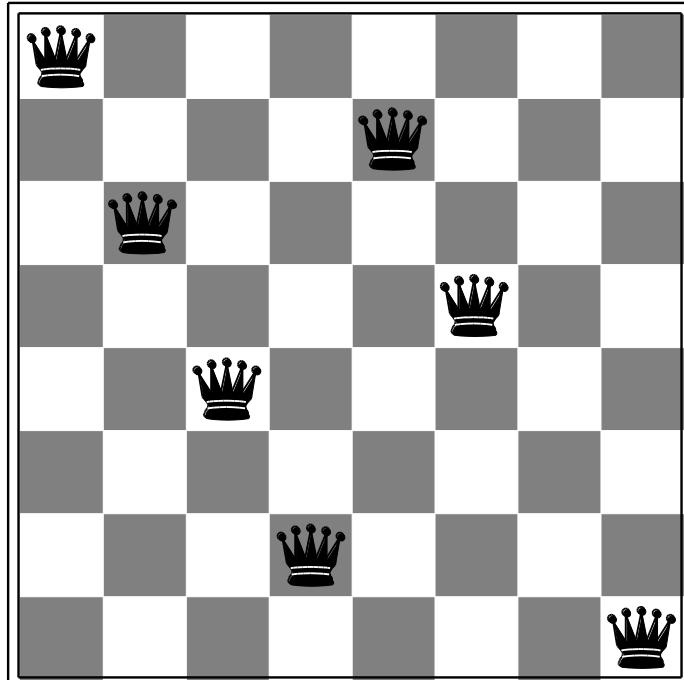
پیکربندی افزایشی

- حالات؟؟
- حالت اولیه؟؟
- اعمال؟؟
- آزمون هدف؟؟
- هزینه مسیر؟؟

مسئله ۸ وزیر (پیکربندی دیگر)

پیکربندی افزایشی

2057 states

- **حالات؟؟** چیدمان . تا ۸ وزیر در سمت چپ‌ترین ستون‌ها، به‌طوری که در هر ستون یک وزیر بوده و هیچ یک از وزیرها به دیگری حمله نکند.
- **حالت اولیه؟؟** صفحه بدون وزیر
- **اعمال؟؟** اضافه کردن وزیر در سمت چپ‌ترین ستون خالی به‌گونه‌ای که به دیگر وزیرها حمله نکند.
- **آزمون هدف؟؟** وجود ۸ وزیر بر روی صفحه
- **هزینه مسیر؟؟** اهمیت ندارد

مسئله Knuth

با شروع از عدد چهار و انجام یک دنباله از عملیات فاکتوریل، جذر و کف می‌توان به هر عدد صحیح مثبت دلخواه رسید.

$$\left\lfloor \sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{(4!)!}}}} \right\rfloor = 5$$

- حالات؟؟
- حالت اولیه؟؟
- اعمال؟؟
- آزمون هدف؟؟
- هزینه مسیر؟؟

مسئله Knuth

با شروع از عدد چهار و انجام یک دنباله از عملیات فاکتوریل، جذر و کف می‌توان به هر عدد صحیح مثبت دلخواه رسید.

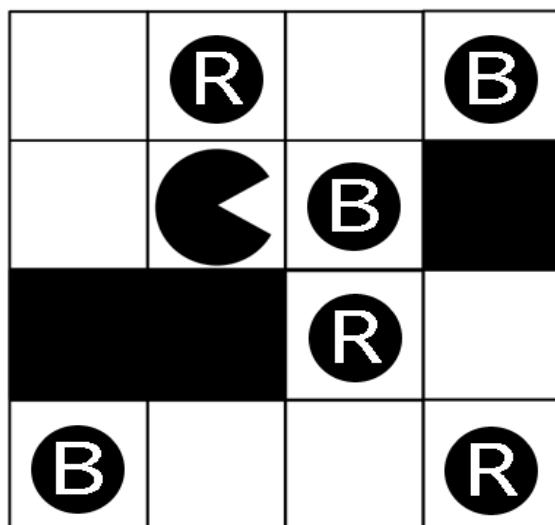
$$\left\lfloor \sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{(4!)!}}}} \right\rfloor = 5$$

فضای حالت نامتناهی

- **حالات؟؟** اعداد مثبت
- **حالت اولیه؟؟** عدد ۴
- **اعمال؟؟** انجام فاکتوریل، ریشه دوم یا کف (فاکتوریل تنها برای اعداد صحیح استفاده می‌شود.)
- **آزمون هدف؟؟** حالت یک عدد صحیح دلخواه باشد.
- **هزینه مسیر؟؟** اهمیت ندارد

تمرین

فرض کنید k قرص قرمز و k قرص آبی در محیطی $n \times m$ شامل چندین مانع وجود دارد. عامل می‌خواهد هر دو نوع قرص را امتحان کند. بنابراین، بازی هنگامی تمام می‌شود که حداقل یک قرص قرمز و یک قرص آبی توسط عامل خورده شود (ممکن است عامل از یک نوع قرص بیشتر از یکی بخورد). عامل می‌تواند به بالا، پایین، چپ و یا راست حرکت کند، اما امکان حرکت قطری ندارد. همچنین نمی‌تواند از سلول‌های شامل مانع رد شود. شکل رو به رو یک نمونه از چنین محیطی را نشان می‌دهد.

$$K = 3, N = 4, M = 4$$

الف) فضای مسئله را به صورت کارآمد مدل کنید.

ب) حد بالای سایز فضای حالت چیست؟

ج) وضعیت اولیه عامل چیست؟

د) آزمون هدف برای مسئله را تعیین کنید.

جستجوی راه حل‌ها

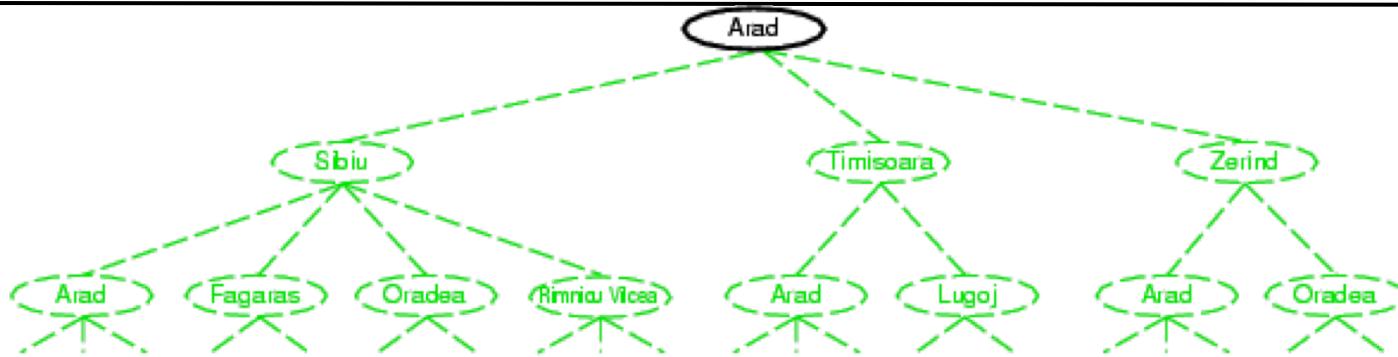
چگونه راه حل مسائل فرموله شده را بیابیم؟

الگوریتم جستجوی درختی

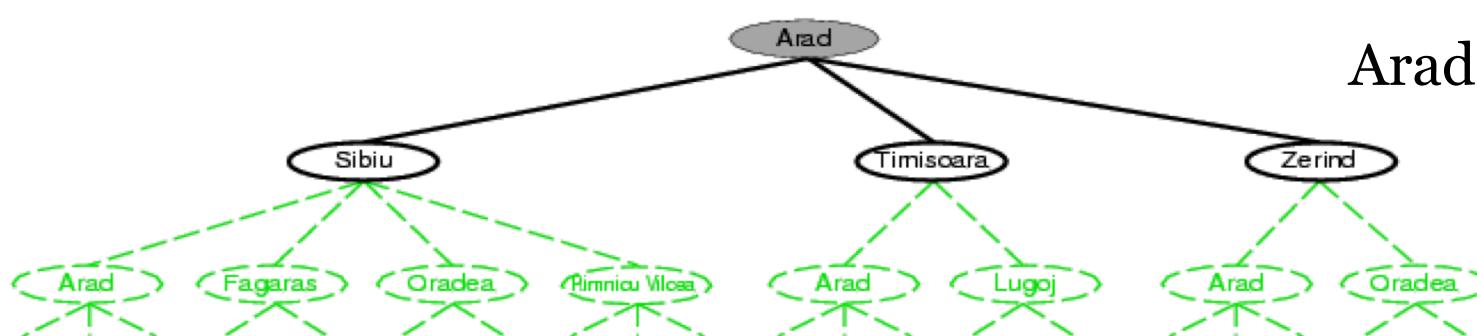
- ایده‌ی پایه
- انجام جستجوی آفلاین و شبیه‌سازی شده‌ی فضای حالت با تولید پسین‌های حالاتی که قبل اکاوش شده‌اند (یعنی حالات بسط یافته).
- جستجوی آفلاین، یک راه حل را قبل از گام برداشتن در دنیای واقعی محاسبه می‌کند و سپس آن را اجرا می‌کند.
- جستجوی فضای حالت از طریق تولید صریح درخت
- حالت اولیه در ریشه
- شاخه‌ها به عنوان اعمال
- گره‌ها متناظر با حالات در فضای حالت مسئله
- **یادآوری: پیچیدگی فضا وابسته به نحوه نمایش حالت است.**

نمونه‌ای از درخت جستجو

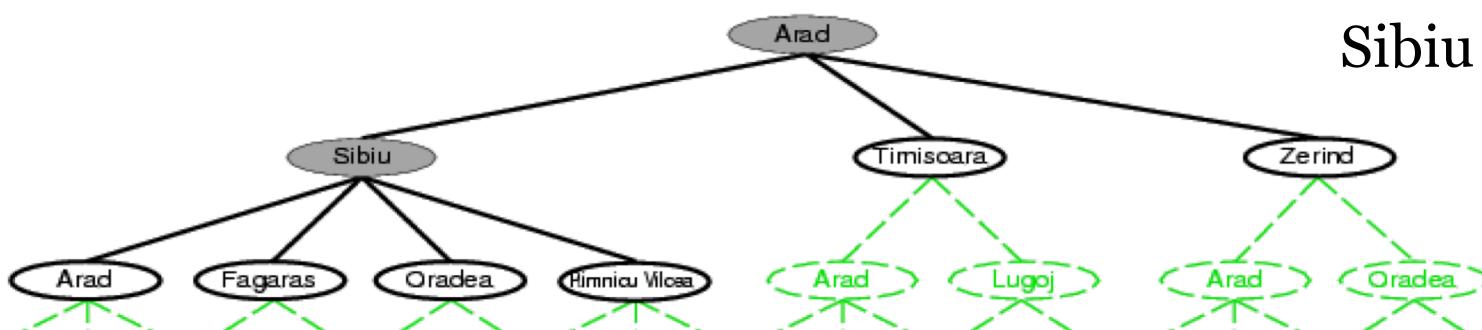
الف) حالت اولیه

ب) پس از بسط Arad

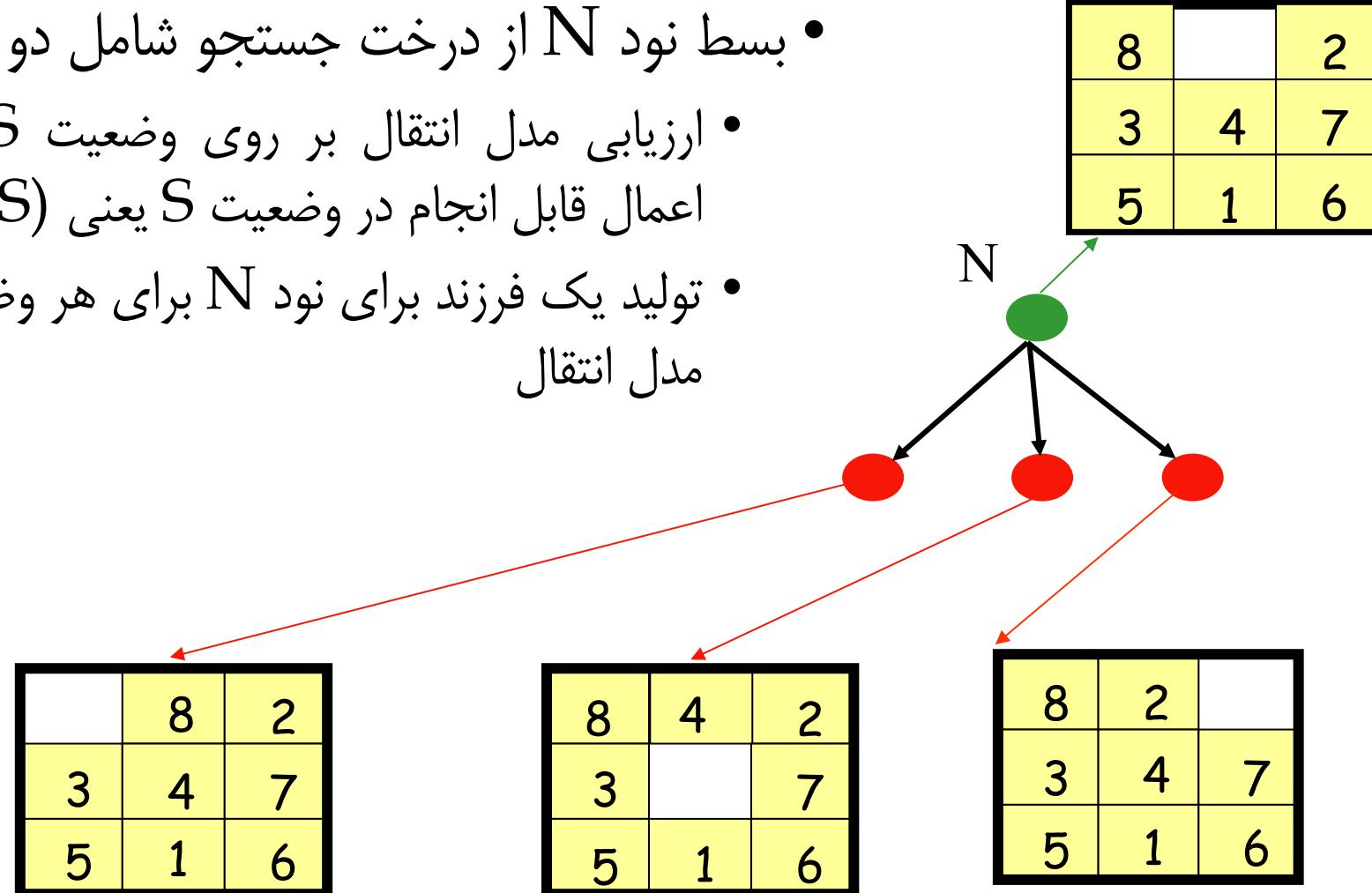

ج) پس از بسط Sibiu

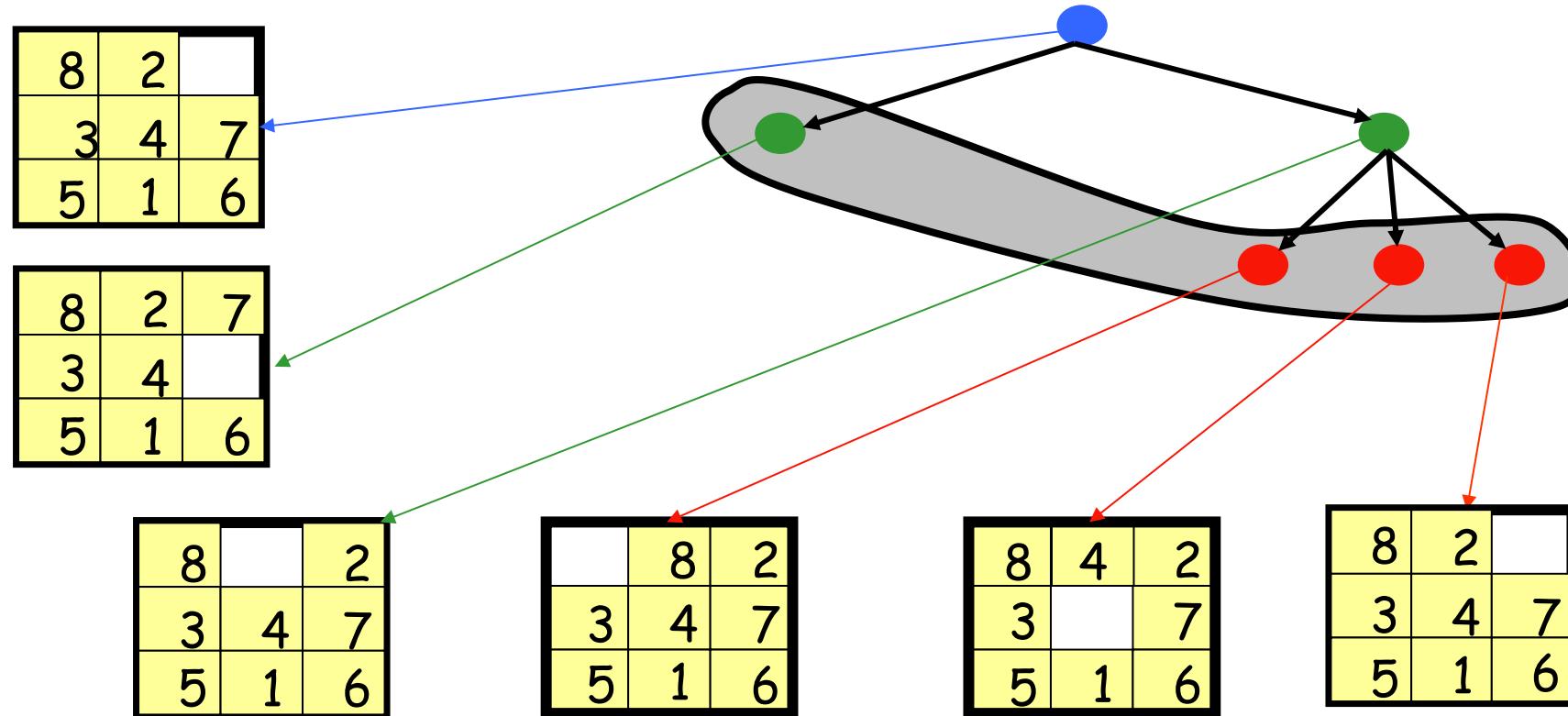
بسط نود

- بسط نود N از درخت جستجو شامل دو گام زیر است:
 - ارزیابی مدل انتقال بر روی وضعیت S متناظر با نود N برای $ACTIONS(S)$ اعمال قابل انجام در وضعیت S یعنی S'
 - تولید یک فرزند برای نود N برای هر وضعیت برگردانده شده توسط مدل انتقال

مجموعه مرزی درخت جستجو

- مجموعه‌ای از نودهای جستجو است که تا کنون بسط داده نشده‌اند.
- مجموعه‌ی همه‌ی نودهای برگ موجود برای بسط در هر مرحله

تابع درخت جستجو

function TREE-SEARCH(*problem*) **returns** a solution, or failure

initialize the **frontier** using the initial state of problem

loop do

if the **frontier** is empty **then return** failure

choose a leaf node and remove it from the **frontier** → Search Strategy

if the node contains a goal state **then return** the corresponding solution

expand the chosen node, adding the resulting nodes to the **frontier**

- راهبرد جستجو: الگوریتم چگونه تعیین می‌کند کدام یک از نودها را در مرحله‌ی بعد برای بسط انتخاب کند.

مشکل درخت جستجو

8	2	
3	4	7
5	1	6

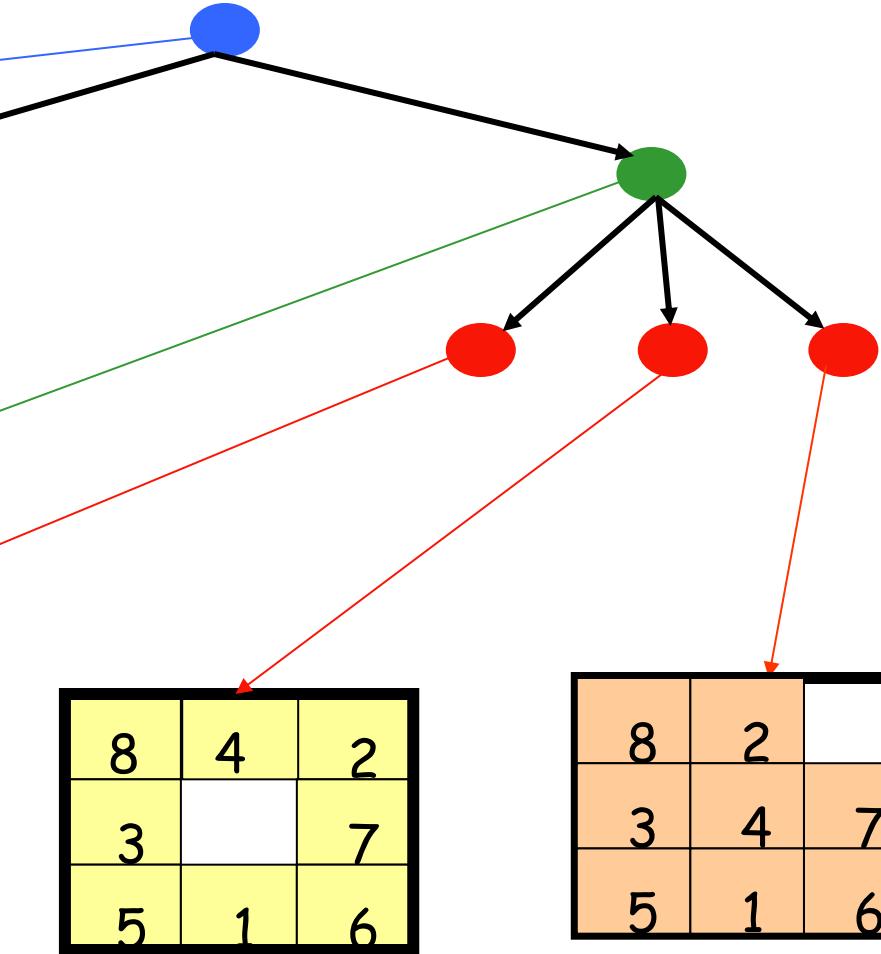
8	2	7
3	4	
5	1	6

8		2
3	4	7
5	1	6

	8	2
3	4	7
5	1	6

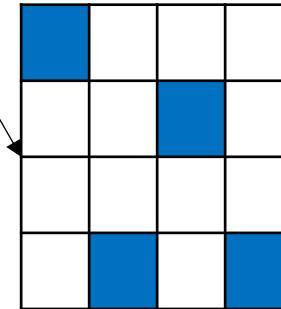
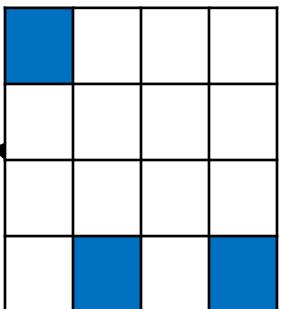
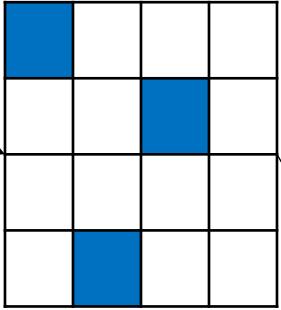
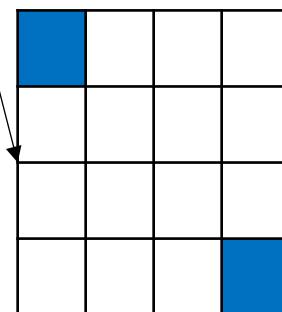
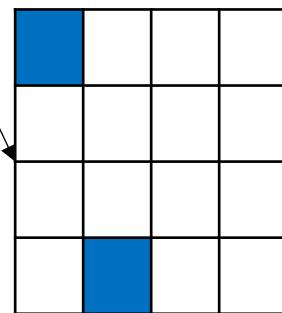
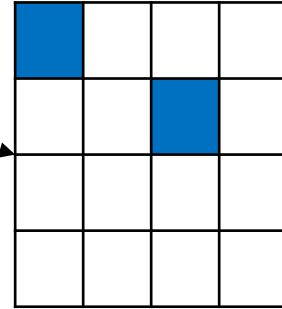
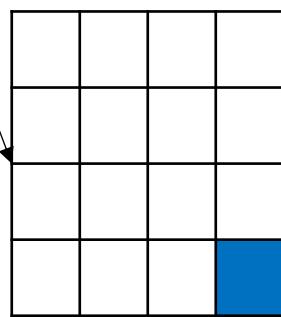
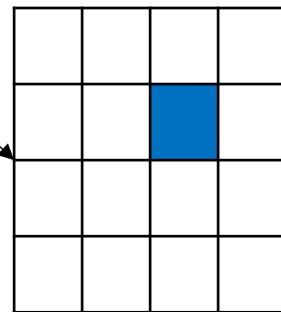
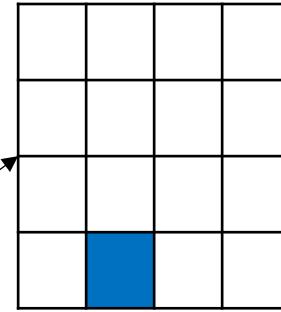
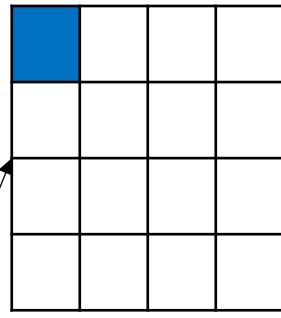
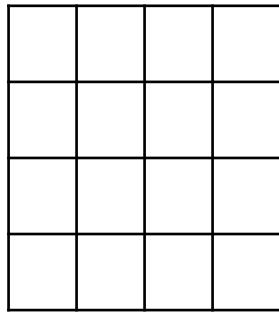
8	4	2
3		7
5	1	6

8	2	
3	4	7
5	1	6

مشکل درخت جستجو (ادامه)

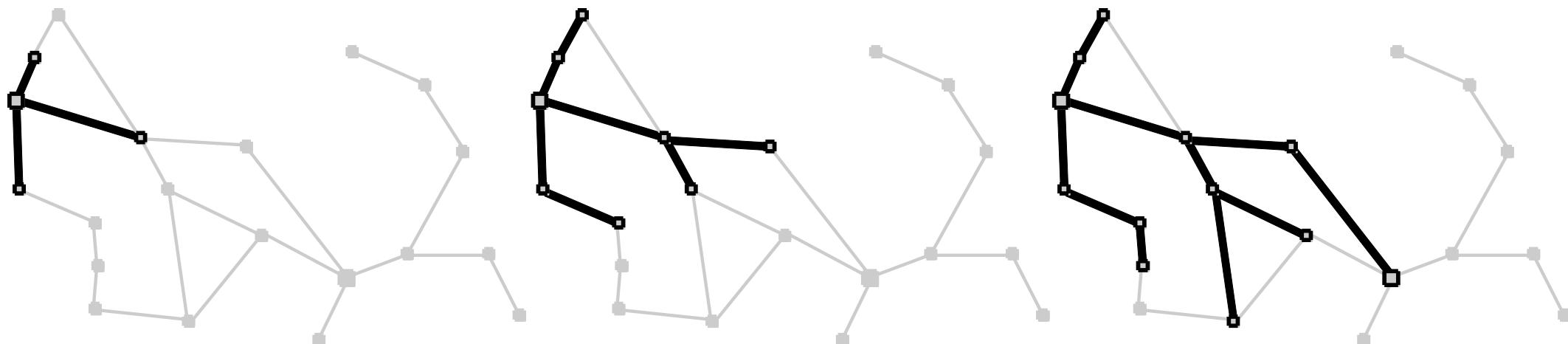
- مسیرهای زائد (Redundant paths) در درخت جستجو: بیشتر از یک راه برای رسیدن از یک حالت به حالت دیگر وجود دارد.
- اگر به حالات اجازه داده شود دوباره ملاقات شوند، درخت جستجو ممکن است نامتناهی باشد حتی اگر فضای حالت متناهی باشد.
- ممکن است به خاطر تعریف بد مسئله یا اساس مسئله باشد.
- برای مثال: فرموله کردن مسئله ۸ وزیر به گونه‌ای که یک وزیر بتواند در هر ستونی قرار گیرد.
- برای مثال: مسائل یافتن مسیر یا پازل‌های بلوک لغزنده
- می‌تواند باعث تبدیل یک مسئله حل شدنی به یک مسئله‌ی غیرقابل حل شود.
- راه حل: استفاده از یک مجموعه کاوش شده (Explored set) برای یادآوری هر حالت بسط یافته


```
function GRAPH-SEARCH(problem) returns a solution, or failure
    initialize the frontier using the initial state of problem
    initialize the explored set to be empty
    loop do
        if the frontier is empty then return failure
        choose a leaf node and remove it from the frontier
        if the node contains a goal state then return the corresponding solution
        add the node to the explored set
        expand the chosen node, adding the resulting nodes to the frontier only
        if not in the frontier or explored set
```

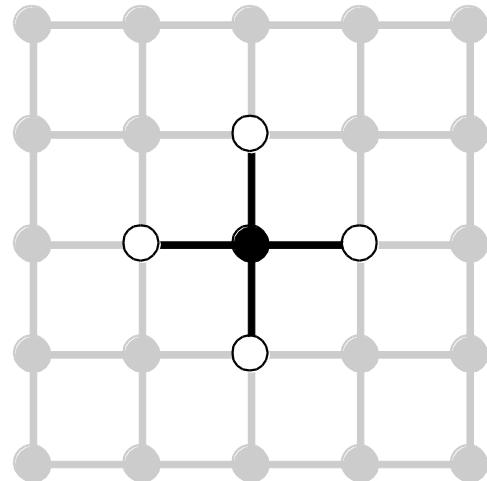
جستجوی گرافی – مثال اول

- درخت جستجوی ساخته شده توسط الگوریتم GRAPH-SEARCH شامل حداقل یک کپی از هر حالت است.
- مشابه با رشد یک درخت به طور مستقیم بر روی گراف فضای حالت است.

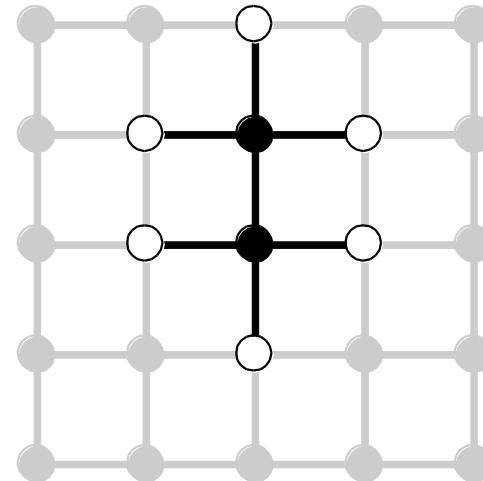

جستجوی گرافی – مثال دوم

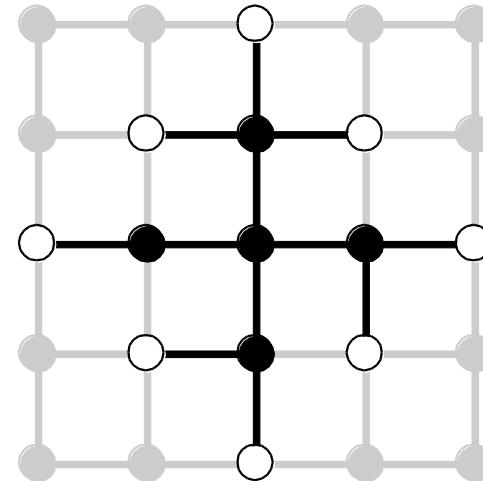
- یک درخت جستجو از عمق d که شامل حالات تکراری است 4^d برگ دارد، اما تنها حدود $2d^2$ حالت مجزا در d گام با شروع از هر حالت وجود دارد. (چرا؟)

(a)

(b)

(c)

- ویژگی تفکیک GRAPH-SEARCH

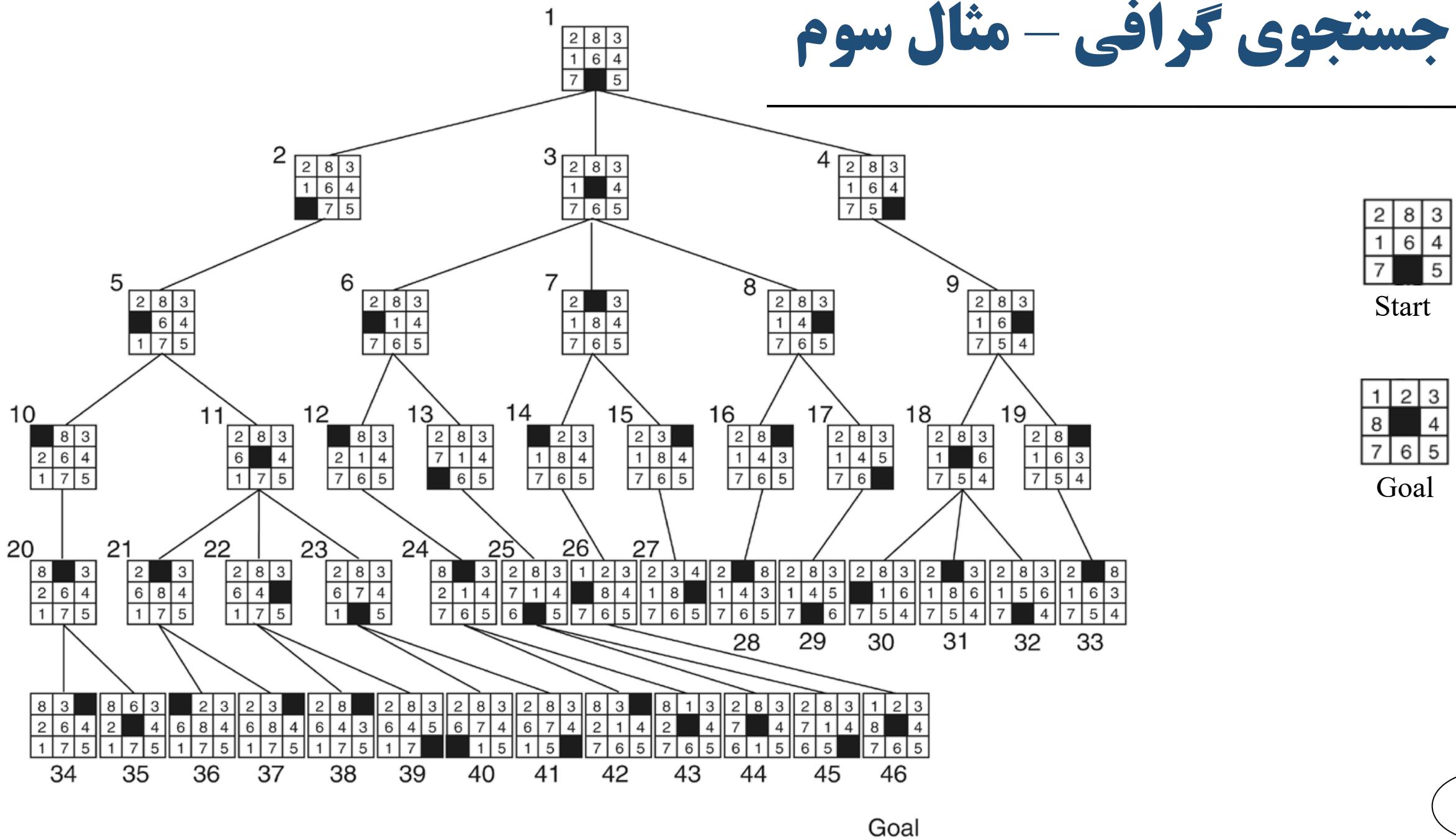
جستجوی گرافی – مثال دوم (ادامه)

فرض کنید هدف در عمق ۳ باشد، تعداد گره‌های تولید شده توسط جستجوی گرافی را محاسبه کنید.

								1
			18					3
		19	8	16				5
	20	9	2	6	14			7
21	10	3	0	1	5	13		5
	22	11	4	7	15			3
		23	12	17				1
			24					

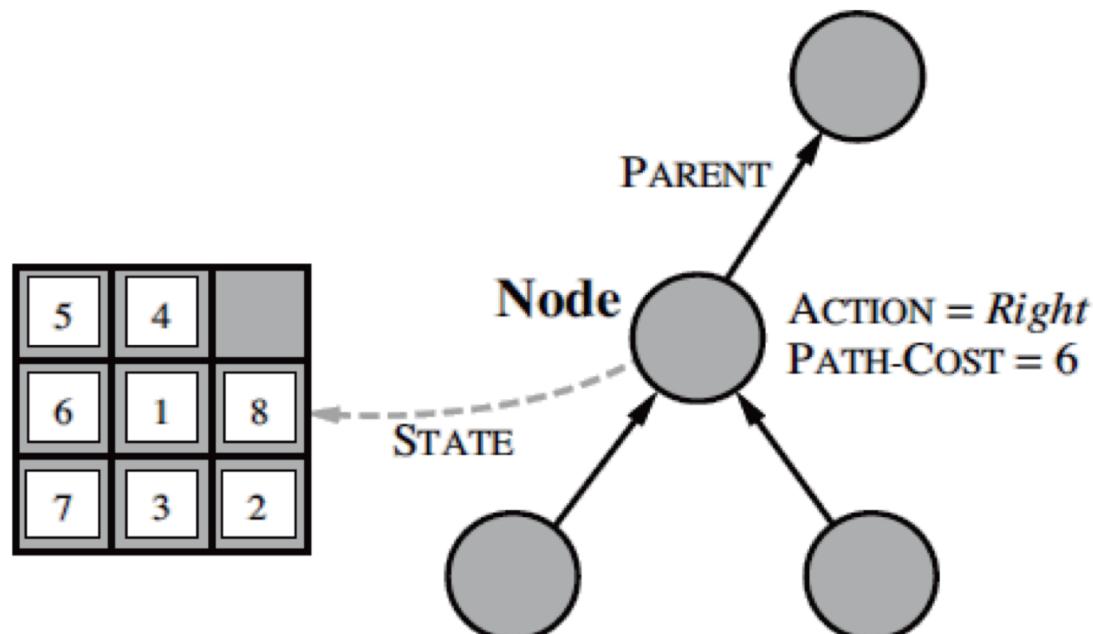
$$1 + 3 + 5 + \dots + (2d-1) + (2d+1) + (2d-1) + \dots + 5 + 3 + 1 = 2d^2 + 2d + 1$$

جستجوی گرافی – مثال سوم

فضای حالت در مقابل درخت جستجو

- یک حالت (state) متناظر با یک پیکربندی از دنیا است.
- یک گره (node) ساختار داده‌ای متعلق به درخت جستجو است.

- آیا می‌توان دو گره با یک حالت یکسان داشت؟

ساختارهای لازم برای الگوریتم‌های جستجو

- محاسبه المان‌های اساسی برای نودهای فرزند

function CHILD-NODE(*problem*, *parent* , *action*) **returns** a node
return a node with

STATE = *problem.RESULT*(*parent.STATE*, *action*),

PARENT = *parent*, ACTION = *action*,

PATH-COST = *parent.PATH-COST* + *problem.STEP-COST*(*parent.STATE*, *action*)

- ساختار داده مناسب برای هر کدام از مجموعه‌های مرزی و کاوش شده چیست؟
- مجموعه مرزی: صف مانند FIFO، LIFO و ..
- مجموعه کاوش شده: Hash table

الگوریتم‌های جستجوی پاپه

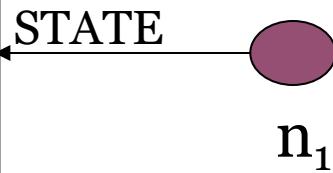
ناآگاهانه در مقابل آگاهانه

- راهبردهای ناآگاهانه یا کور (blind)
- هیچ اطلاعات اضافه‌ای در مورد حالت به جز آنچه که در تعریف مسئله آمده است ندارند.
- این راهبردها تنها قادر به تولید پسین‌ها براساس یک ترتیب مشخص و تشخیص حالت هدف از غیرهدف هستند.
- تنها براساس مکان نودها در درخت جستجو عمل می‌کنند.
- راهبردهای آگاهانه یا هیوریستیک (heuristic)
- راهبردهایی که می‌دانند یک حالت غیرهدف "امیدوارکننده‌تر" از دیگری است.

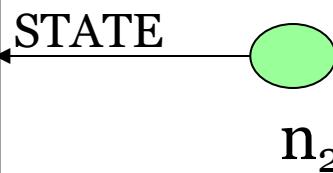
ناآگاهانه در مقابل آگاهانه (مثال)

- برای یک جستجوی ناآگاهانه، n_1 و n_2 تنها دو نود در مکانی از درخت جستجو می‌باشند.

8	2	
3	4	7
5	1	6

1	2	3
4	5	
7	8	6

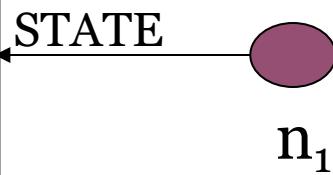
1	2	3
4	5	6
7	8	

Goal state

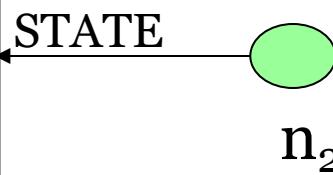
ناآگاهانه در مقابل آگاهانه (مثال)

- برای یک جستجوی آگاهانه با شمارش تعداد کاشی‌هایی که در مکان اشتباه قرار گرفته‌اند n_1 امیدوارکننده‌تر از n_2 است.

8	2	
3	4	7
5	1	6

1	2	3
4	5	
7	8	6

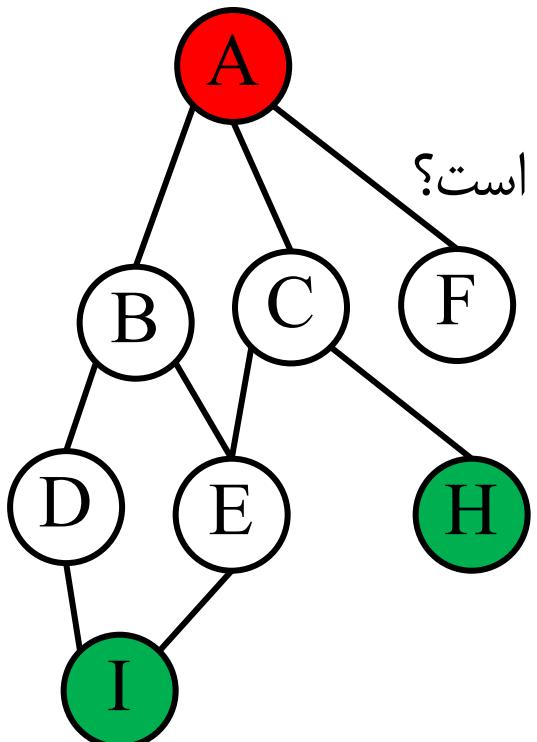

1	2	3
4	5	6
7	8	

Goal state

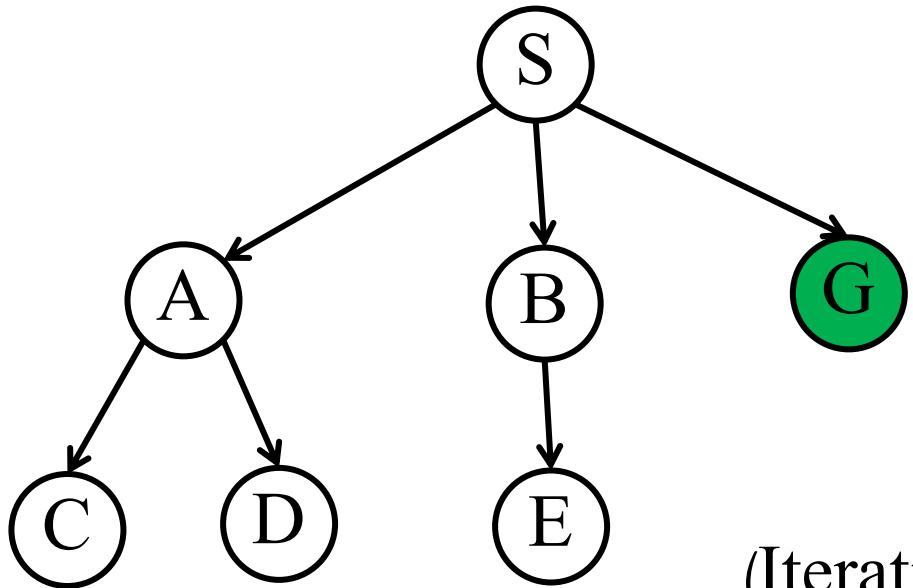
اندازه‌گیری کارایی حل مسئله

- ارزیابی کارایی الگوریتم
- کامل بودن (Completeness): اگر راه حل وجود داشته باشد آیا الگوریتم تضمین می‌کند که راه حل را برگرداند؟
- بهینگی (Optimality): آیا استراتژی راه حل با کمترین هزینه مسیر را می‌یابد؟
- پیچیدگی زمانی (Time complexity): چقدر طول می‌کشد تا راه حل پیدا شود؟
- پیچیدگی فضایی (Space complexity): چقدر حافظه برای انجام جستجو مورد نیاز است؟
- پیچیدگی زمان و فضا بر حسب موارد زیر اندازه‌گیری می‌شود:

- b: ماکزیمم ضریب انشعاب (branching factor) درخت جستجو
- d: عمق کم‌عمق‌ترین نود هدف
- m: ماکزیمم عمق فضای حالت (ممکن است بی‌نهایت باشد)

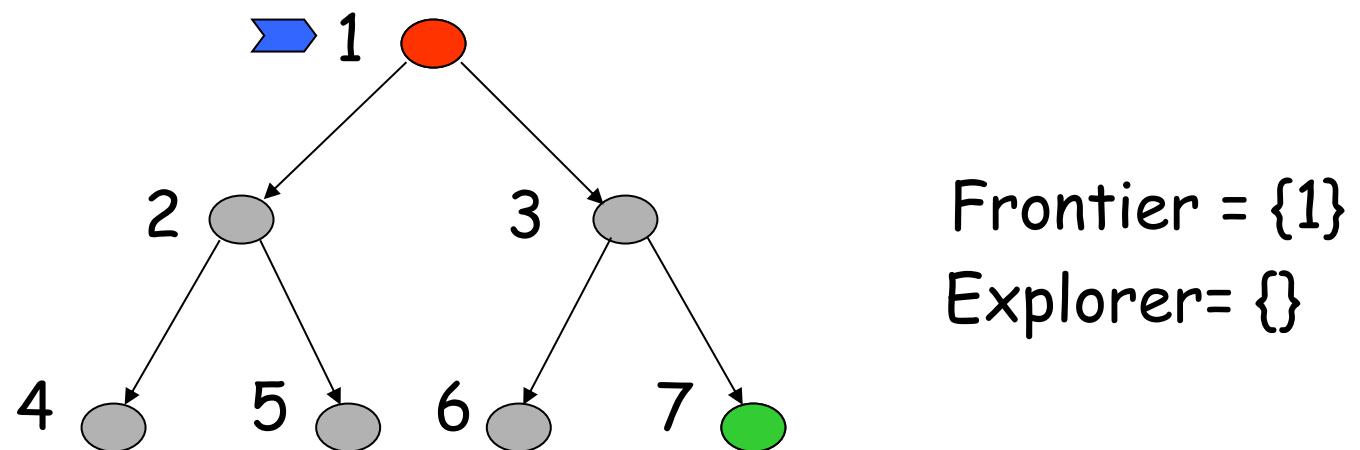
جستجوی ناآگاهانه

- دسته‌بندی براساس الگوریتم بسط نود
(Breadth-first search)
- جستجوی اول سطح (Uniform-cost search)
- جستجوی هزینه یکنواخت (Depth-first search)
- جستجوی اول عمق (Depth-limited search)
- جستجوی عمقی محدود (Iterative deepening search)
- جستجوی عمیق‌شونده‌ی تکراری (Bidirectional search)

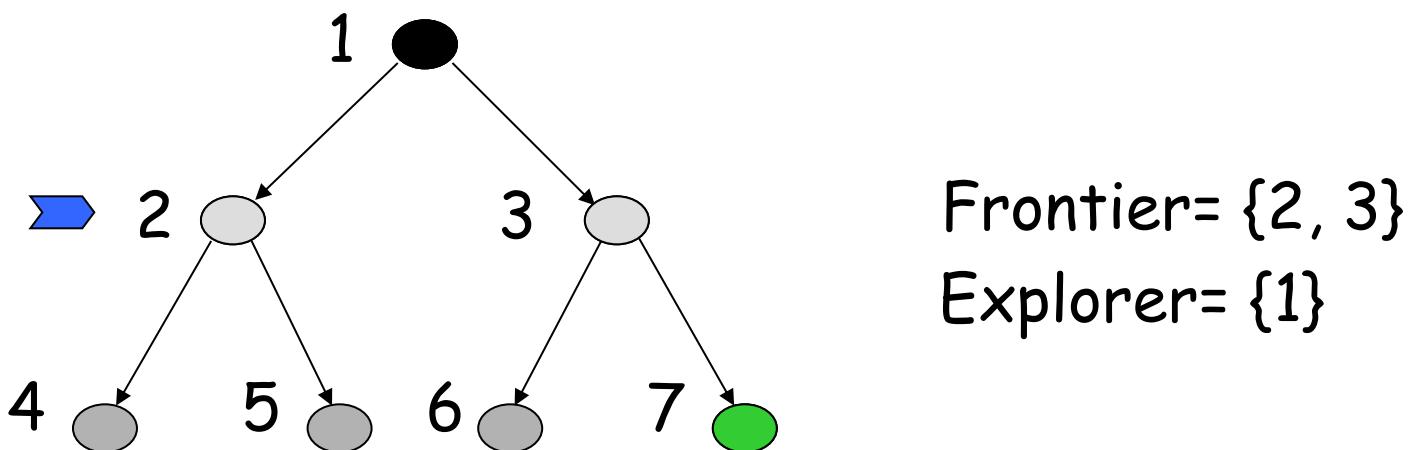
جستجوی اول سطح – BFS

- بسط کم عمق ترین گره بسط نیافته
- آزمون هدف به هنگام تولید نود اعمال می شود نه هنگام انتخاب آن برای بسط
- پیاده سازی: مجموعه‌ی مرزی یک صف FIFO خواهد بود.
- گره‌های جدید در انتهای صف قرار می‌گیرند.

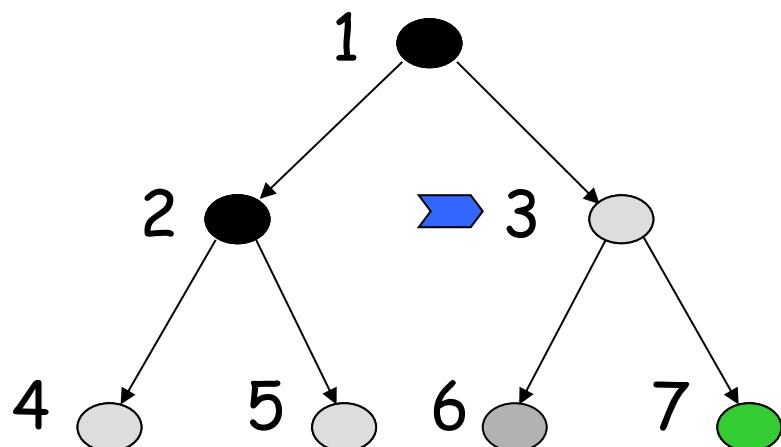
جستجوی اول سطح – BFS

- بسط کم عمق ترین گره بسط نیافته
- آزمون هدف به هنگام تولید نود اعمال می شود نه هنگام انتخاب آن برای بسط
- پیاده سازی: مجموعه‌ی مرزی یک صف FIFO خواهد بود.
- گره‌های جدید در انتهای صف قرار می‌گیرند.

جستجوی اول سطح – BFS

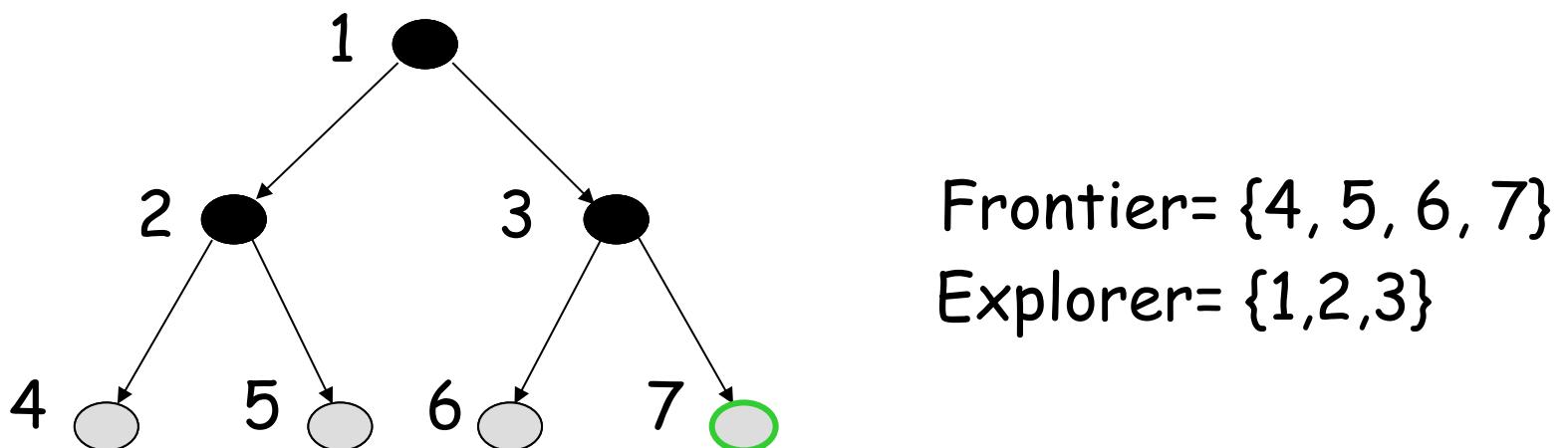
- بسط کم عمق ترین گره بسط نیافته
- آزمون هدف به هنگام تولید نود اعمال می شود نه هنگام انتخاب آن برای بسط
- پیاده سازی: مجموعه‌ی مرزی یک صف FIFO خواهد بود.
- گره‌های جدید در انتهای صف قرار می‌گیرند.

Frontier = {3, 4, 5}
Explorer= {1,2}

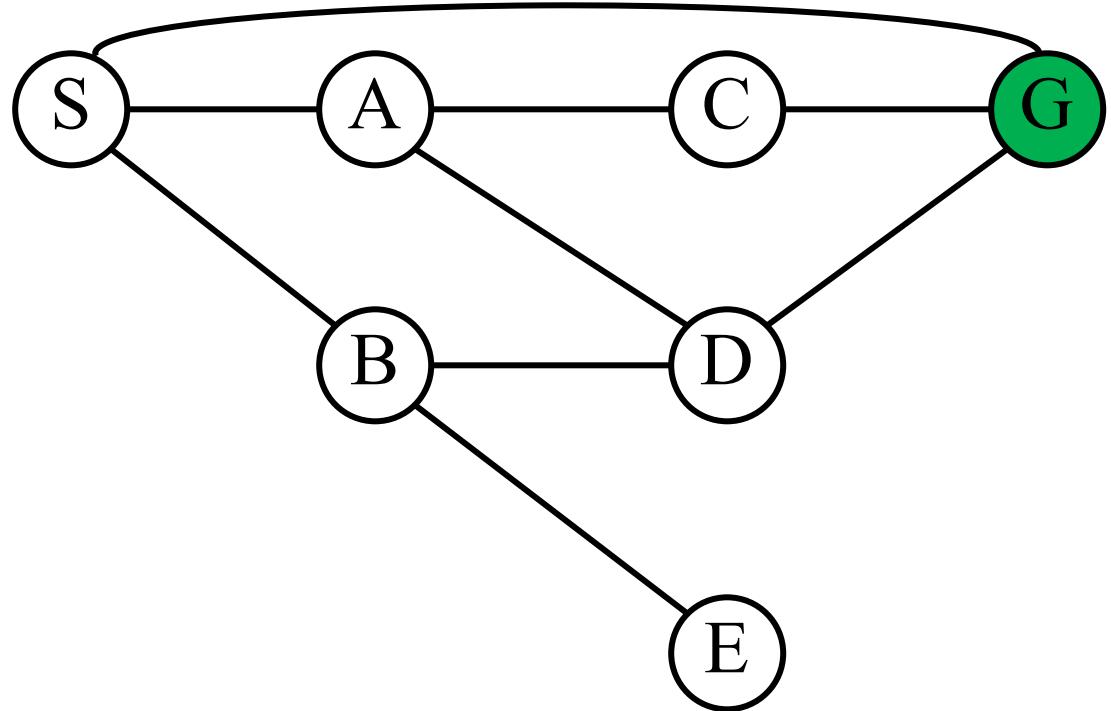
جستجوی اول سطح – BFS

- بسط کم عمق ترین گره بسط نیافته
- آزمون هدف به هنگام تولید نود اعمال می شود نه هنگام انتخاب آن برای بسط
- پیاده سازی: مجموعه‌ی مرزی یک صف FIFO خواهد بود.
- گره‌های جدید در انتهای صف قرار می‌گیرند.


```
function BREADTH-FIRST-SEARCH(problem) returns a solution, or failure
  node  $\leftarrow$  a node with STATE = problem.INITIAL-STATE, PATH-COST = 0
  if problem.GOAL-TEST(node.STATE) then return SOLUTION(node)
  frontier  $\leftarrow$  a FIFO queue with node as the only element
  explored  $\leftarrow$  an empty set
  loop do
    if EMPTY?(frontier) then return failure
    node  $\leftarrow$  POP(frontier) /* chooses the shallowest node in frontier */
    add node.STATE to explored
    for each action in problem.ACTIONS(node.STATE) do
      child  $\leftarrow$  CHILD-NODE(problem, node, action)
      if child .STATE is not in explored or frontier then
        if problem.GOAL-TEST(child.STATE) then return SOLUTION(child)
        frontier  $\leftarrow$  INSERT(child, frontier)
```

تمرين BFS

Frontier

S

A, B, G

B, G, C, D

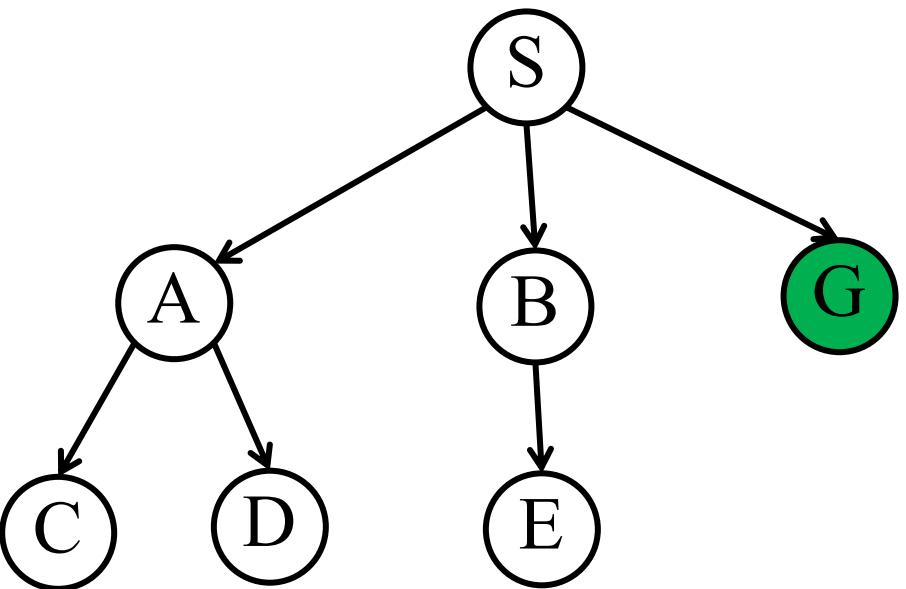
G, C, D, E

Explored

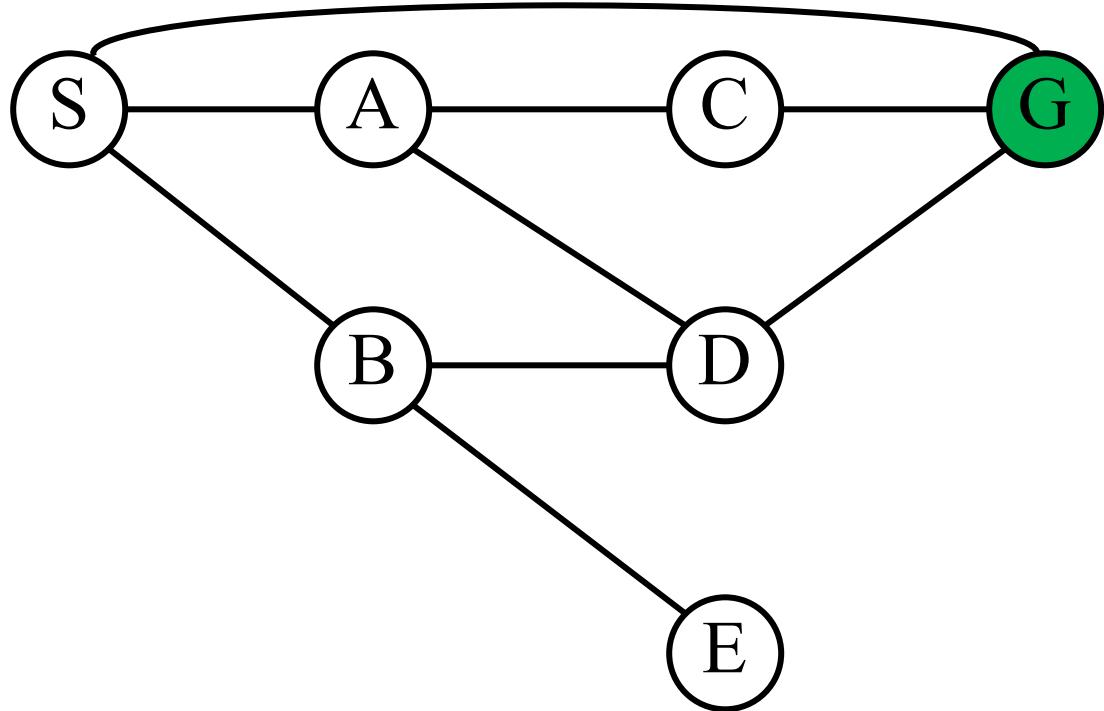
S

S, A

S, A, B

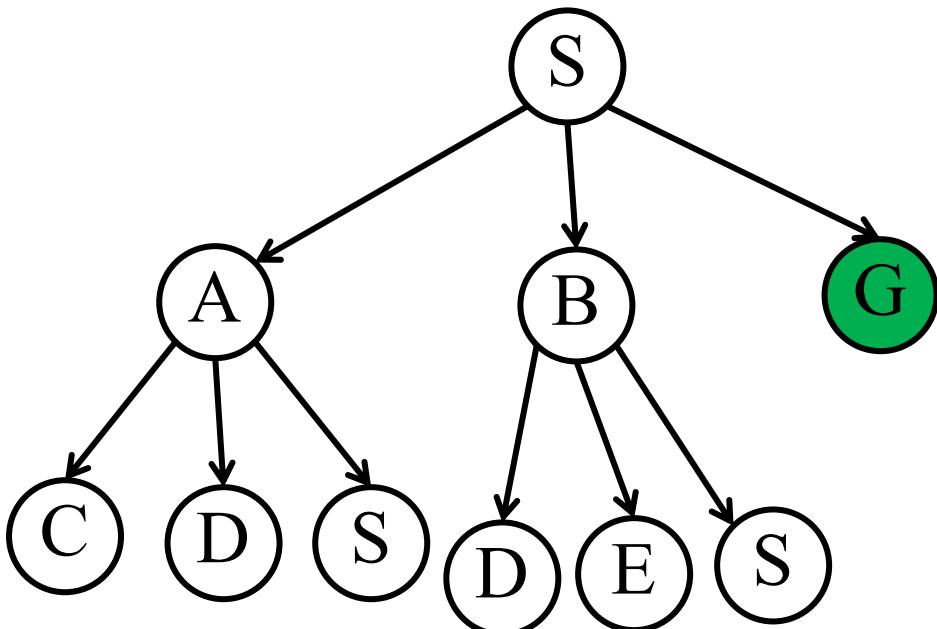
تمرین BFS

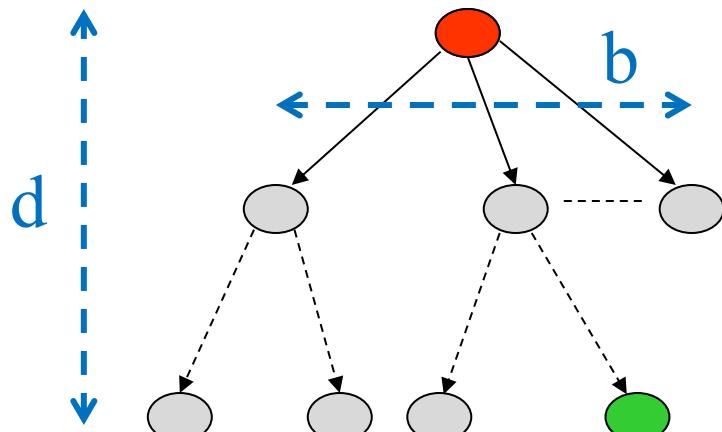
جستجوی درختی
آزمون هدف هنگام بسط نود
در شرایط یکسان به ترتیب حروف الفبا

Frontier

S
A, B, G
B, G, C, D, S
G, C, D, S, D, E, S

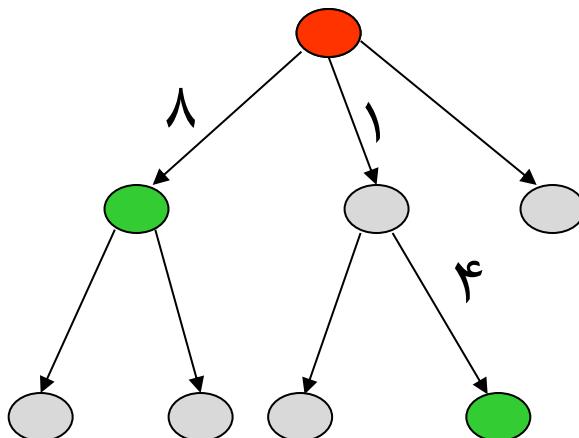
ارزیابی BFS

- کامل؟
- بله اگر b و d متناهی باشند.
- بهینگی؟

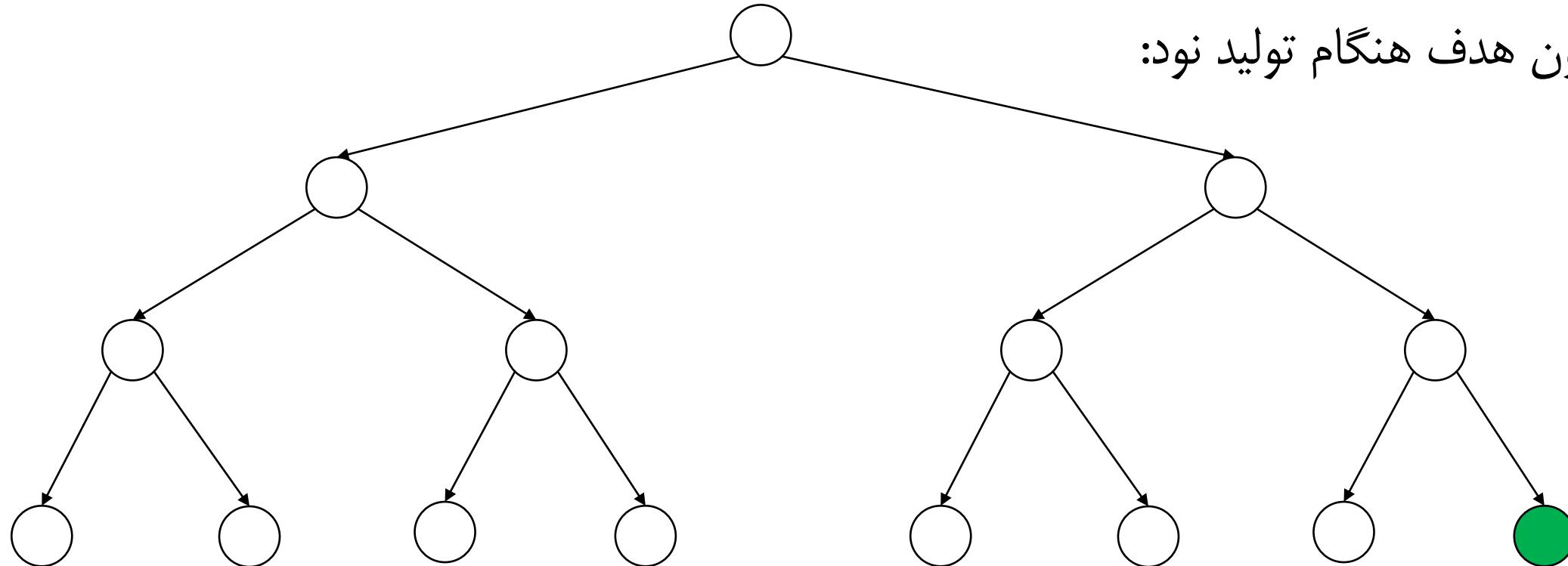
• بله اگر هزینه مسیر یکتابع غیرکاهشی از عمق گره باشد.

• برای مثال هزینه تمامی اعمال یکسان باشد.

ارزیابی BFS (پیچیدگی زمانی)

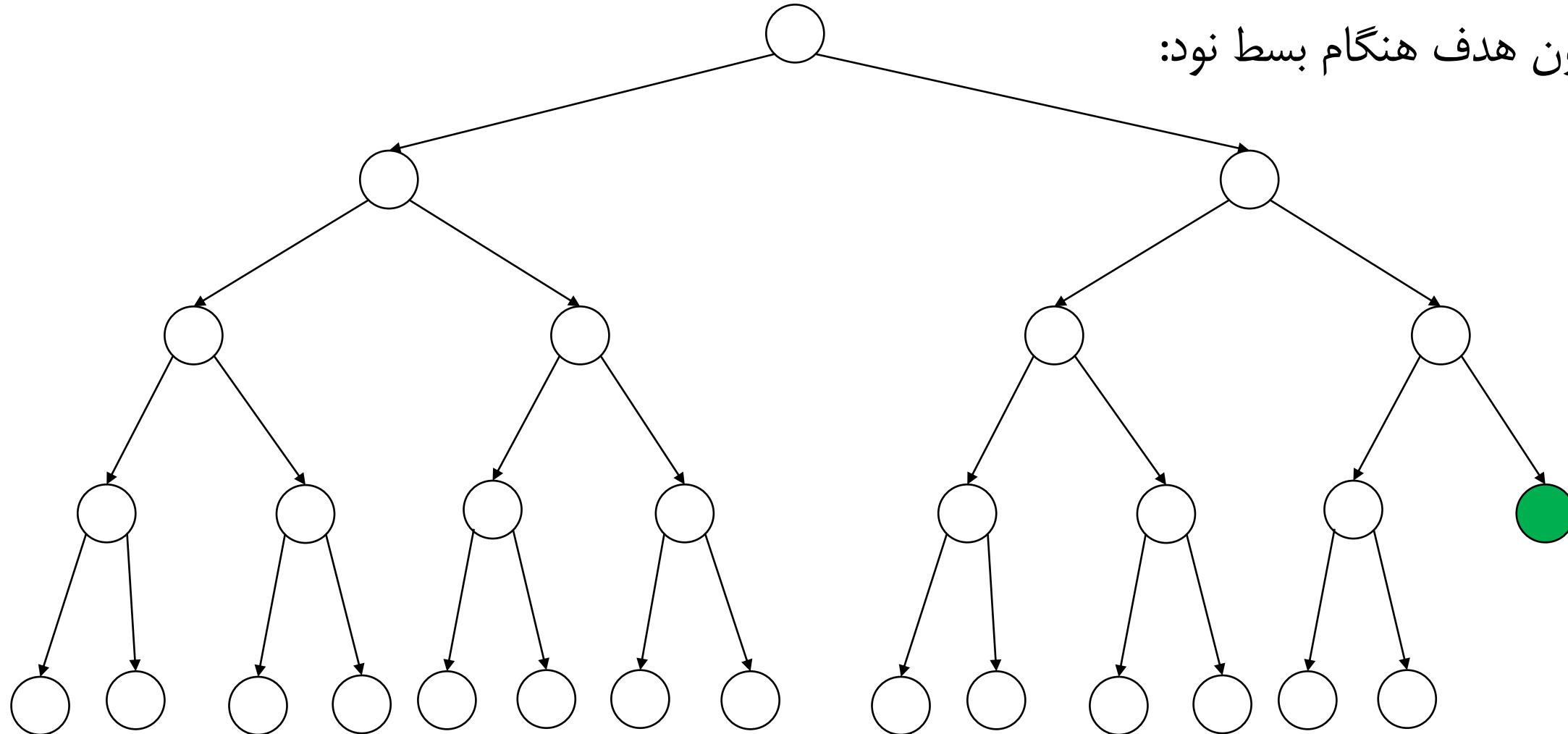
آزمون هدف هنگام تولید نود:

$$b + b^2 + b^3 + \dots + b^d = O(b^d)$$

ارزیابی BFS (پیچیدگی زمانی)

آزمون هدف هنگام بسط نود:

$$b + b^2 + b^3 + \dots + b^d + (b^{d+1} - b) = O(b^{d+1})$$

- پیچیدگی فضایی؟
- هر گره ای که تولید شده باید در حافظه باقی بماند تا بتوان فرزندان بعدی آن گره را تولید کرد.
- فضای کلی = فضای مجموعه کاوش شده + فضای مجموعه مرزی
- جستجوی گرافی: $O(b^{d-1}) + O(b^d) = O(b^d)$
- جستجوی درختی فضای بیشتری استفاده نمی‌کند در حالی که ممکن است باعث شود زمان اضافه‌تر زیادی داشته باشد.

زمان و حافظه مورد نیاز BFS

- در جستجوی اول سطح نیازمندی‌های حافظه مشکل بزرگ‌تری نسبت به زمان اجرا است.
- در حالت کلی، مسائل جستجوی با پیچیدگی نمایی به جز برای نمونه‌های کوچک توسط روش‌های ناآگاهانه قابل حل نیستند.

Depth	Nodes	Time	Memory
2	110	.11 milliseconds	107 kilobytes
4	11,110	11 milliseconds	10.6 megabytes
6	10^6	1.1 seconds	1 gigabyte
8	10^8	2 minutes	103 gigabytes
10	10^{10}	3 hours	10 terabytes
12	10^{12}	13 days	1 petabyte
14	10^{14}	3.5 years	99 petabytes
16	10^{16}	350 years	10 exabytes

فرض کنید در هر ثانیه یک میلیون نود بتواند تولید شود و هر نود نیاز به ۱۰۰۰ بایت از حافظه دارد.

تست ۲

فرض کنید برای مسئله‌ای با جستجوی اول پهنا (breadth-first) و تست هدف در لحظه تولید نیاز به بسط دادن ۳۲ گره باشد. اگر فاکتور انشعاب درخت جستجو ثابت باشد و عمق درخت برابر ۵ و عمق هدف برابر ۴ باشد، کدام یک از گزینه‌های زیر مقدار فاکتور انشعاب (b) را نشان می‌دهد؟ (فرض کنید ریشه‌ی درخت در عمق صفر واقع شده است).

(مهندسی کامپیوتر دولتی ۹۱)

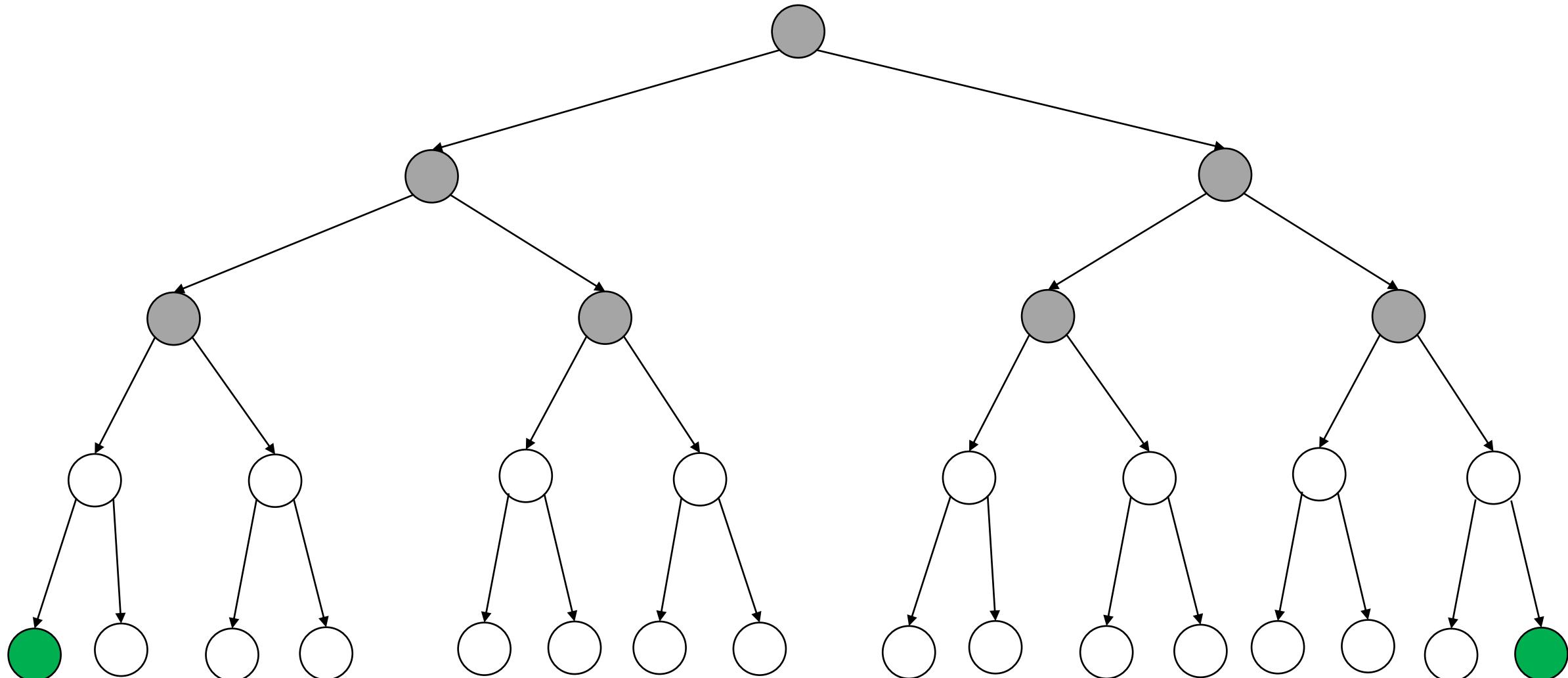
$$b=2 \quad (1)$$

$$b>5 \quad (2)$$

$$2 < b < 3 \quad (3)$$

$$3 \leq b \leq 5 \quad (4) \quad \checkmark$$

حل تست ۲

$$1+b+b^2+1 \leq 32 \leq 1+b+b^2+b^3$$

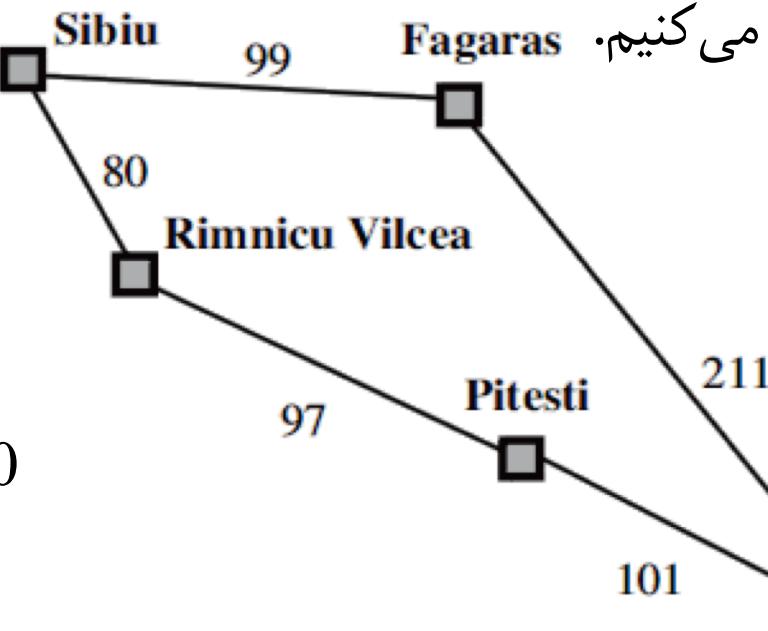
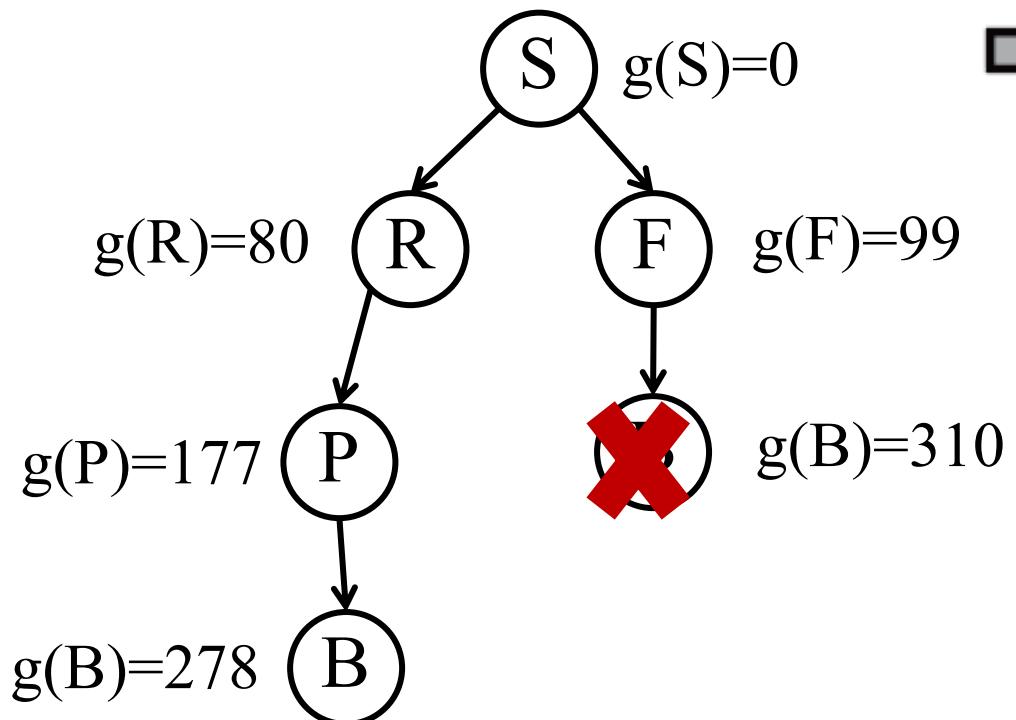
جستجوی هزینه یکنواخت – UCS

- نود n با کمترین هزینه $(g(n))$ را بسط می‌دهد.
- هر یال دارای هزینه $c > 0$ است.
- $$g(n) = \sum \text{costs of arcs}$$
- همارز با BFS است اگر هزینه تمامی اعمال آن یکسان باشد.
- پیاده‌سازی: صفت اولویت مرتب شده با هزینه مسیر $(g(n))$ برای نودهای مجموعه مرزی

جستجوی هزینه یکنواخت – UCS

- دو تفاوت عمدی UCS با BFS

- آزمون هدف بر روی یک نود هنگام انتخاب آن برای بسط اعمال می‌شود.
- فرض کنید نودی تولید شده باشد که وضعیت آن نود قبلا در مجموعه frontier وارد شده باشد، در این صورت اگر نود جدید حاوی مسیر بهتری نسبت به نود قبلی باشد، آن نود را با نود موجود در frontier جایگزین می‌کنیم.

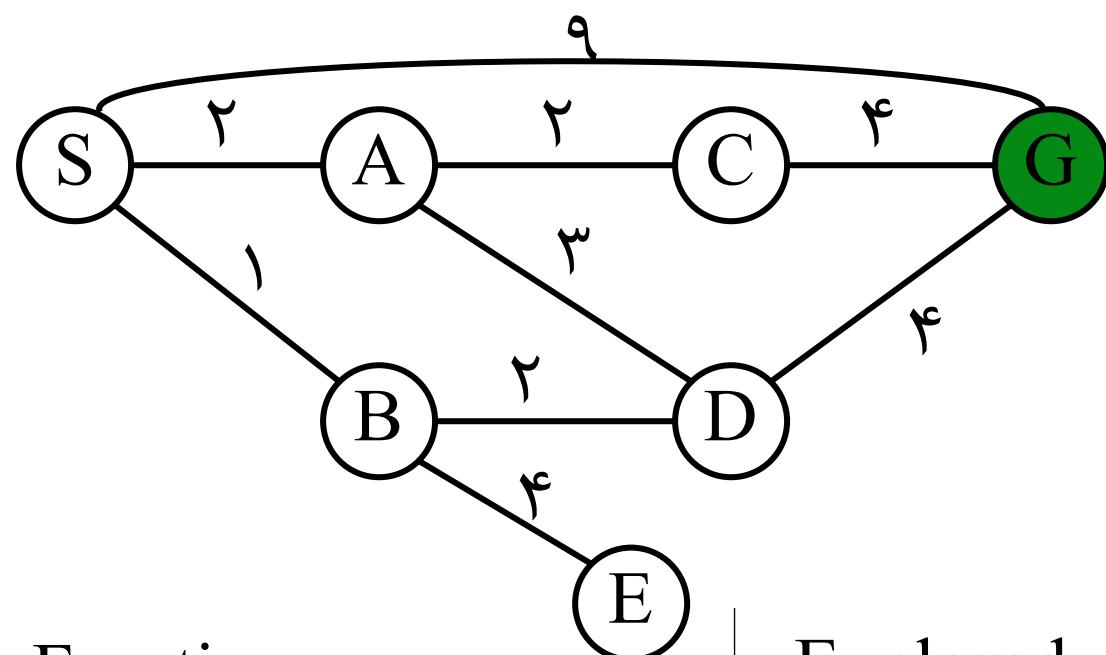

Bucharest

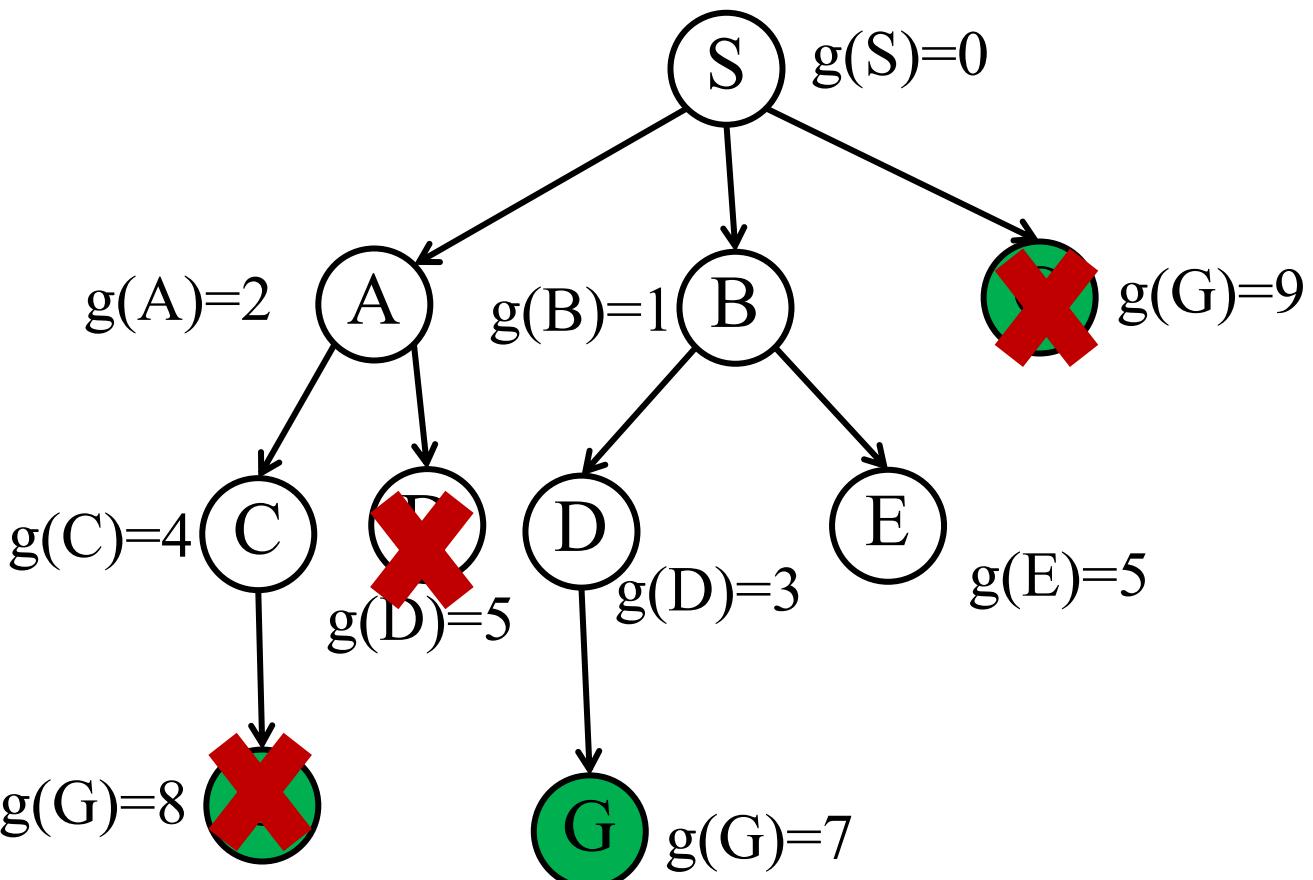
الگوریتم جستجوی هزینه یکنواخت

```
function UNIFORM-COST-SEARCH(problem) returns a solution, or failure
  node  $\leftarrow$  a node with STATE = problem.INITIAL-STATE, PATH-COST = 0
  frontier  $\leftarrow$  a priority queue ordered by PATH-COST, with node as the only element
  explored  $\leftarrow$  an empty set
  loop do
    if EMPTY?(frontier) then return failure
    node  $\leftarrow$  POP(frontier) /* chooses the lowest-cost node in frontier */
    if problem.GOAL-TEST(node.STATE) then return SOLUTION(node)
    add node.STATE to explored
    for each action in problem.ACTIONS(node.STATE) do
      child  $\leftarrow$  CHILD-NODE(problem, node, action)
      if child .STATE is not in explored or frontier then
        frontier  $\leftarrow$  INSERT(child , frontier )
      else if child .STATE is in frontier with higher PATH-COST then
        replace that frontier node with child
```

تمرين UCS (جستجوی گرافی)

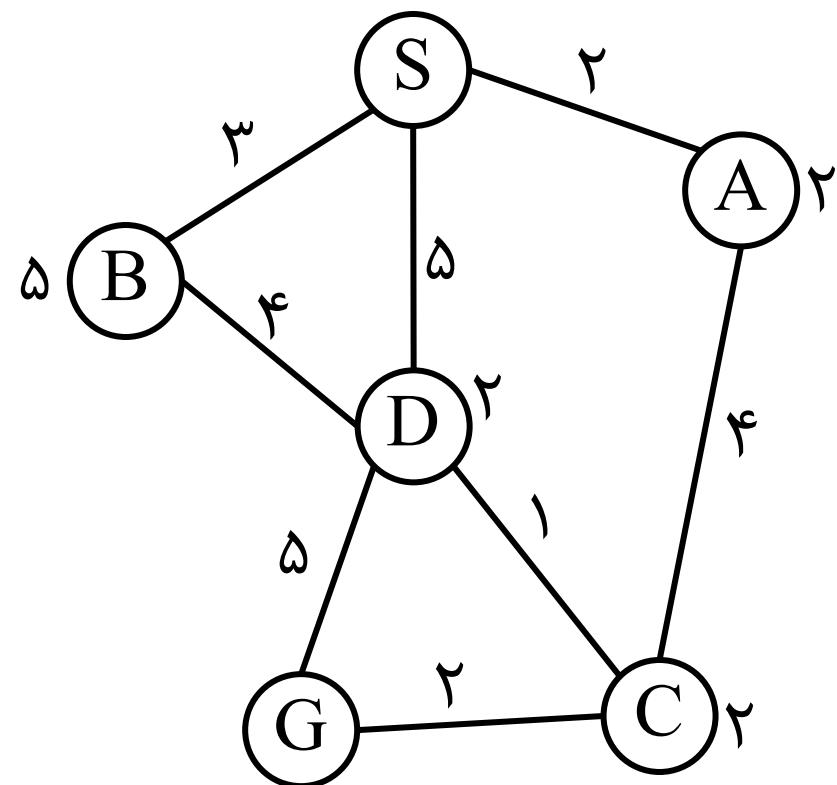

Frontier	Explored
S(0)	S
B(1), A(2), G(9)	S, B
A(2), D(3), E(5), G(9)	S, B, A
D(3), C(4), E(5), G(9)	S, B, A, D
C(4), E(5), G(7)	S, B, A, D, C
E(5), G(7)	S, B, A, D, C, E
G(7)	

گراف زیر را درنظر بگیرید. گره S وضعیت شروع، گره G وضعیت هدف، اعداد کنار یال‌ها هزینه عبور از آن یال و اعداد کنار گره‌ها تابع h را نشان می‌دهند. در صورت استفاده از روش جستجوی uniform cost search ترتیب ملاقات گره‌ها به صورت کدام یک از موارد زیر خواهد بود؟

(کامپیوتر ۹۵)

S, A, B, D, G (۱)

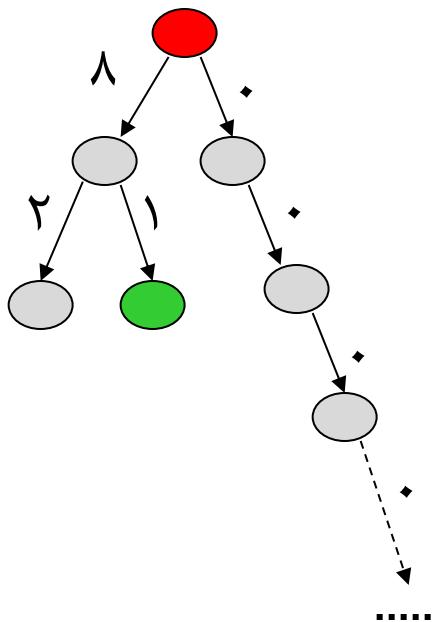
S, A, B, C, D, G (۲)

S, A, B, D, C, G (۳) ✓

S, A, D, C, G (۴)

ارزیابی جستجوی هزینه یکنواخت

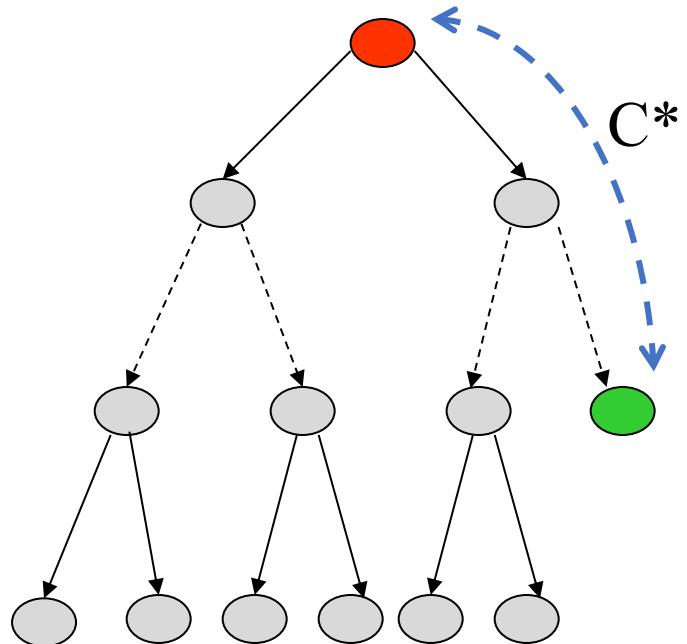
- کامل؟
- بله اگر $\text{step-cost} \geq \epsilon > 0$ باشد تا از یک دنباله نامتناهی از اعمال با هزینه صفر اجتناب شود.

- بهینگی؟
- بله گره‌ها به ترتیب افزایش $g(n)$ بسط می‌یابند.

ارزیابی جستجوی هزینه یکنواخت

- فرض کنید C^* هزینه‌ی راه حل بهینه بوده و هر عمل حداقل ϵ هزینه داشته باشد.

- پیچیدگی زمانی؟
- بدترین حالت: $O(b^{1+\lfloor C^*/\epsilon \rfloor})$
- هنگامی که تمامی هزینه‌ها یکسان باشد: $O(b^{d+1})$

- پیچیدگی فضایی؟

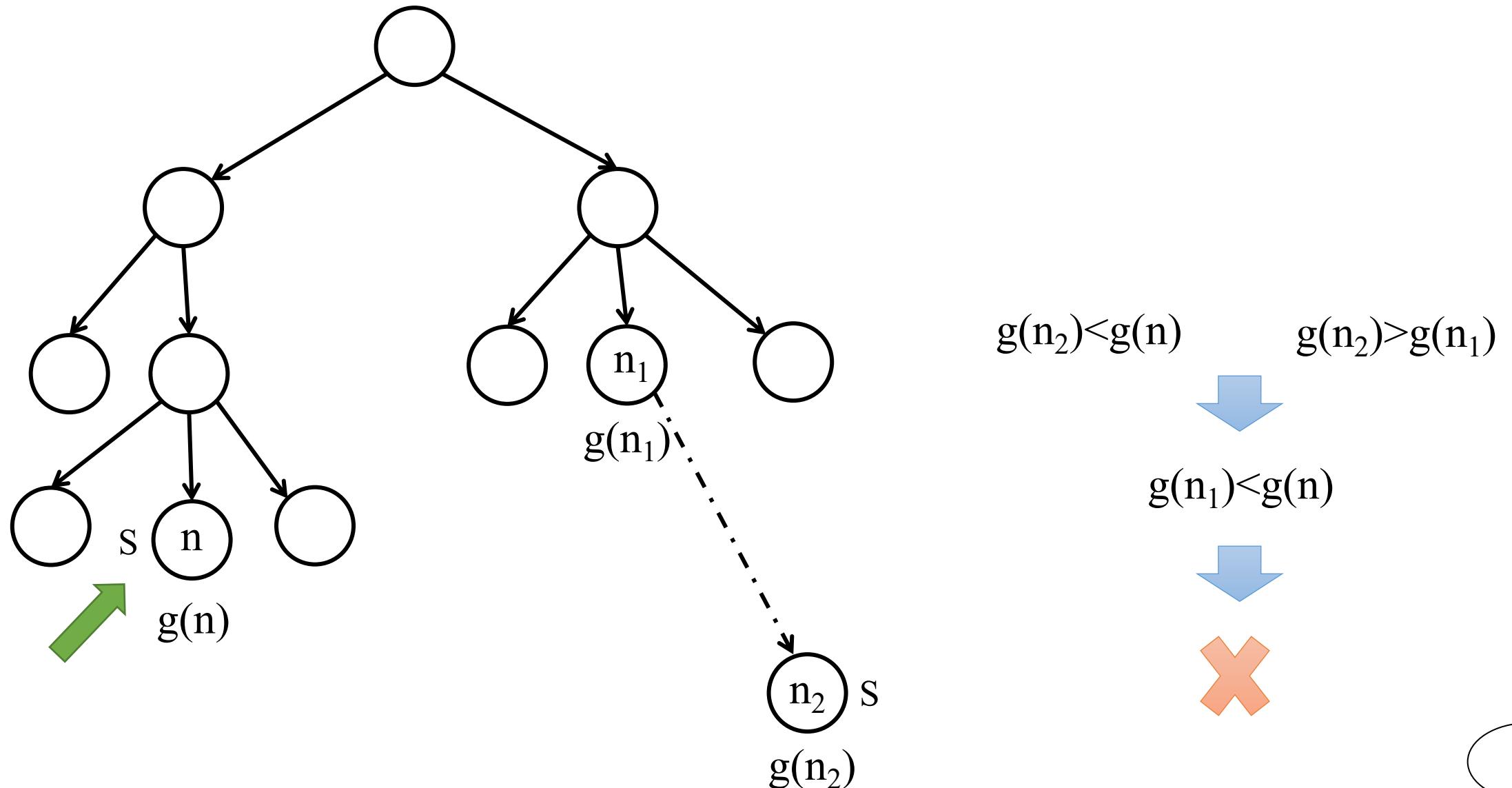
- مشابه با پیچیدگی زمانی: $O(b^{1+\lfloor C^*/\epsilon \rfloor})$

اثبات بهینگی جستجوی هزینه یکنواخت

- لم: هرگاه UCS نود n را برای بسط انتخاب کند هزینه‌ی بهینه تا آن نود را یافته است.
اثبات با برهان خلف: فرض کنید هنگامی که نود n برای بسط انتخاب می‌شود، مسیر بهینه از ریشه تا n به دست نیامده باشد آنگاه باید بتوان از طریق نود دیگری مانند n' که در مجموعه‌ی frontier فعلی قرار دارد با یک مسیر بهینه به حالت موجود در n رسید. طبق تعریف $(n'g) < g(n)$ بوده و چون هزینه‌های گام غیرمنفی است، افزودن نودهای بیشتر در ادامه مسیر از n' هزینه‌ی کمتری را ایجاد نمی‌کند. در چنین حالتی n' طبق روال انتخاب UCS باید زودتر از n انتخاب می‌شد و فرض ما مبنی بر غیربهینه بودن مسیر حاصل شده تا n غلط است.

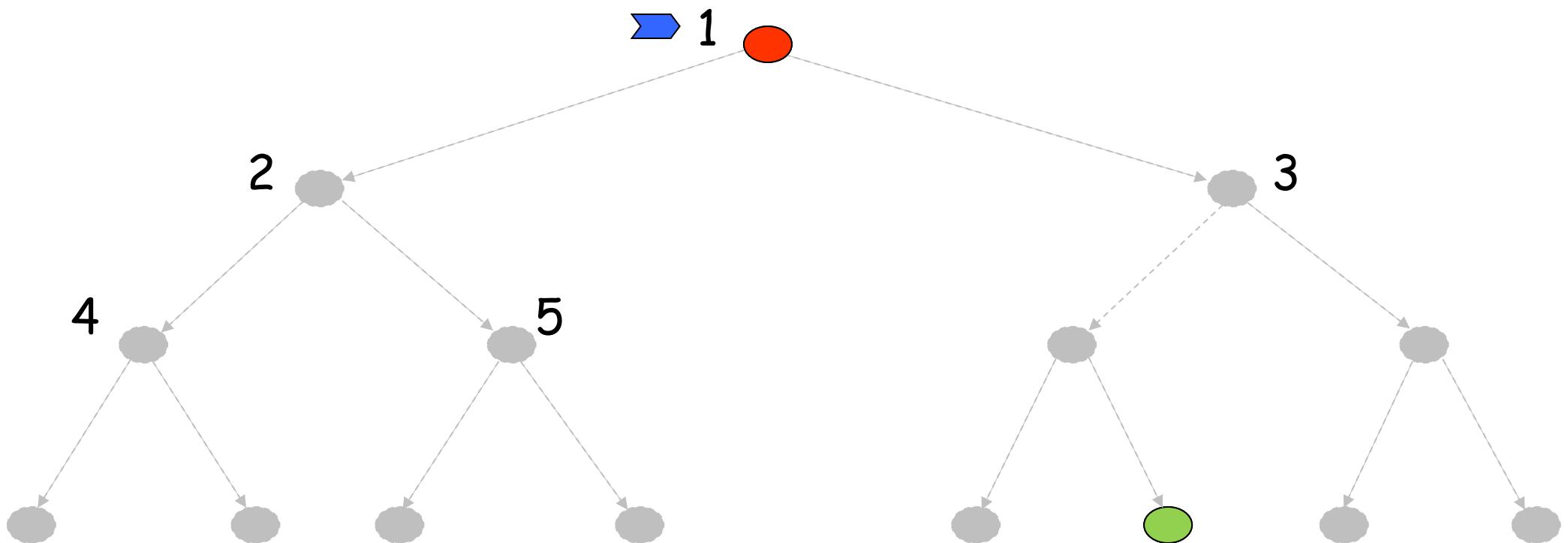
← الگوریتم UCS نودها را به ترتیب هزینه‌ی مسیر بهینه‌شان بسط می‌دهد. از این‌رو اولین نود هدف انتخابی برای بسط دارای راه حل بهینه باشد.

اثبات بھینگی جستجوی هزینه یکنواخت

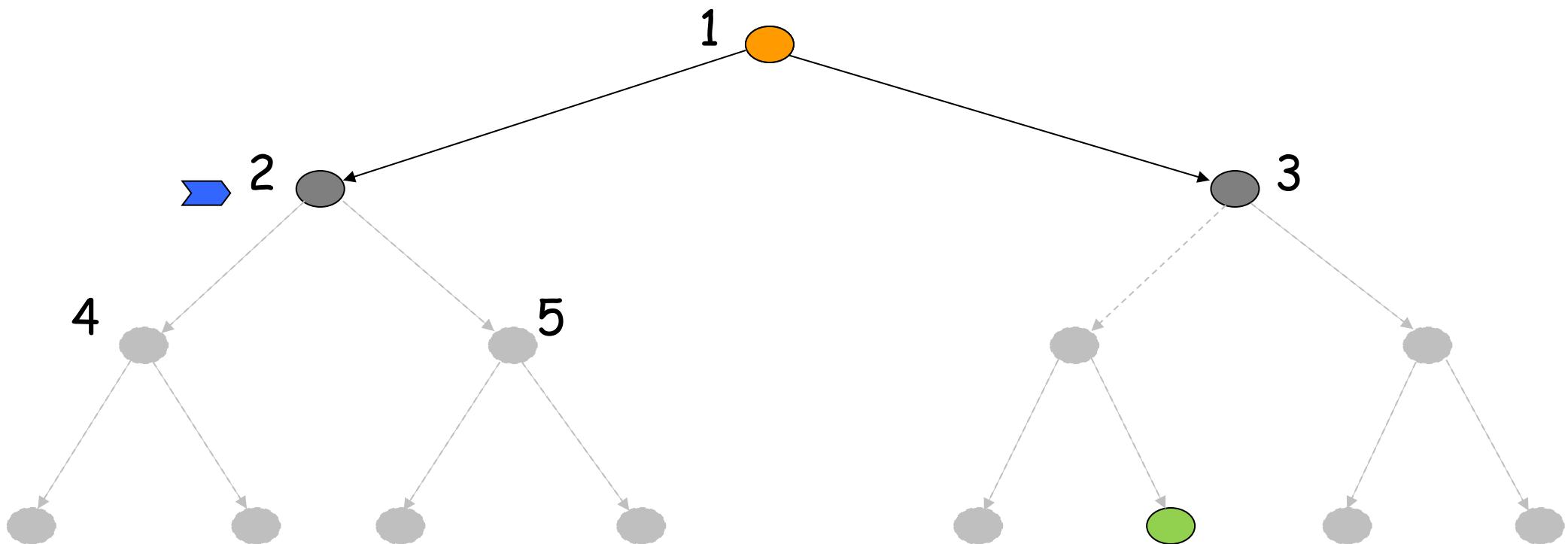
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

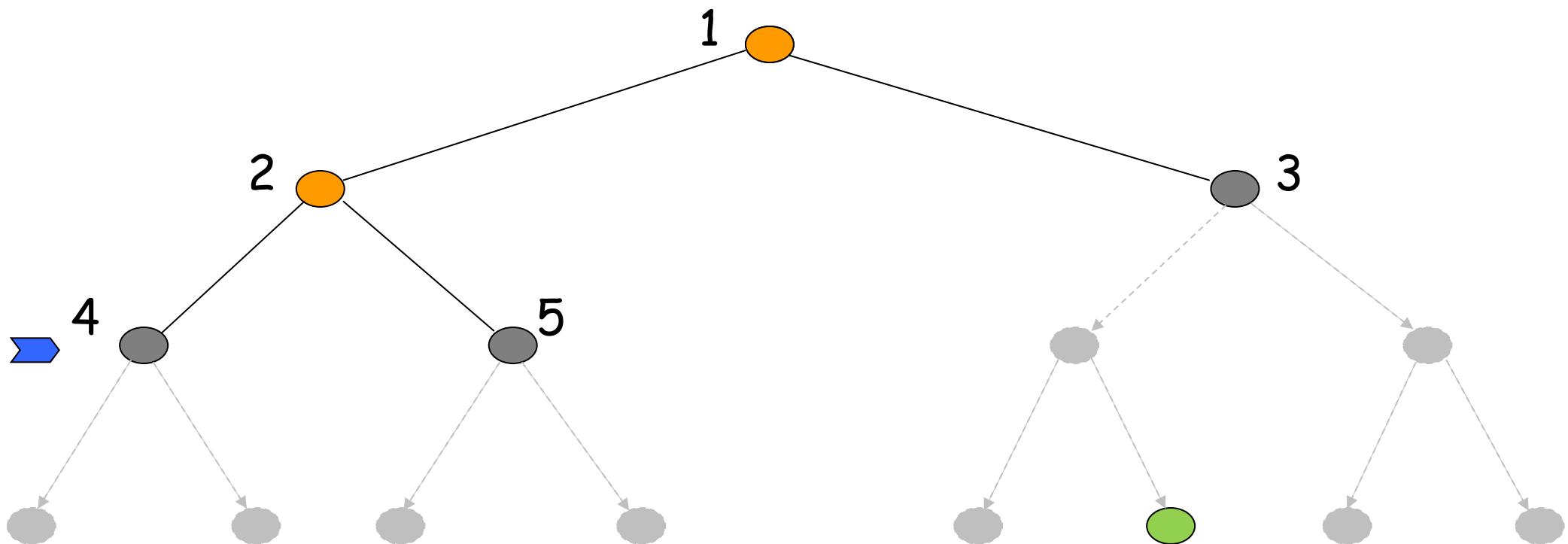
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

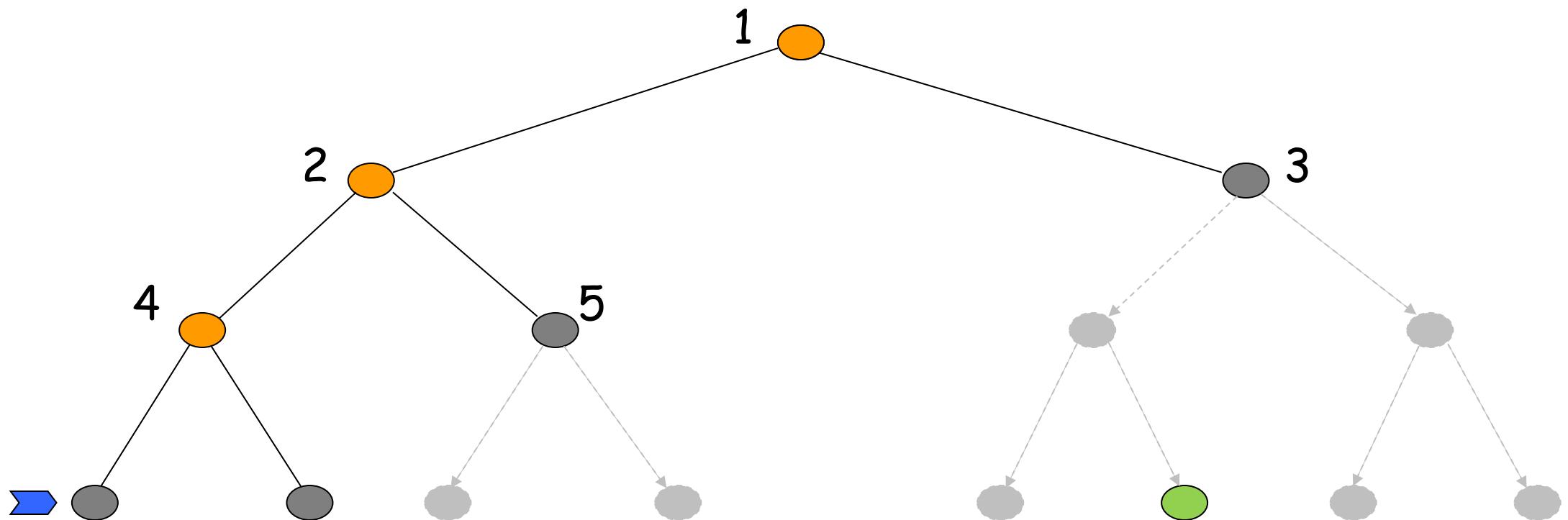
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

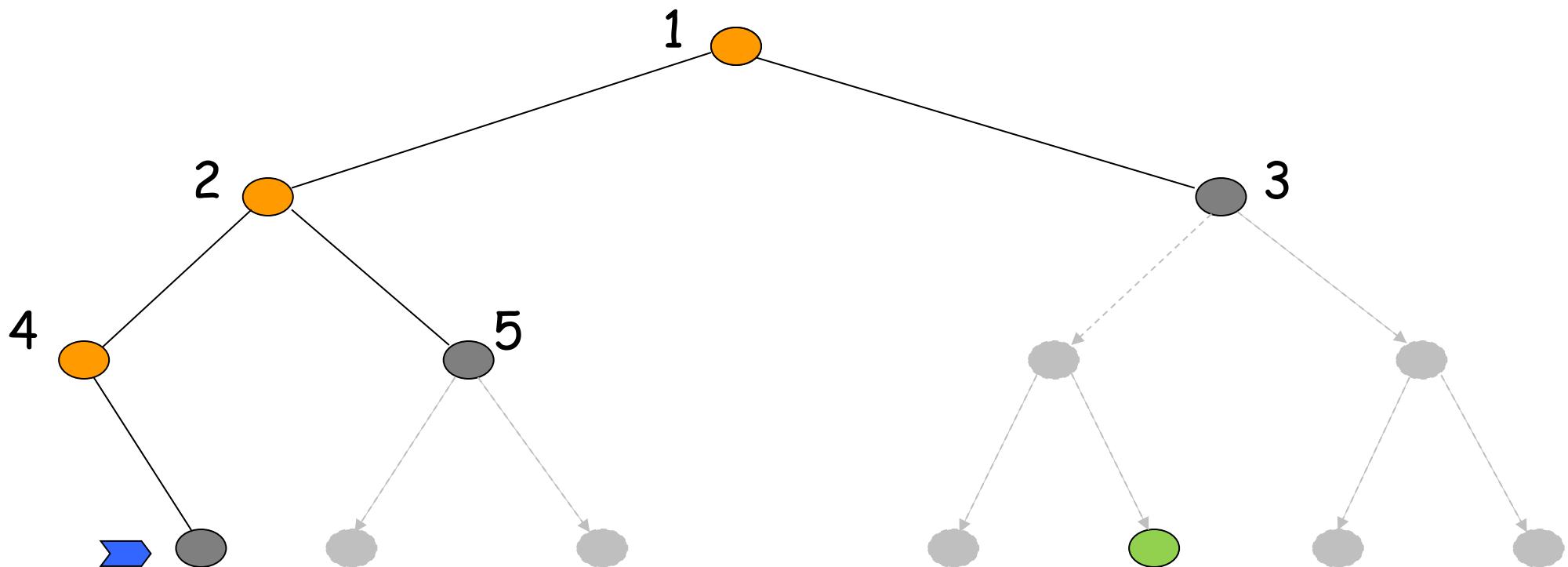
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

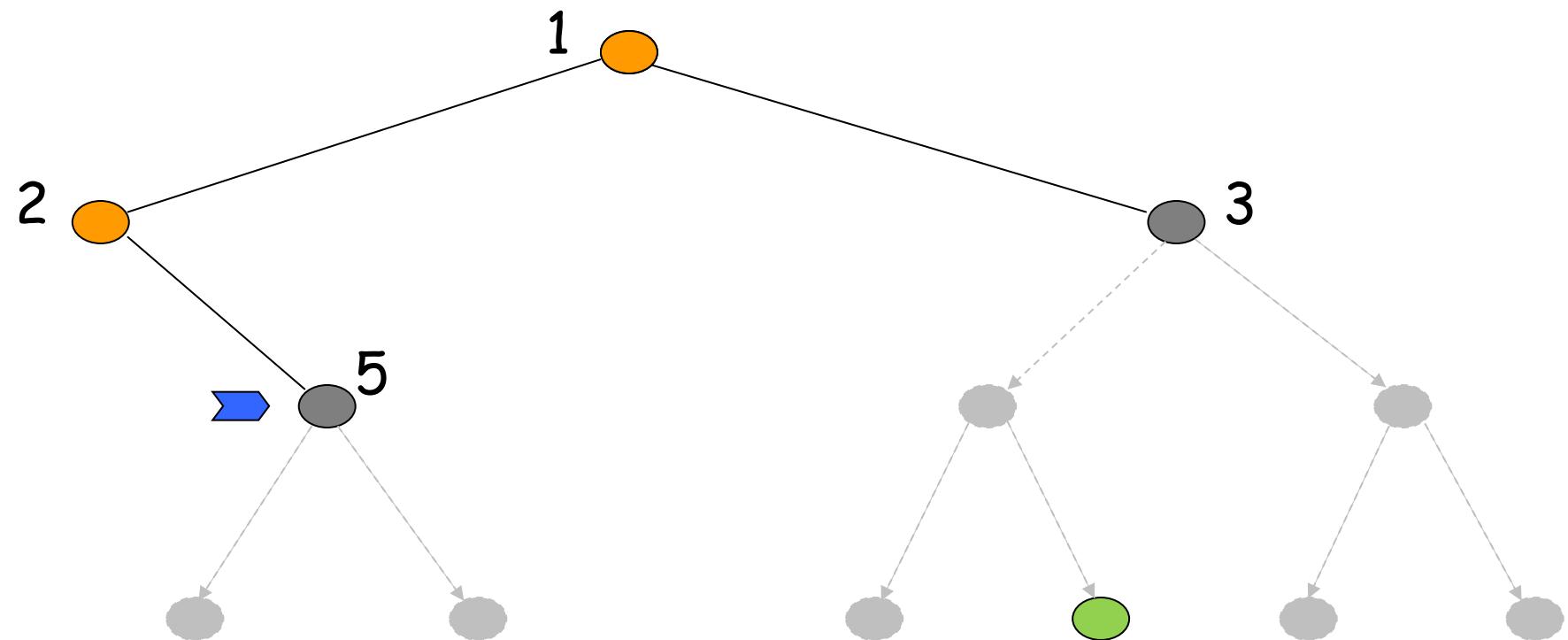
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

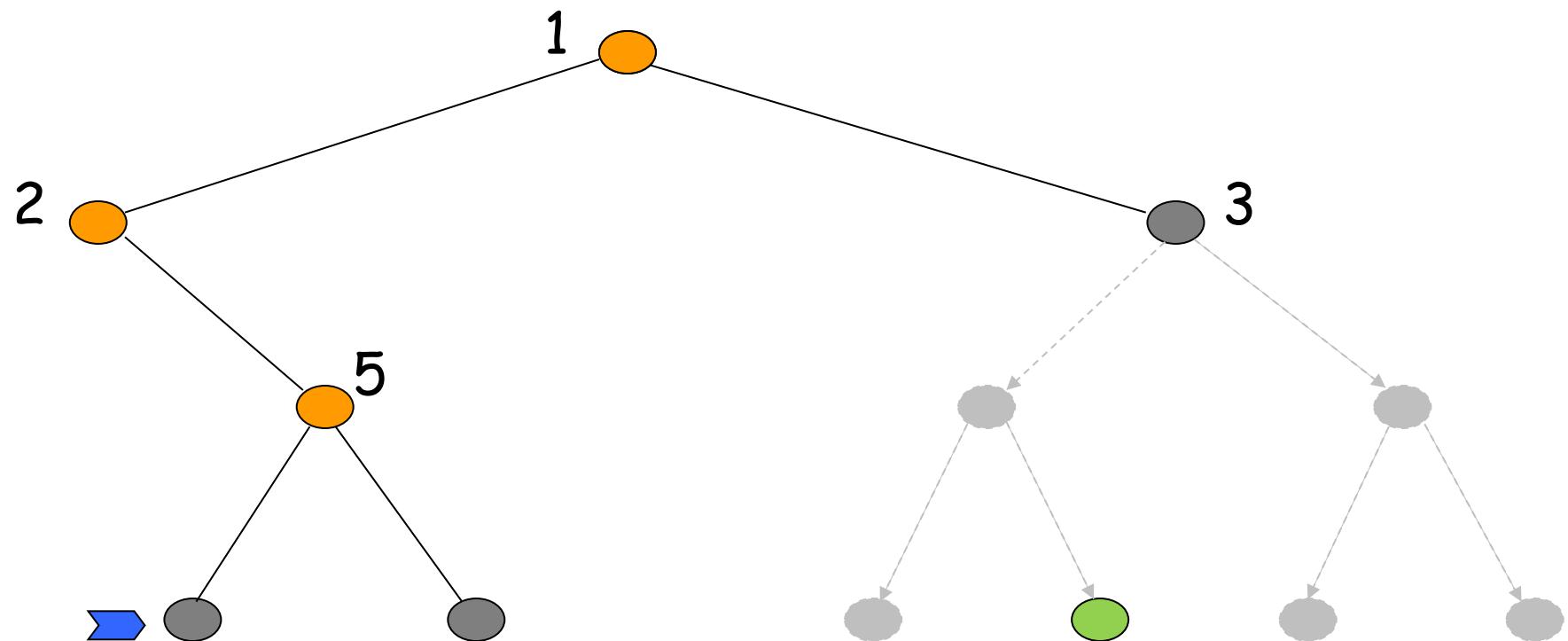
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

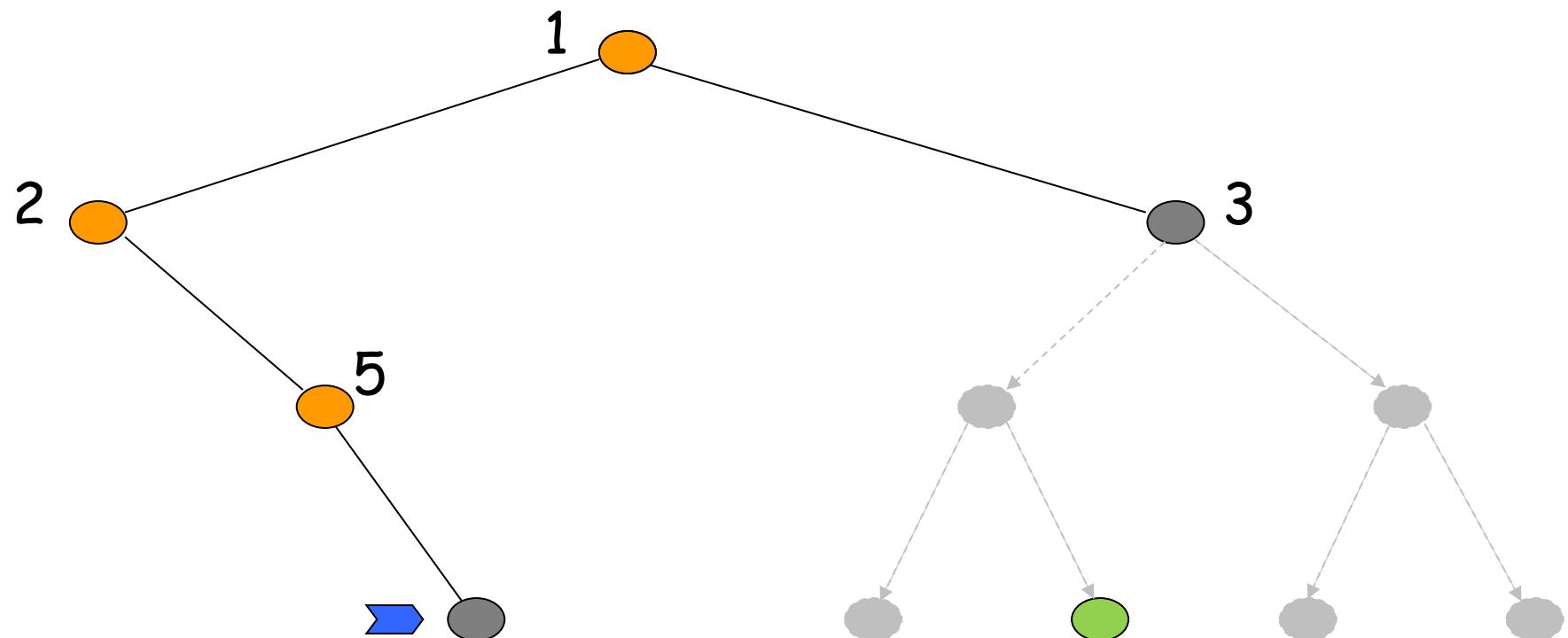
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

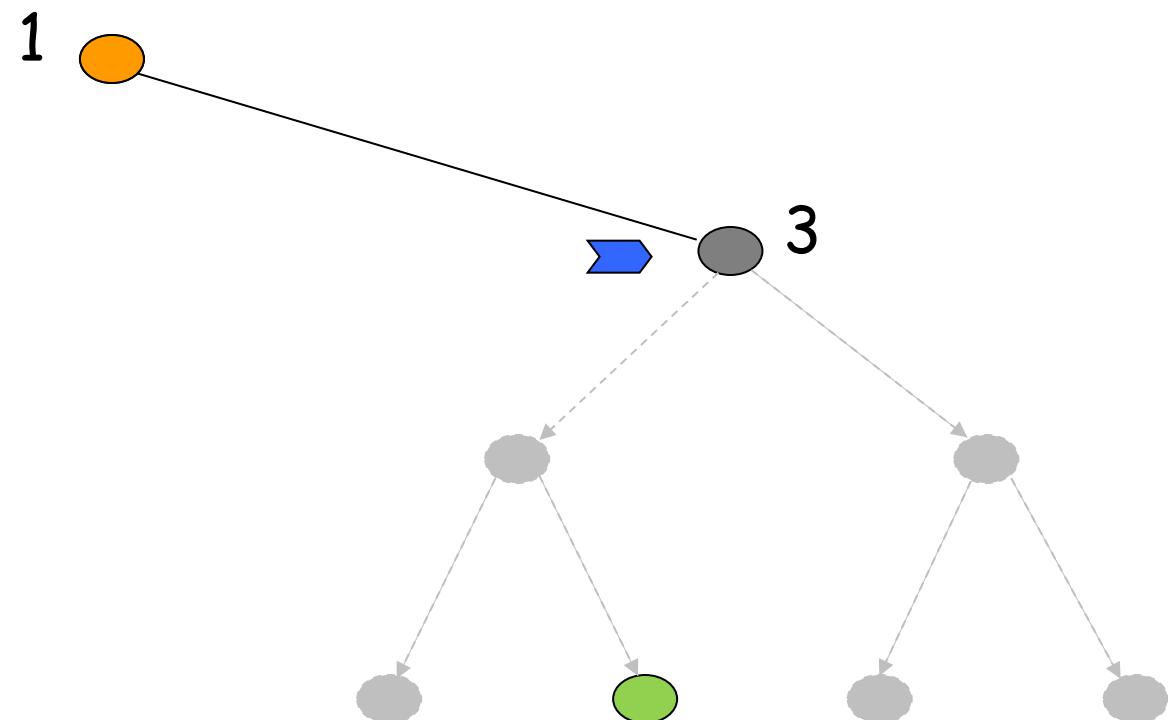
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

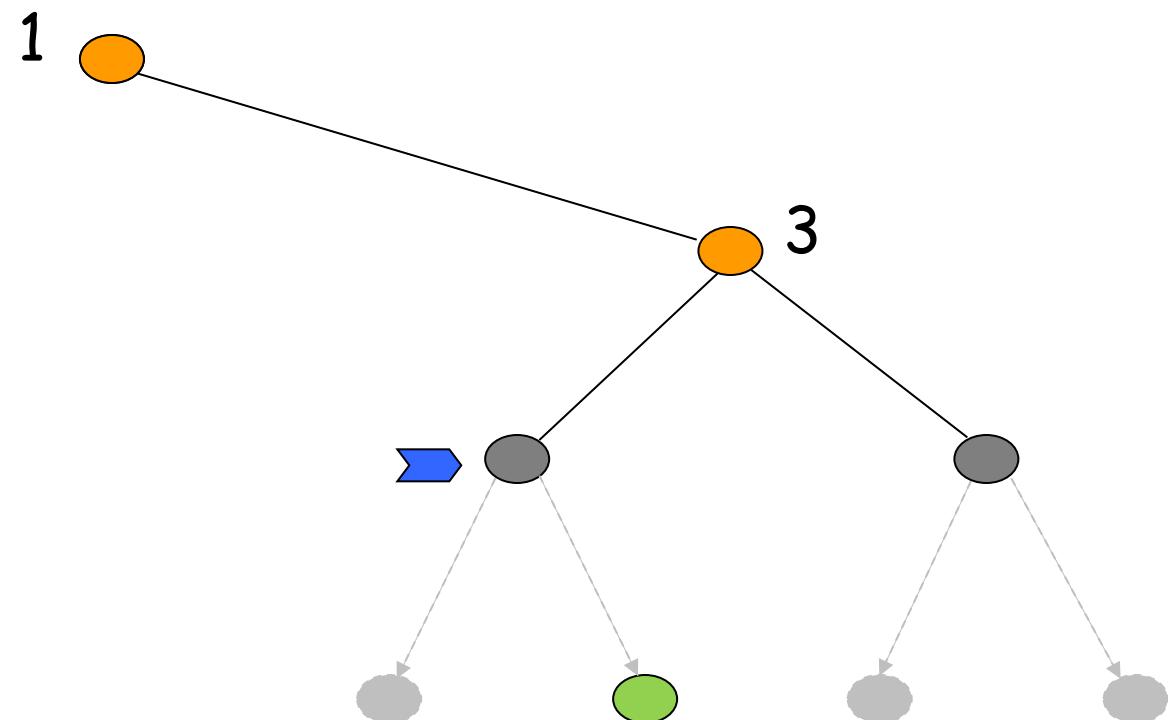
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

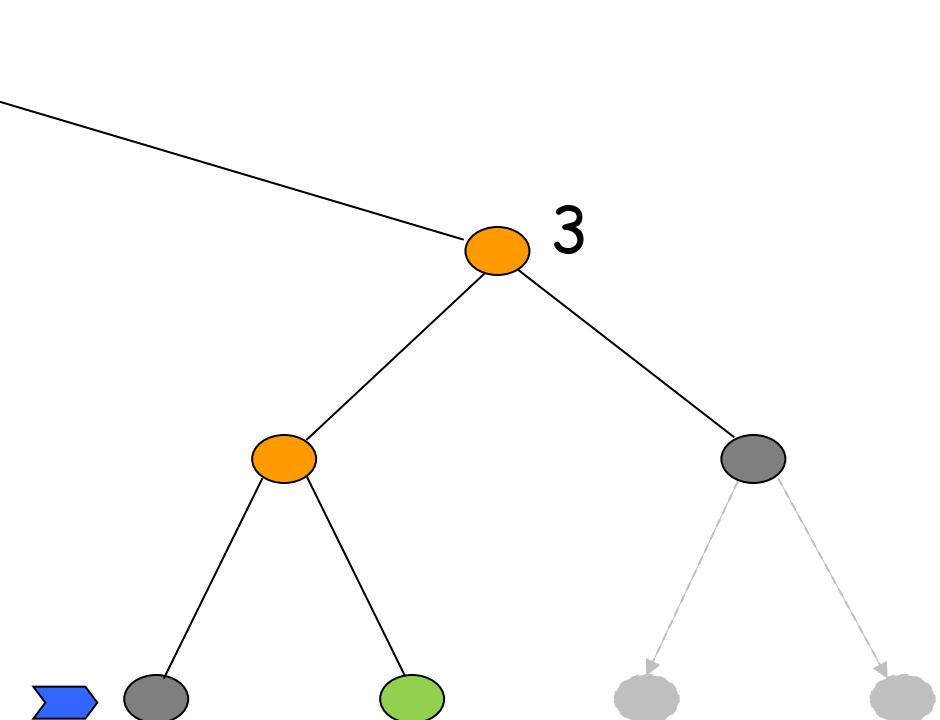
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

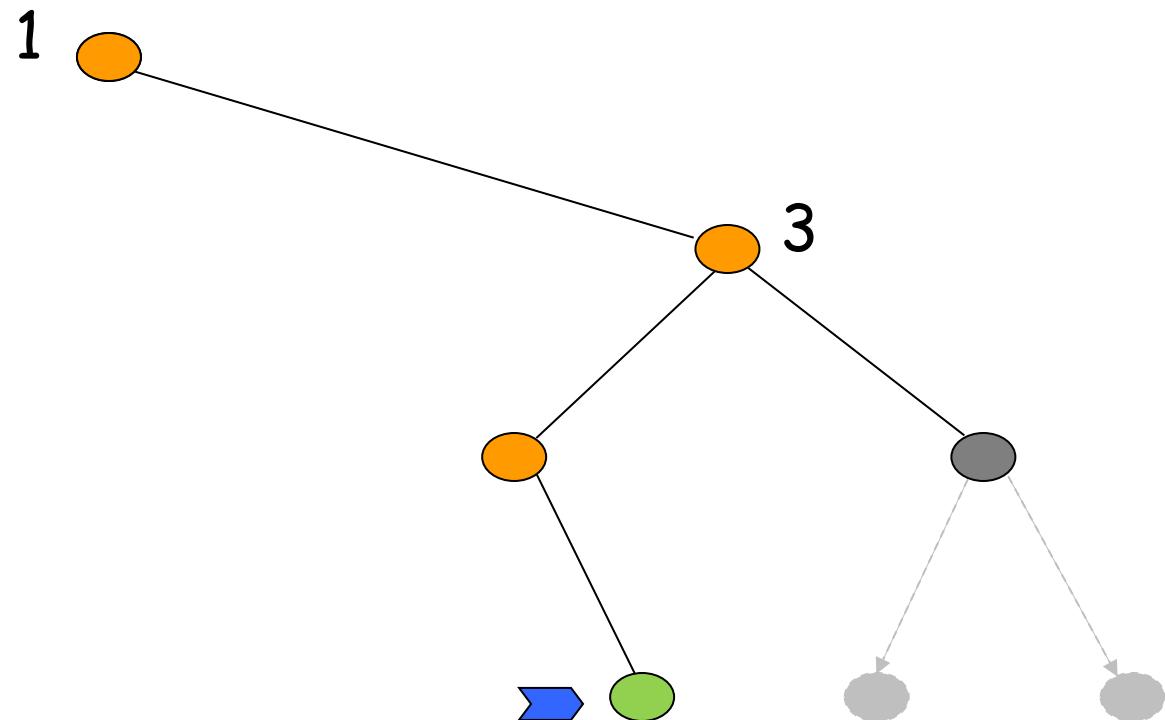
جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

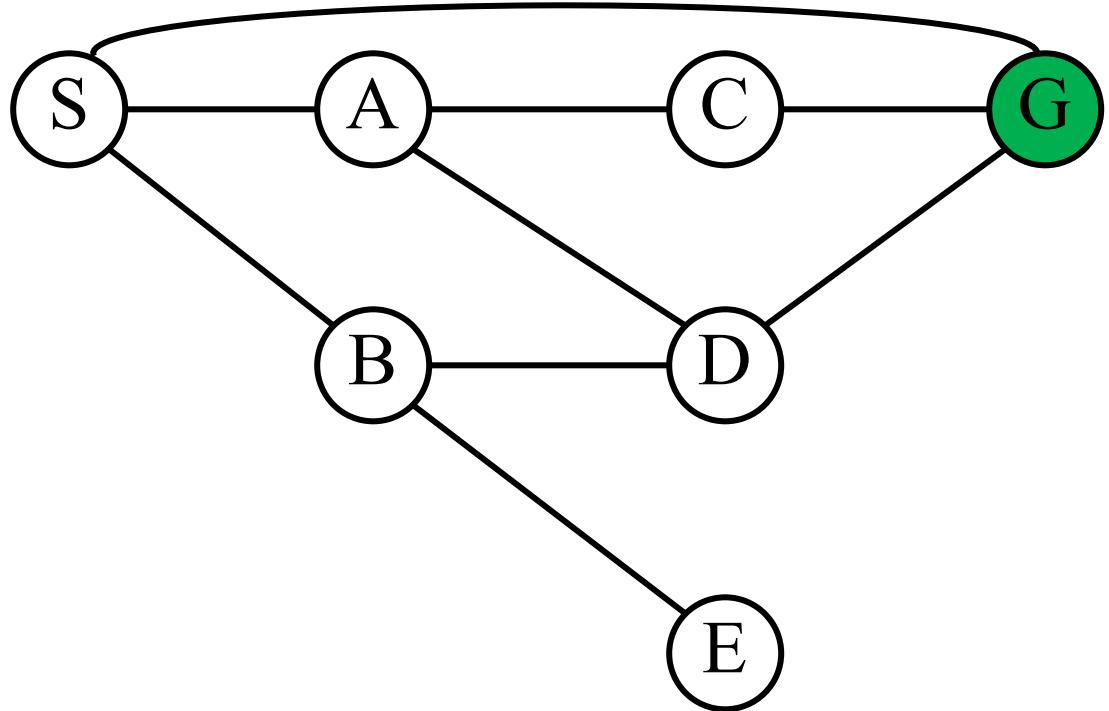

جستجوی اول عمق – DFS

- عمیق‌ترین نود بسط نیافته در frontier را انتخاب می‌کند.
- پیاده‌سازی: یک صف LIFO یا همان پشته است.

تمرين DFS

Frontier

S

A, B, G

C, D, B, G

G, D, B

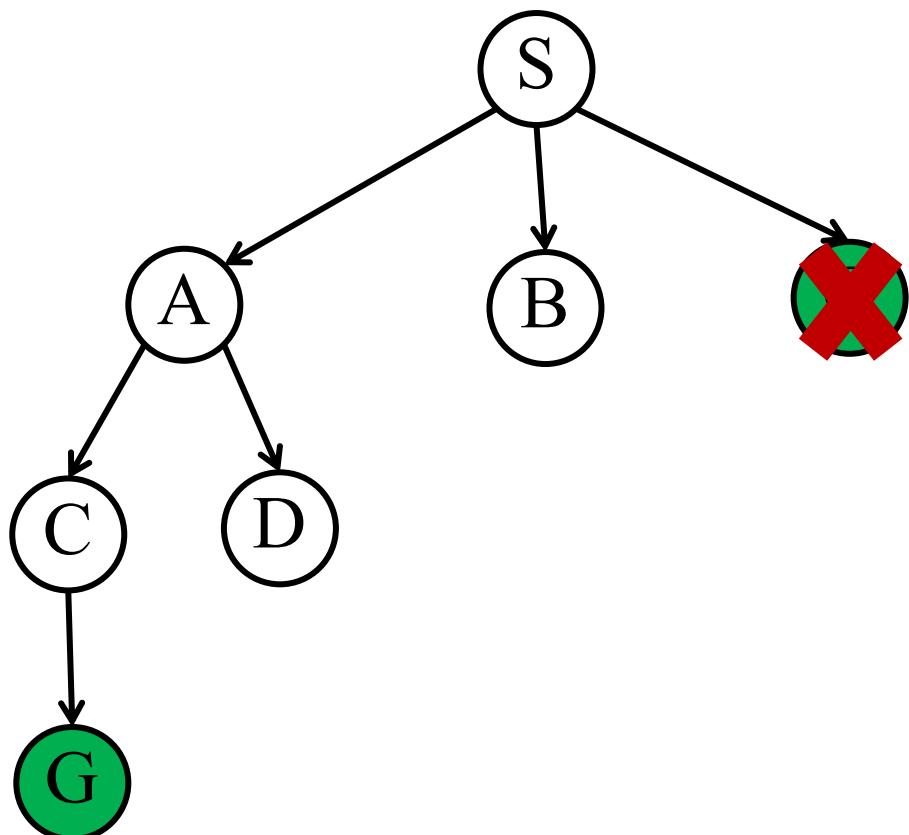
Explored

S

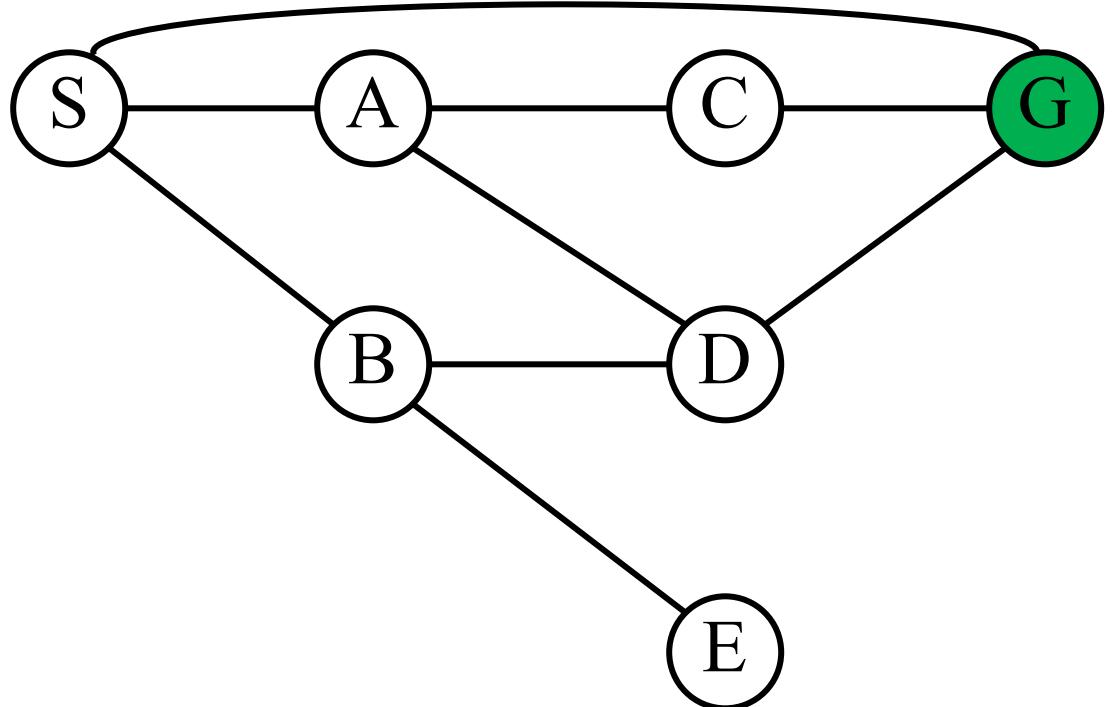
S, A

S, A, C

جستجوی گرافی
آزمون هدف هنگام بسط نود
در شرایط یکسان به ترتیب حروف الفبا

تمرين DFS

Frontier

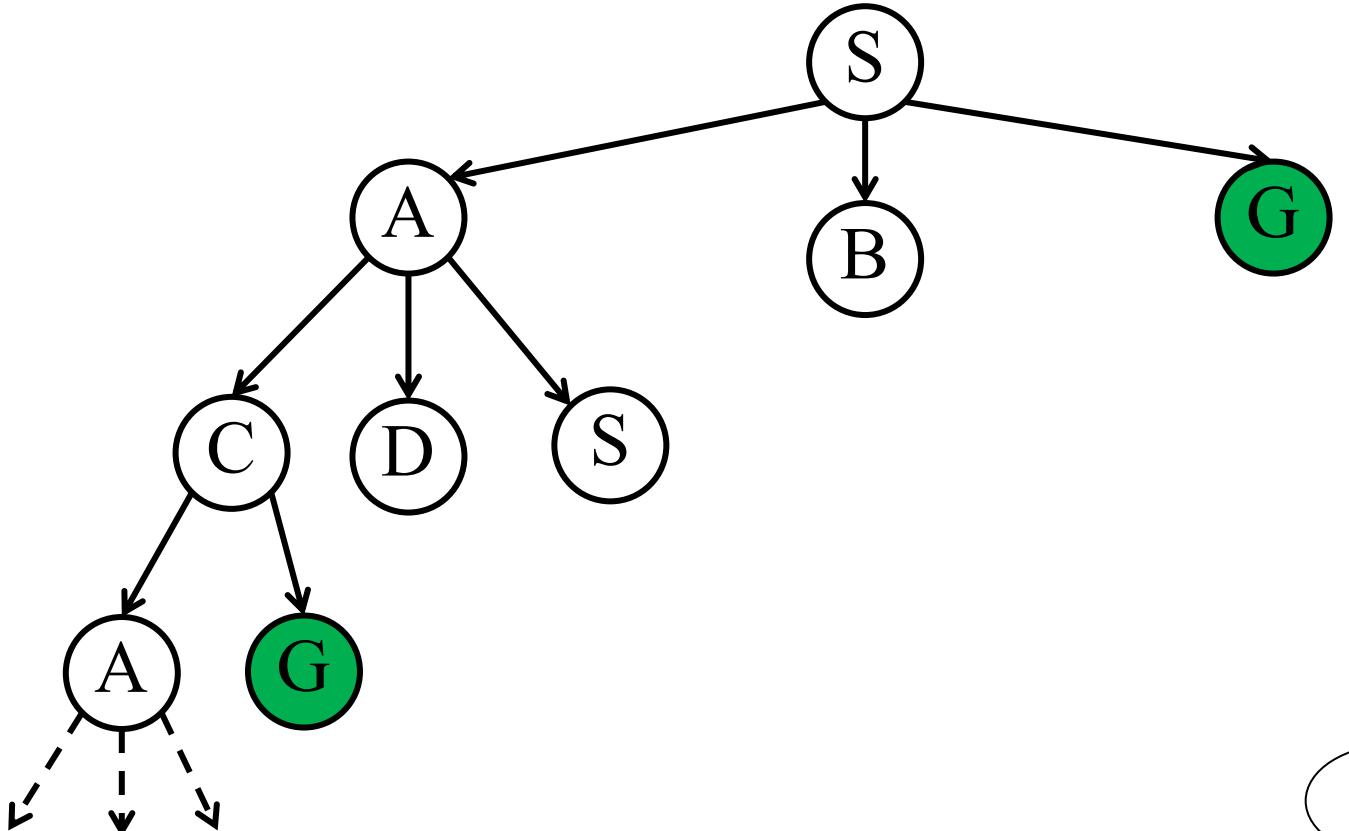
S

A, B, G

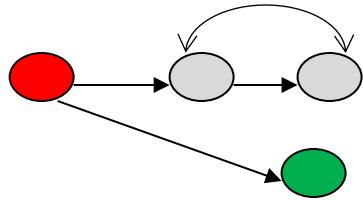
C, D, S, B, G

A, G, D, S, B, G

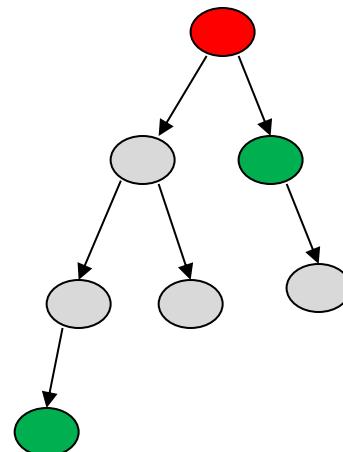
جستجوی درختی
آزمون هدف هنگام بسط نود
در شرایط یکسان به ترتیب حروف الفبا

ارزیابی DFS

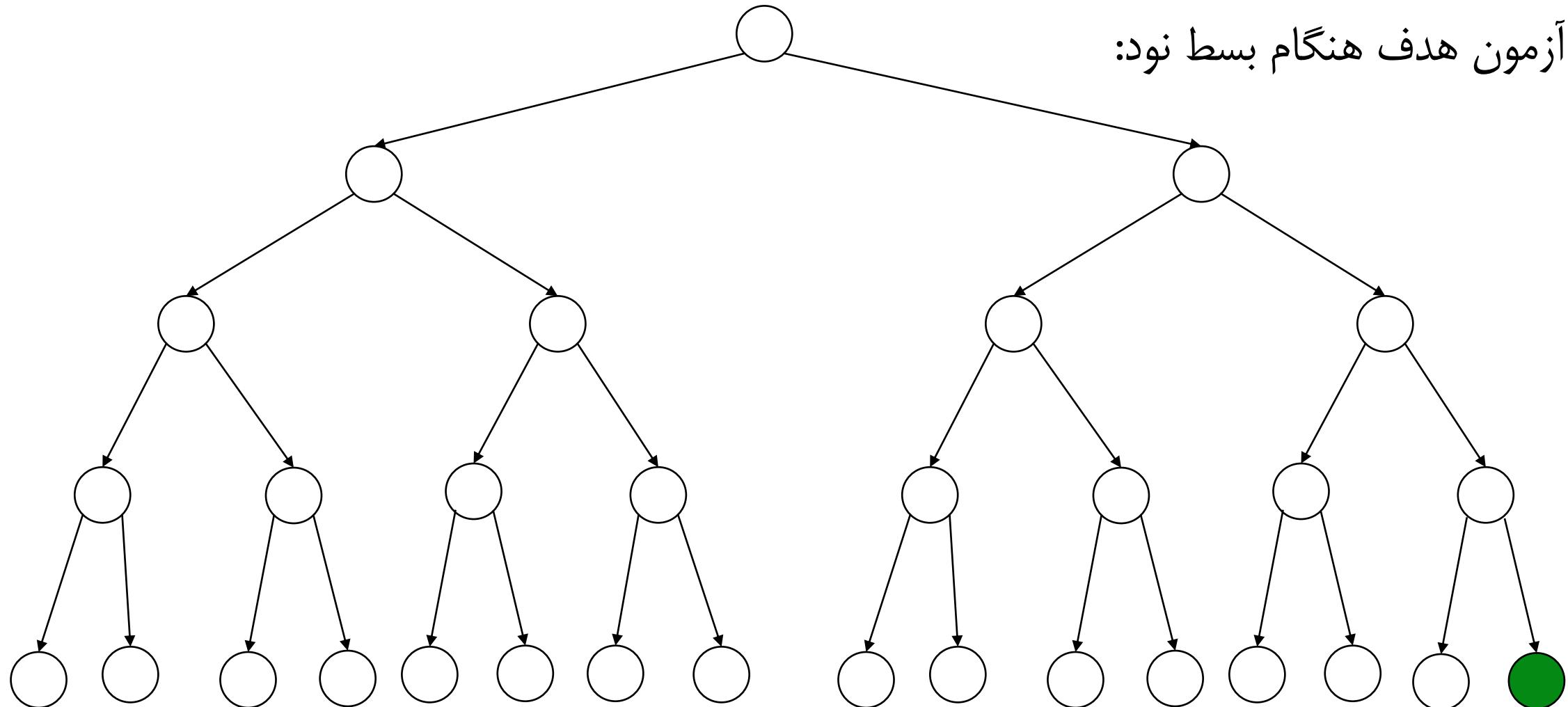
- کامل؟
- جستجوی درختی: به دلیل وجود حالات تکراری کامل نیست.
- جستجوی گرافی: تنها در فضاهای حالت متناهی کامل است چون در نهایت تمام گره‌ها بسط می‌یابند.
- شکست جستجوی اول عمق با هر دو نوع جستجو در فضاهای حالت نامتناهی
 - احتمال گیر کردن در یک مسیر نامتناهی بدون هدف

- بهینگی؟
- خیر

ارزیابی DFS (پیچیدگی زمانی)

آزمون هدف هنگام بسط نود:

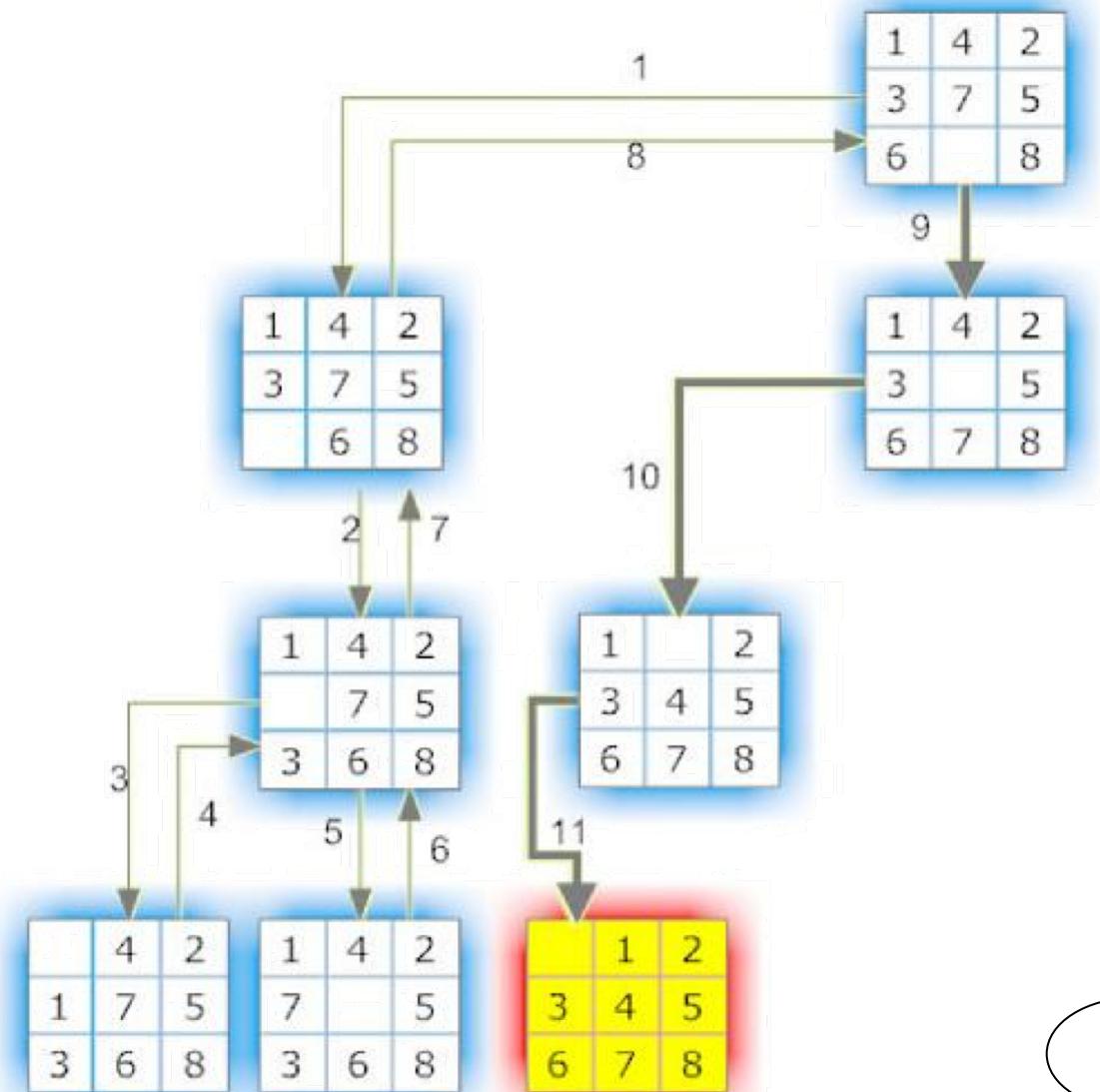
$$b + b^2 + b^3 + \dots + (b^m) = O(b^m)$$

- پیچیدگی فضایی؟
- جستجوی درختی: $O(bm)$
- تنها نیاز به نگه داشتن یک مسیر از ریشه تا گرهای دارد که در حال بررسی آن است به علاوه همزادهایی از نودهای موجود در این مسیر که هنوز گسترش نیافته‌اند.
- جستجوی گرافی: همه‌ی نودها در مجموعه explored ذخیره می‌شوند.

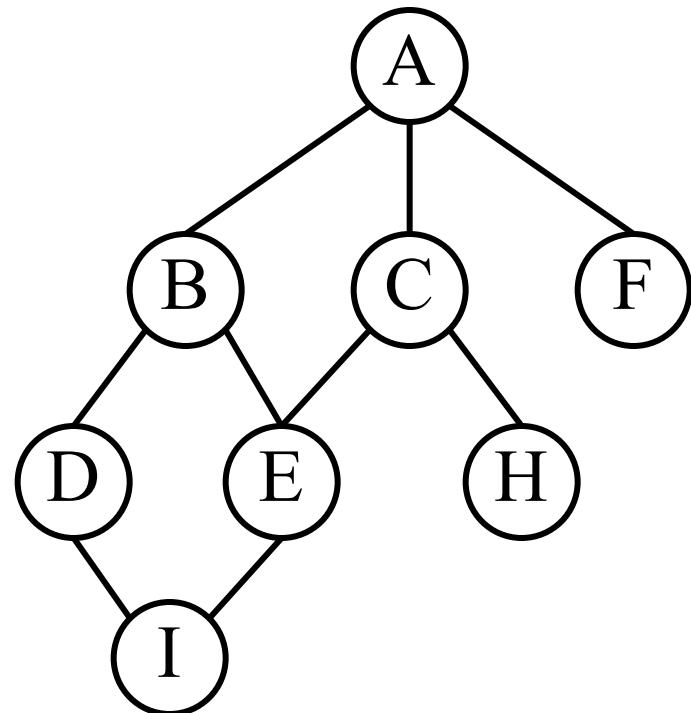
جستجوی عقب‌گرد

- نسخه‌ای از جستجوی اول عمق جستجوی عقب‌گرد (Backtracking) است.
- در هنگام بسط یک گره به جای تولید تمام فرزندان آن گره، هر بار فقط یکی از فرزندان آن تولید می‌شود.
- نوی که به صورت جزئی بسط یافته است، به خاطر می‌سپارد که در مرحله‌ی بعد کدام یک از فرزندانش باید بسط یابد.
- پیچیدگی فضایی: $O(m)$

Picture from “Intelligent Systems: a Modern Approach” by Crina Grosan, Ajith Abraham

اگر در گراف زیر جستجو در عمق (Depth First Search) را از رأس C شروع کنیم، کدام گره‌ها به ترتیب از چپ به راست رویت می‌شوند؟ (فرض کنید فرزندان یک گره براساس ترتیب حروف الفبا انتخاب می‌شوند). (مهندسی کامپیوتر ۸۱)

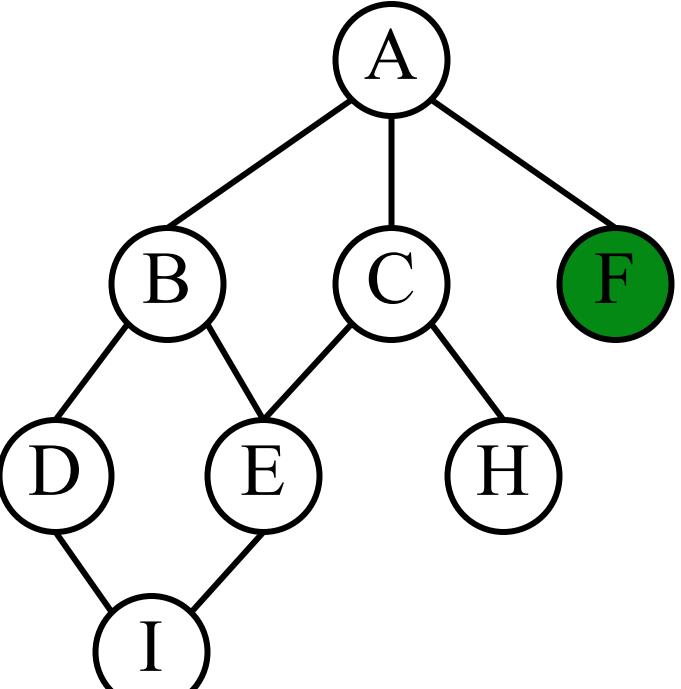
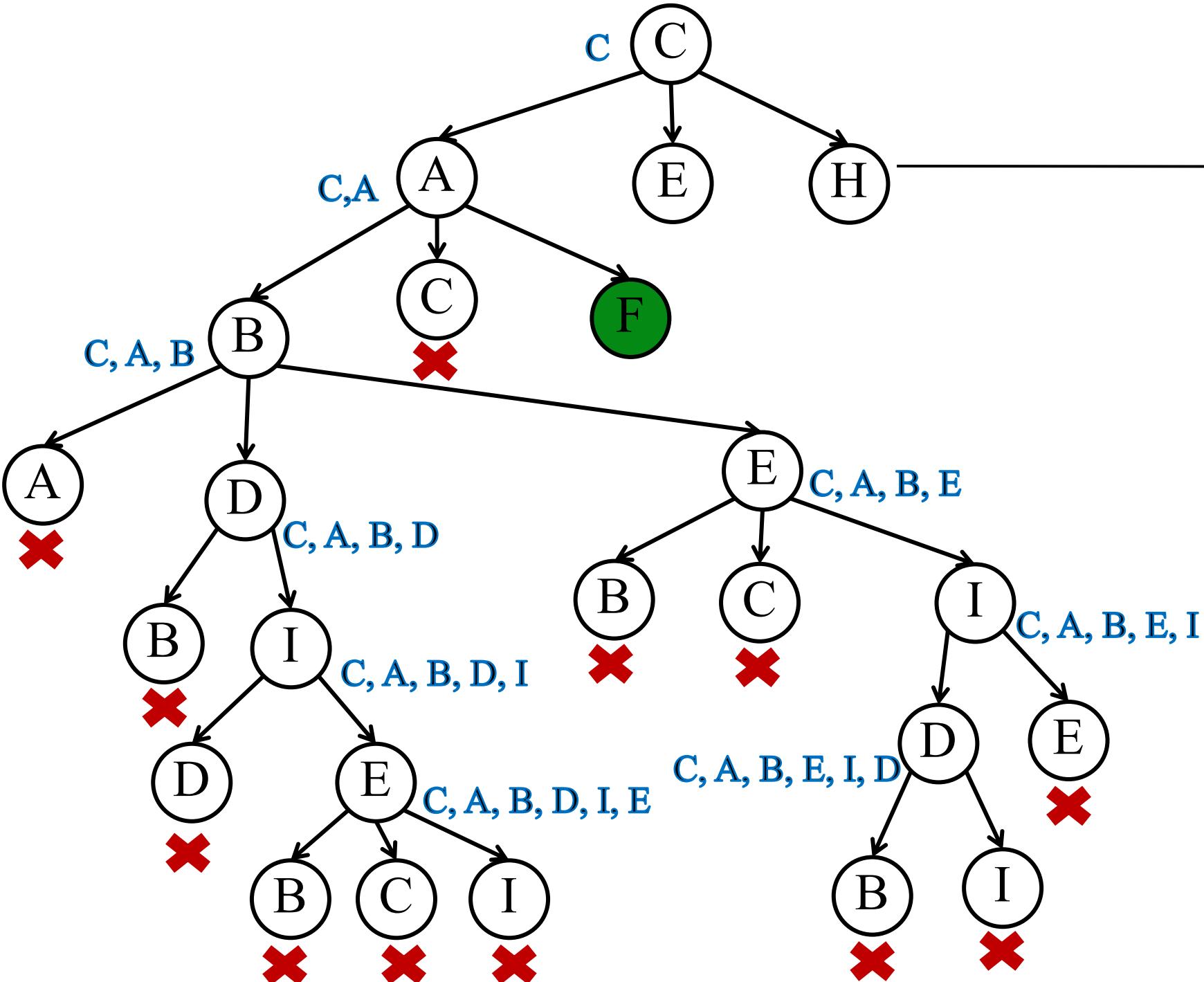
A B C D E F H I ()

C A B D I E F H () ✓

C A E H B F I D ()

C A B D E H I F ()

تمرين DFS

- جستجوی درختی بهبود یافته
- آزمون هدف هنگام بسط نود
- در شرایط یکسان به ترتیب

حروف الفبا

جستجوی عمقی محدود شده – DLS

- انجام جستجوی عمقی با در نظر گرفتن یک محدودیت عمق از پیش تعریف شده مانند ℓ
- با گره هایی که در عمق ℓ هستند به گونه ای رفتار می شود که گویی هیچ پسینی ندارند.
- مسئله مسیر نامتناهی را حل می کند.
- در برخی مسائل، دانش مسئله می تواند برای تعیین ℓ به کار رود.
- برای مثال در مسئله جاده های رومانی می توان حداکثر عمق درخت جستجو را برابر با "قطر گراف فضای حالت" در نظر گرفت.
- قطر گراف برابر با حداکثر تعداد یال های بین دو گره دلخواه در آن گراف است.
- یافتن حداکثر عمق در بسیاری از مسائل ممکن نیست.

جستجوی عمقی محدود شده – DLS

- کامل؟
- خیر، اگر $d < l$ باشد بدین معناست که کم‌عمق‌ترین هدف پایین‌تر از محدوده عمق قرار دارد.
- برهینگی؟
- خیر، اگر $d > l$ باشد به دلیلی مشابه با DFS برهینه نیست.
- پیچیدگی زمانی؟ $O(b^l)$
- پیچیدگی فضایی؟ $O(bl)$

جستجوی عمقی محدود شده – DLS

```
function DEPTH-LIMITED-SEARCH(problem, limit) returns a solution, or failure/cutoff
  return RECURSIVE-DLS(MAKE-NODE(problem.INITIAL-STATE), problem, limit)

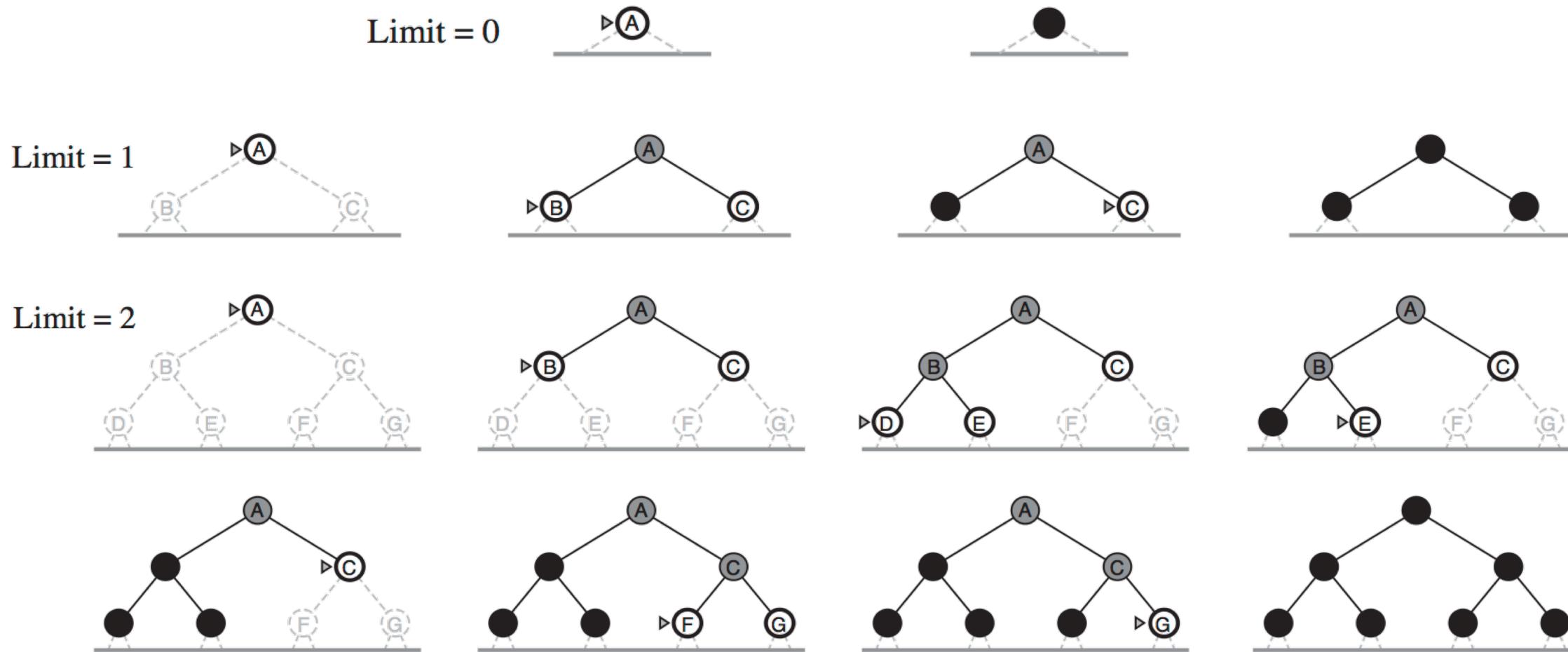
function RECURSIVE-DLS(node, problem, limit) returns a solution, or failure/cutoff
  if problem.GOAL-TEST(node.STATE) then return SOLUTION(node)
  else if limit = 0 then return cutoff
  else
    cutoff_occurred? ← false
    for each action in problem.ACTIONS(node.STATE) do
      child ← CHILD-NODE(problem, node, action)
      result ← RECURSIVE-DLS(child, problem, limit - 1)
      if result = cutoff then cutoff_occurred? ← true
      else if result ≠ failure then return result
    if cutoff_occurred? then return cutoff else return failure
```

جستجوی عمقی تکراری - IDS

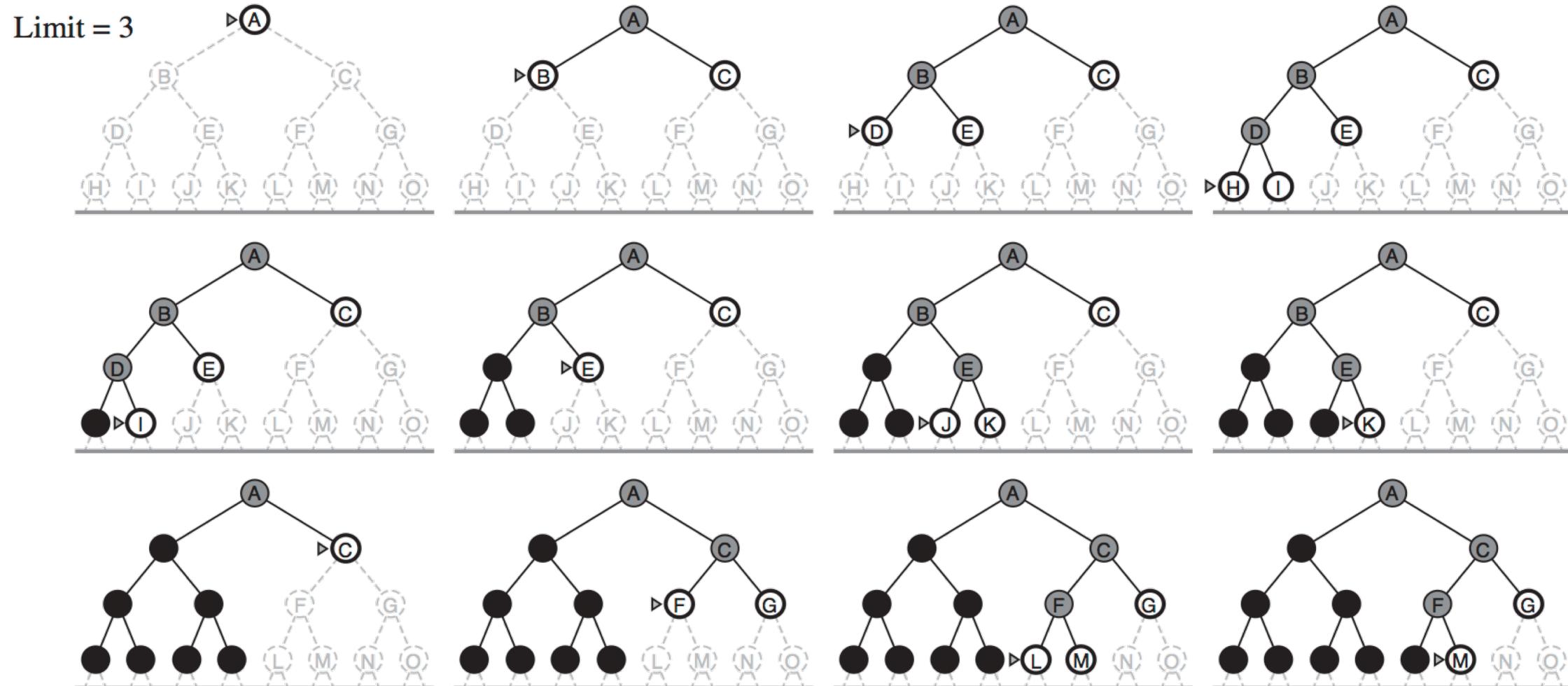
```
function ITERATIVE-DEEPENING-SEARCH(problem) returns a solution, or failure
  for depth = 0 to  $\infty$  do
    result  $\leftarrow$  DEPTH-LIMITED-SEARCH(problem, depth)
    if result  $\neq$  cutoff then return result
```

- یک استراتژی کلی برای یافتن بهترین محدودیت برای عمق l ارائه می‌دهد.
- هدف یافتن عمق d یا همان کم‌عمق‌ترین نود هدف است.
- از مزایای DFS و BFS بھرہ می‌برد.
- DFS: نیاز به حافظه‌ی کم
- BFS: کامل بودن و همچنین بھینگی در صورت استفاده از توابع هزینه مناسب
- سربار زیادی ایجاد نمی‌کند چون اکثر نودها در پایین‌ترین سطح ایجاد می‌شوند.

جستجوی عمقی تکراری - IDS

جستجوی عمقی تکراری - IDS

ارزیابی جستجوی عمقی تکراری

- کامل؟
- بله اگر b و d متناهی باشند.
- پیچیدگی زمانی؟
- الگوریتم به دلیل تولید مجدد حالات هزینهبر است.
- نودهای تولید شده: $O(b^d)$

$$N(IDS) = (d)b + (d-1)b^2 + \dots + (1)b^d$$

$$N(BFS) = b + b^2 + \dots + b^d$$

Num. Comparison for $b=10$ and $d=5$ solution at far right

$$N(IDS) = 50 + 400 + 3000 + 20000 + 100000 = 123450$$

$$N(BFS) = 10 + 100 + 1000 + 10000 + 100000 = 111110$$

- سطح d : یک بار
- سطح $d-1$: دو بار
- سطح $d-2$: سه بار
- ... •
- سطح دو: $d-1$ بار
- سطح یک: d بار

ارزیابی جستجوی عمقی تکراری

- به طور کلی وقتی فضای جستجو بزرگ باشد و عمق راه حل شناخته شده نباشد، جستجوی IDS یک روش جستجوی ناآگاهانه مناسب یا preferred محسوب می شود.

- مانند جستجوی اول عمق: $O(bd)$

- بهینگی؟

- بله اگر هزینه مسیر یکتابع غیرکاهشی از عمق گره باشد.
- برای مثال هزینه تمامی اعمال یکسان باشد.

- پیچیدگی فضایی؟

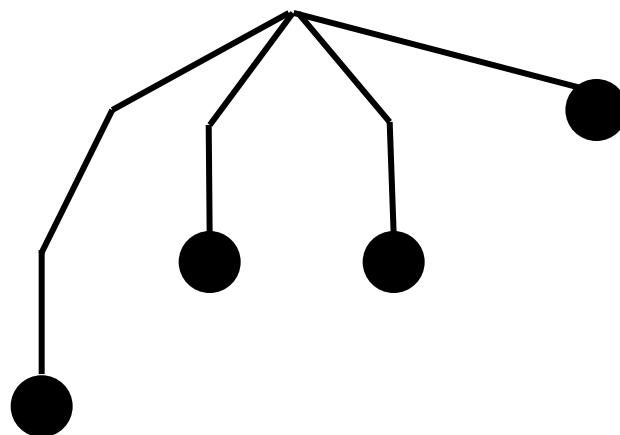
تست ۵

پیچیدگی زمانی در جستجوی تعمیق تکراری (iterative deepening) به کدام یک از عوامل زیر بستگی دارد؟

- ۱) بیشترین عمق درخت
- ۲) سایز فضای حالت
- ۳)تابع مکاشفه‌ای انتخاب شده
- ۴) عمق کم‌عمق‌ترین گره هدف ✓

تست ۶

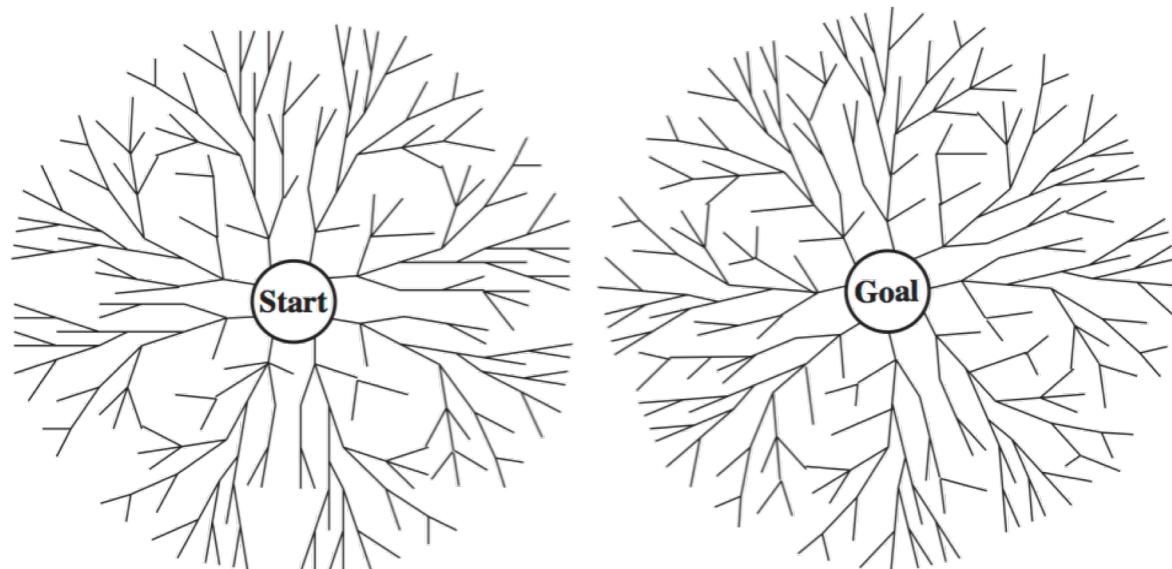
در حین انجام یک روش جستجو، درخت جستجوی حاصل به شکل مقابل رشد یافته است.
رأس‌هایی که نامزد بسط داده شدن هستند با رنگ سیاه مشخص شده‌اند. این جستجو چه روشی
می‌تواند باشد؟ (کامپیوتر ۸۵)

- ۱) عمق نخست (Depth first)
- ۲) عرض نخست (Breath first)
- ۳) جستجوی هزینه یکنواخت (Uniform cost) ✓
- ۴) تعمیق تکراری (Iterative deepening)

جستجوی دو طرفه – bidirectional

- انجام هم زمان دو جستجو: یکی از وضعیت اولیه به سمت هدف forward (یا روبرو) و دیگری از وضعیت هدف به سمت وضعیت اولیه backward (یا روبرو عقب)
 - امیدواریم که دو جستجو در میانه‌ی راه به همدیگر برسند.
 - یکی یا هر دوی جستجوها، قبل از بسط هر گره بررسی می‌کند که آیا آن گره در مجموعه‌ی frontier جستجوی دیگر وجود دارد یا خیر؛ اگر چنین بود یک راه حل پیدا شده است.

الگوریتم جستجوی دو طرفه

BIDIRECTIONAL SEARCH

```
1    $Q_I.Insert(x_I)$  and mark  $x_I$  as visited  
2    $Q_G.Insert(x_G)$  and mark  $x_G$  as visited  
3   while  $Q_I$  not empty and  $Q_G$  not empty do  
4       if  $Q_I$  not empty  
5            $x \leftarrow Q_I.GetFirst()$   
6           if  $x = x_G$  or  $x \in Q_G$   
7               return SUCCESS  
8           forall  $u \in U(x)$   
9                $x' \leftarrow f(x, u)$   
10              if  $x'$  not visited  
11                  Mark  $x'$  as visited  
12                   $Q_I.Insert(x')$   
13              else  
14                  Resolve duplicate  $x'$   
15              if  $Q_G$  not empty  
16                   $x' \leftarrow Q_G.GetFirst()$   
17                  if  $x' = x_I$  or  $x' \in Q_I$   
18                      return SUCCESS  
19                  forall  $u^{-1} \in U^{-1}(x')$   
20                       $x \leftarrow f^{-1}(x', u^{-1})$   
21                      if  $x$  not visited  
22                          Mark  $x$  as visited  
23                           $Q_G.Insert(x)$   
24                      else  
25                          Resolve duplicate  $x$   
26      return FAILURE
```

- الگوریتم روبه رو نسخه ای از الگوریتم جستجوی دو طرفه است که از هر طرف جستجوی اول سطح در آن انجام می گیرد.

- ابتدا یک گره از جستجوی روبه جلو بسط داده می شود سپس یک گره از جستجوی روبه عقب.

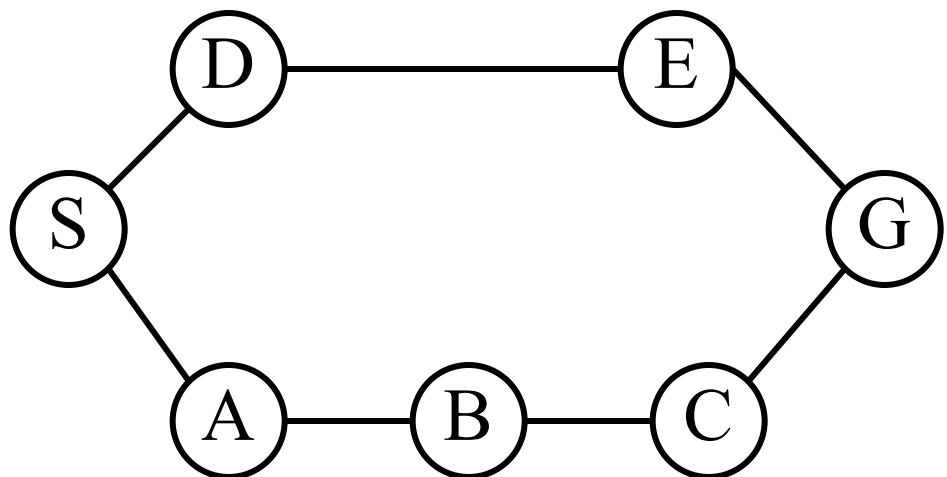
- در هر یک از جستجوها، قبل از بسط هر گره بررسی می کند که آیا آن گره در مجموعه ای frontier جستجوی دیگر وجود دارد یا خیر؛ اگر چنین بود یک راه حل پیدا شده است.

- $U(x)$: مجموعه اعمال قابل انجام در وضعیت X

- $f(x, u)$: به کارگیری عمل u بر روی وضعیت X و رسیدن به یک وضعیت جدید

جستجوی دو طرفه - مثال اول

- جستجوی دو طرفه اول سطح را بر روی گراف حالت زیر انجام دهید.
- فرض کنید ابتدا یک گره از جستجوی روبه جلو بسط داده می شود سپس یک گره از جستجوی روبه عقب.

جستجوی دو طرفه - مثال اول

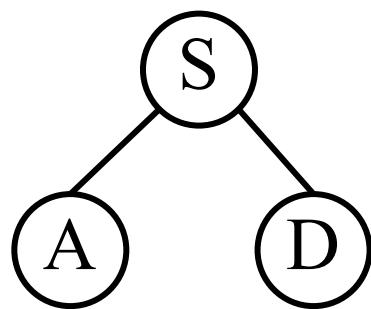
Iter 0: $Q_{\text{forward}} = \{S\}$

$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

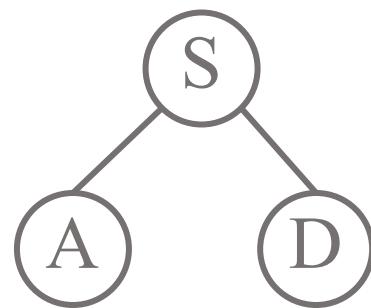

Iter 1: $Q_{\text{forward}} = \{A, D\}$

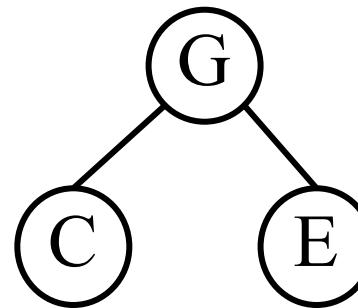

$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

$Q_{\text{forward}} = \{A, D\}$

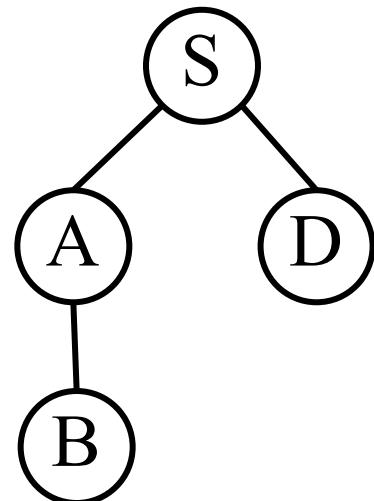

$Q_{\text{backward}} = \{C, E\}$

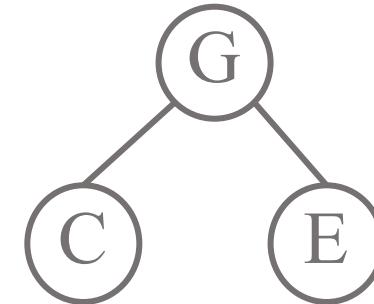

جستجوی دو طرفه - مثال اول

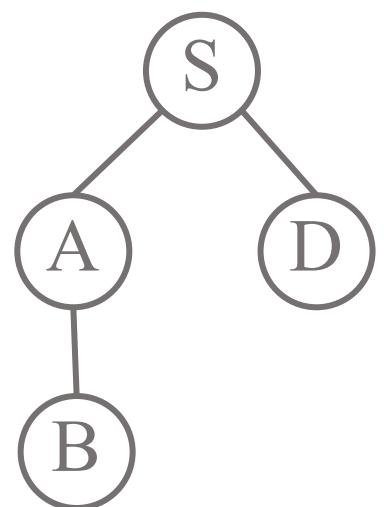
Iter 2: $Q_{\text{forward}} = \{D, B\}$

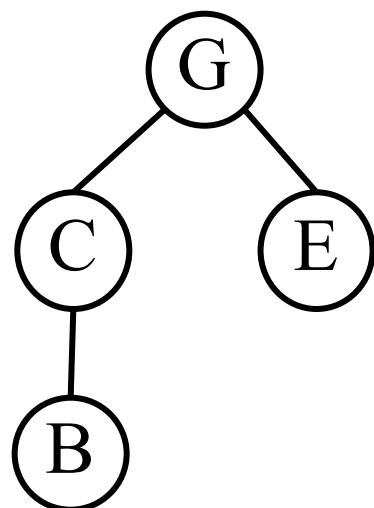
$Q_{\text{backward}} = \{C, E\}$

$Q_{\text{forward}} = \{D, B\}$

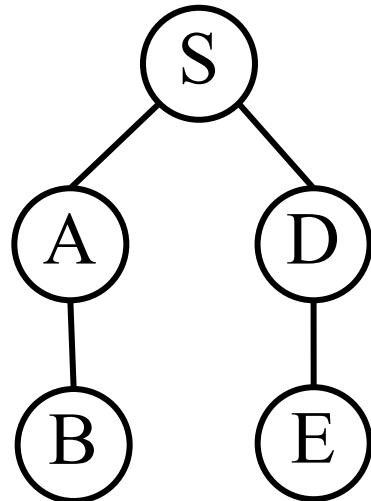

$Q_{\text{backward}} = \{E, B\}$

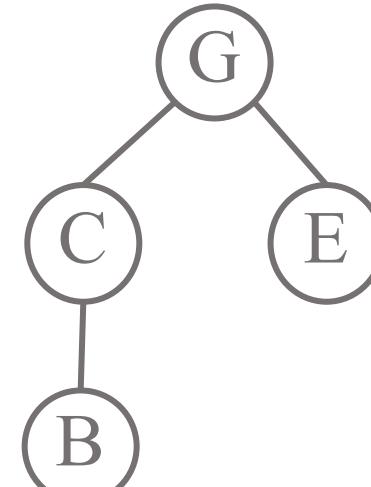

جستجوی دو طرفه - مثال اول

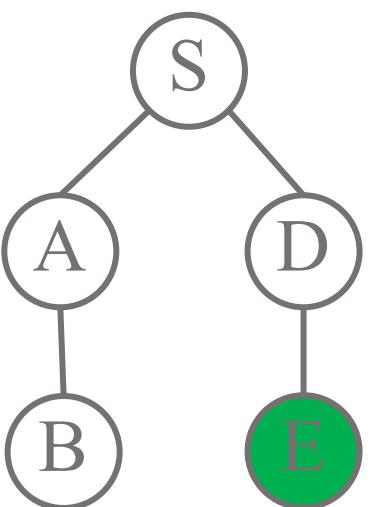
Iter 3: $Q_{\text{forward}} = \{B, E\}$

$Q_{\text{backward}} = \{E, B\}$

$Q_{\text{forward}} = \{B, E\}$

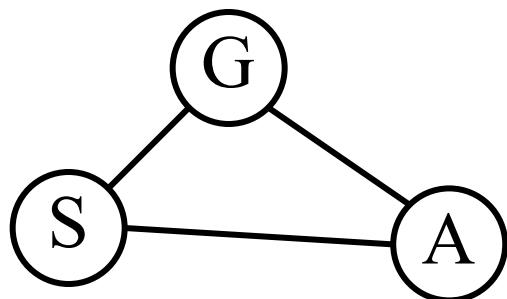
$Q_{\text{backward}} = \{E, B\}$

مسیر بهینه یافت شد!

S-D-E-G

جستجوی دو طرفه - مثال دوم

- اگر ابتدا یک گره از جستجوی روبروی بسط داده شود سپس یک گره از جستجوی روبروی عقب، آیا جستجوی دو طرفه اول سطح بر روی گراف حالت زیر، جواب بهینه را برخواهد گرداند؟
- اگر جستجوها به طور همزمان به بسط گرهها پردازند چطور؟

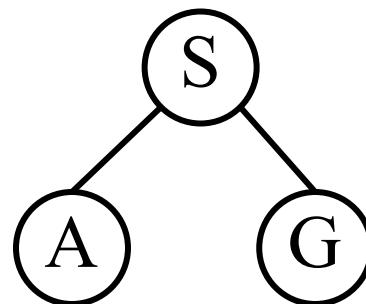
جستجوی دو طرفه - مثال دوم (بسط غیرهمزمان)

Iter 0: $Q_{\text{forward}} = \{S\}$

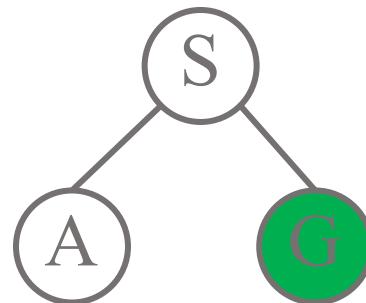
$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

Iter 1: $Q_{\text{forward}} = \{A, G\}$

$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

$Q_{\text{forward}} = \{A, G\}$

$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

مسیر بهینه یافت شد!

S-G

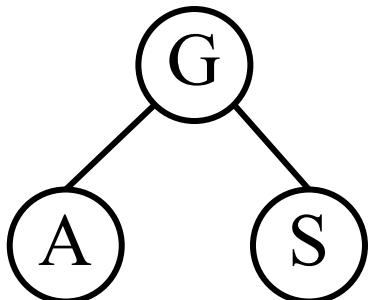
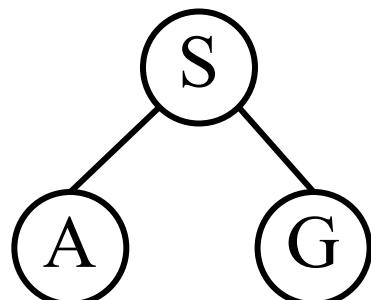
جستجوی دو طرفه - مثال دوم (بسط همزمان)

Iter 0: $Q_{\text{forward}} = \{S\}$

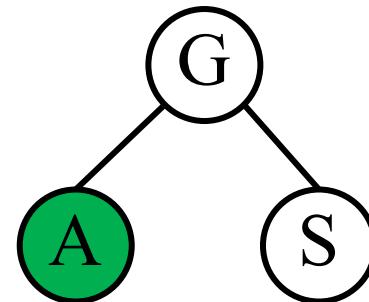
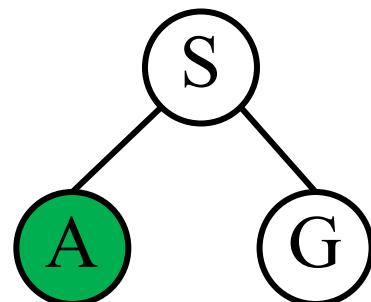
$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

Iter 1: $Q_{\text{forward}} = \{A, G\}$

$Q_{\text{backward}} = \{A, S\}$

Iter 2: $Q_{\text{forward}} = \{A, G\}$

$Q_{\text{backward}} = \{A, S\}$

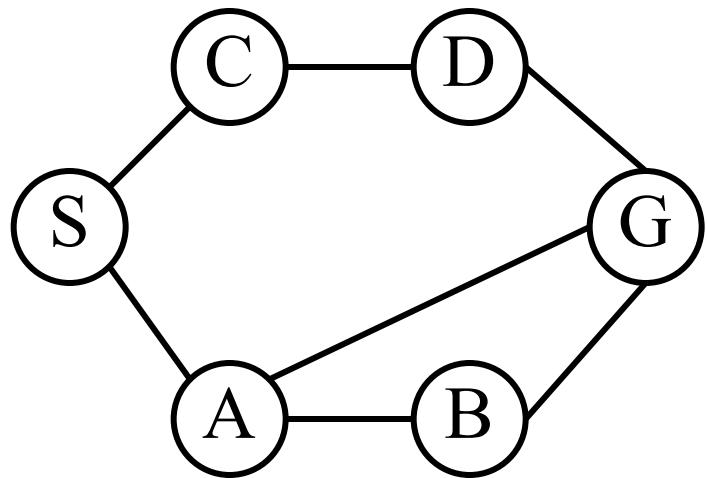
جستجوی دو طرفه – مثال دوم (بسط همزمان)

- همان‌طور که مشاهده می‌شود در این حالت در صورت انتخاب گره A جواب نیمه بهینه (S-G) برگردانده می‌شود. درحالی‌که اگر گره بعدی در صف بررسی می‌شد جواب بهینه به دست می‌آمد.
- برای جلوگیری از بروز چنین مشکلاتی و تضمین بهینگی جستجوی دو طرفه‌ی اول سطح در بسط همزمان، باید در صورت رسیدن به جواب به بررسی دیگر گره‌های صف پرداخت تا در صورت وجود مسیر بهینه‌تر آن مسیر را برگرداند.

جستجوی دو طرفه – مثال سوم

با به کارگیری DFS، جستجوی دو طرفه را بر روی گراف حالت زیر انجام دهید. (بسط غیرهمزمان)

- همان‌طور که در اسلایدهای بعد مشاهده می‌شود امکان ایجاد مسیر نیمه‌بهینه در استفاده از جستجوی اول عمق دو طرفه وجود دارد.

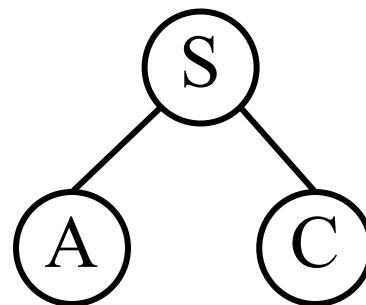
جستجوی دو طرفه - مثال سوم

Iter 0: $Q_{\text{forward}} = \{S\}$

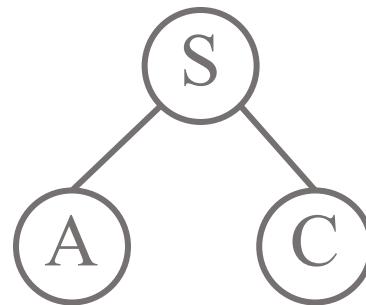
$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

Iter 1: $Q_{\text{forward}} = \{A, C\}$

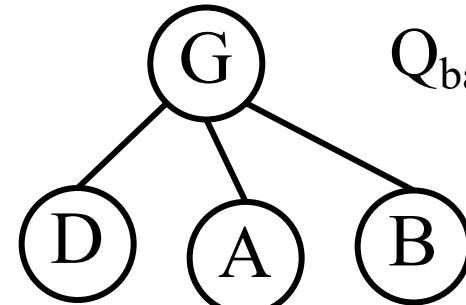

$Q_{\text{backward}} = \{G\}$

$Q_{\text{forward}} = \{A, C\}$

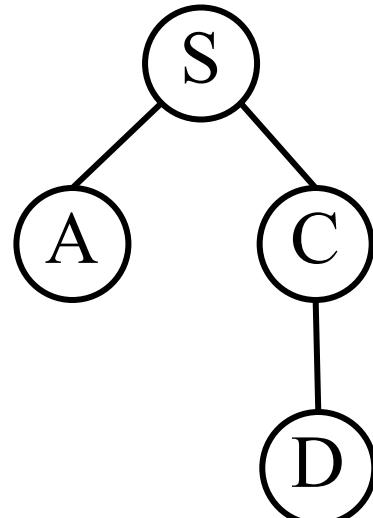
$Q_{\text{backward}} = \{D, A, B\}$

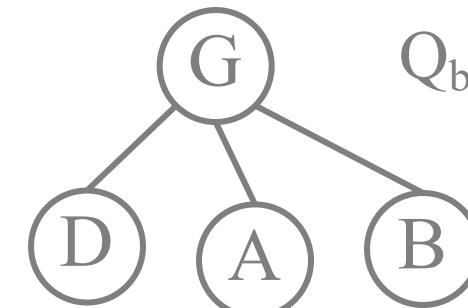
توجه کنید که هنگام انتخاب گره برای بسط، بررسی می‌شود که آیا آن نod قبلاً در مجموعه جستجوی مقابل وجود دارد یا خیر.

جستجوی دو طرفه - مثال سوم

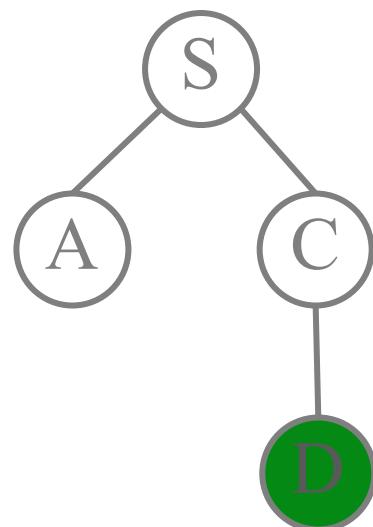
Iter 2: $Q_{\text{forward}} = \{A, D\}$

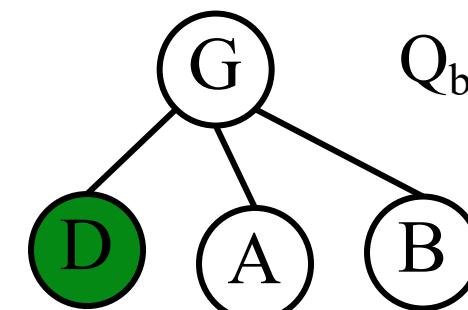
$Q_{\text{backward}} = \{D, A, B\}$

$Q_{\text{forward}} = \{A, D\}$

$Q_{\text{backward}} = \{D, A, B\}$

جستجوی دو طرفه – bidirectional

- پیاده‌سازی؟
- بررسی عضویت یک گره در درخت جستجوی دیگر با یک جدول هش، می‌تواند در زمان ثابتی انجام شود.
- پیشین‌های یک نود باید به‌طور موثری قابل محاسبه باشند.
- ساده‌ترین حالت زمانی است که تمامی اعمال در فضای حالت معکوس‌پذیر باشند.
- اگر چندین حالت هدف وجود داشته باشد که صریحاً فهرست شده باشند می‌توان یک حالت هدف ساختگی جدید بسازیم که پیشین‌های بالا فاصله‌ی آن‌ها حالات هدف واقعی هستند.
- هدف انتزاعی (کیش و مات)؟!

ارزیابی جستجوی دو طرفه

- کامل؟
 - بستگی به دو الگوریتم جستجو دارد: اگر هر دو جستجو BFS باشند کامل است.
 - ترکیبات دیگر ممکن است باعث عدم کامل بودن شود.
- بهینگی؟
 - بستگی به دو الگوریتم جستجو دارد: اگر هر دو جستجو BFS باشند، تابع هزینه به طور مناسب انتخاب شده باشد و بررسی صفات در بسط همزمان به درستی انجام گرفته باشد، بهینه است.
 - ترکیبات دیگر ممکن است باعث عدم بهینگی شود.

ارزیابی جستجوی دو طرفه

- پیچیدگی زمانی؟
- به طور خوب بینانه $O(b^{d/2})$
- پیچیدگی فضایی؟
- تمامی نودهای یکی از درخت‌ها باید همیشه در حافظه نگه داشته شود تا نودهای جدید درخت دیگر با آن‌ها مقایسه و نود مشترک پیدا شود. پس حداقل $O(b^{d/2})$ نود در حافظه خواهد بود.
- مهم‌ترین ضعف این روش نیاز به فضا است.

مقایسه راهبردهای جستجوی ناآگاهانه

Criterion	Breadth-First	Uniform-Cost	Depth-First	Depth-Limited	Iterative-Deepening	Bidirectional (If applicable)
Complete?	Yes ^a	Yes ^{a,b}	No	No	Yes ^a	Yes ^{a,d}
Time	$O(b^d)$	$O(b^{1+C^*/\varepsilon})$	$O(b^m)$	$O(b^l)$	$O(b^d)$	$O(b^{d/2})$
Space	$O(b^d)$	$O(b^{1+C^*/\varepsilon})$	$O(bm)$	$O(bl)$	$O(bd)$	$O(b^{d/2})$
Optimal?	Yes ^c	Yes	No	No	Yes ^c	Yes ^{c,d}

Superscript caveats are as follows:

^a complete if b is finite

^b complete if step costs $\geq \varepsilon$ for positive ε

^c optimal if step costs are all identical

^d if both directions use breadth-first search